

SNJEŽANA ABRAMOVIĆ MILKOVIĆ

**Prijedlog četverogodišnjeg plana i programa rada
Zagrebačkog kazališta mladih
2023. – 2026.**

SADRŽAJ

3	MOTIVACIJSKO PISMO
6	GOSTOVANJA REALIZIRANA U RAZDOBLJU OD 2015. DO 2021.
16	NAGRADE
25	O KAZALIŠTU
27	MISIJA
28	VIZIJA
29	STRATEŠKE SMJERNICE
33	REPERTOARNI PLAN ZA RAZDOBLJE 2023. – 2026.
56	DETALJAN PROGRAM PO GODINAMA
58	UMREŽAVANJE I GOSTOVANJA
61	UČILIŠTE
64	SWOT ANALIZA SADAŠNJEG STANJA
67	PEST ANALIZA
72	PAEI ANALIZA ZAGREBAČKOG KAZALIŠTA MLADIH
74	PUBLIKA
78	MARKETING I PRODAJA
82	PROMOCIJA KAZALIŠTA
84	KADROVSKI PLAN
89	PROSTORNO-TEHNIČKI PLAN
92	ZAGREBAČKI PLESNI CENTAR
101	FINANCIJSKI PLAN ZAGREBAČKOG KAZALIŠTA MLADIH OD 2022. DO 2025.

MOTIVACIJSKO PISMO

Program kontinuiteta

Prethodne dvije godine, obilježene potresom, a onda i pandemijom koja još uvijek traje te praćene neredovitim i smanjenim financiranjem, bile su zaista velik izazov u upravljanju Zagrebačkim kazalištem mladih. Redovito održavanje programa uz stalne izmjene repertoara zbog epidemioloških mjera, odgovornost za sigurnost zaposlenika te pri tome održavanje pogona, osmišljavanje i kreiranje virtualnih sadržaja kako bi kazalište ostalo u kontaktu sa svojom publikom, sudjelovanje na kazališnim festivalima putem video streaminga i gostovanja, kada su to epidemiološke mjere dopuštale, održavanje visoke izvedbeno-produkcijske razine usprkos velikom padu vlastitih prihoda i smanjivanju financiranja, bili su samo neki od izazova s kojima smo se suočavali iz dana u dan.

Upravljanje kulturnom ustanovom u vrijeme krize ovakvih razmjera neizmjereno je zahtjevnije u kontekstu ostvarivanja pretpostavljenog programa. Bilo je neosporno teže ostvariti planirane i zadane rezultate, ali u Zagrebačkom kazalištu mladih su, uz izniman angažman svih djelatnika i ansambla, bez stanke u radu čak i u vrijeme lockdowna, u potpunosti realizirani svi premijerni naslovi planirani u 2020. i 2021. godini, kao i sva dogovorena gostovanja.

U 2020. godini dovršena je i monografija Zagrebačkog kazališta mladih, realizirana povodom sedamdesete obljetnice kazališta koja se u *on-line* izdanju nalazi na mrežnim stranicama kazališta. Monografija kazališta spremna je za tiskano izdanje, koje ovisi o financiranju. Posljednja monografija kazališta objavljena je 2000. godine. Uz to, zahvaljujući kreativnosti pedagoga Učilišta ZKM-a, na različite načine i pod različitim epidemiološkim mjerama uspješno je kontinuirano održan i rad Učilišta, uz kontaktnu nastavu, kao i kroz *online* susrete, kad nije bilo drugih mogućnosti.

Dvije najvažnije komponente kvalitete timskog rada su motivacija kolektiva i radna etika. Visoka radna etika djelatnika Zagrebačkog kazališta mladih i njihova iznimna motiviranost ne mogu se regulirati nikakvim pravilnikom, a bitan su preduvjet dobrog poslovanja, kao i razvijanja osjećaja odgovornosti, međusobnog poštovanja i tolerancije. Takvo je ozračje

ostvareno u kazalištu, što se sasvim sigurno jasno osjeti, kako u pozadinskim djelatnostima, tako i u radosti i entuzijazmu kolektivne kazališne igre u svim kazališnim produkcijama pred našom publikom.

Kvalitetan umjetnički program i otvorenost prema novim kazališnim praksama i načinu promišljanja kazališta bit će jasan imperativ i tijekom četiri godine novog mandata. Vodit ću se načelom odgovornog i savjesnog poslovanja te nastaviti raditi na ugledu i vidljivosti ZKM-a, kontinuitetu ove ugledne kulturne institucije te važnosti ovog kazališta za kulturnu scenu Zagreba i cijele regije. Tijekom novog mandata osobito je važno nastaviti rad na jačanju prisutnosti ZKM-a na kulturnoj mapi Europe.

U još jednom mandatu željela bih zaokružiti započeti i sad već jasno oblikovani programski kontinuitet te dovršiti sve aktivnosti i dogovorene koprodukcijske projekte poput onih s Nacionalnim kazalištem u Vilniusu, Dubrovačkim ljetnim igrama, Borštnikovim srećanjima u Mariboru i Beogradskim dramskim pozorištem koje su prijavljene na natječaj Kreativne Europe – potprogram Kultura za razdoblje 2022. - 2024.

U proteklom četvorogodišnjem razdoblju istaknula bih iznimnu posjećenost kazališta, jer je popunjenost gledališta bila vrlo visoka sve do primjene epidemioloških mjera. Isto tako, Zagrebačko kazalište mladih je otvorilo vrata novim glumačkim imenima, a ansambl je osnažen mladim glumačkim snagama, a uz rad značajnih redatelja iz Hrvatske, šire regije i Europe, realizirane su i koprodukcije s neovisnom scenom, kao i angažiran veliki broj umjetnika - vanjskih suradnika što je podiglo kreativni potencijal čitavog kazališta. Zaživio je projekt *Inkubator*, kreativna platforma koja članovima glumačkog ansambla omogućava kreiranje vlastitih predstava, a vrlo aktivno smo radili i na dodatnoj afirmaciji suvremenog hrvatskog dramskog pisma kroz programe *Držić u ZKM-u* i *Budućnost je ovdje*. Realizirane su međunarodne koprodukcije s njemačkim kazalištem Schauspiel Stuttgart i Teatrom Nowy iz Varšave, a spomenutu dvogodišnju suradnju financijski je podržala njemačka fondacija Kulturstiftung des Bundes.

Praizvedeni su tekstovi značajnih hrvatskih dramatičara i pisaca kao što su Mate Matišić, Ivor Martinić, Kristian Novak, Dino Pešut, Ivan Vidić, Tomislav Zajec i drugi, a postavljene su

predstave koje će nedvojbeno ostati u analima hrvatskog glumišta, poput *Hinkemanna*, *Črne mati zemle*, *Tita Andronika*, *Dobro je dok umiremo po redu*, *Eichmanna u Jeruzalemu*, *Ja sam ona koja nisam*. Redovito se izvode predstave s titlovima na engleskom jeziku, a u sklopu programa prilagodbe izvodile su se predstave na znakovnom jeziku za gluhe.

Otvorenost prema nezavisnoj kazališnoj i plesnoj sceni rezultirala je suradnjama s Montažstrojem, Ruperom, Playdramom, Zagrebačkim plesnim ansamblom, Studijem za suvremeni ples, Matijom Ferlinom i Emanatom te predstavama poput *Mladeži bez Boga*, *Hejterima* ili *Disanjem*.

U posljednjih sedam godina realiziran je veliki broj premijernih naslova i koprodukcijских suradnji (58), kao i značajna gostovanja poput onih u Moskvi, Berlinu, Stuttgartu, Varšavi, Vilniusu, Budimpešti, Tel Avivu, Temišvaru, Gdanjsku, Lođu, Beču kao i Ljubljani, Mariboru, Beogradu, Sarajevu, Skopju.

Moj kazališni optimizam nadahnut je prije svega odličnim glumačkim ansamblom, a zatim i suradnjama s velikim brojem mladih talentiranih autora, glumaca i redatelja koji su u prethodnom razdoblju radili u Zagrebačkom kazalištu mladih, ali isto tako i gostovanjima, kao i koprodukcijским suradnjama koja nas tek očekuju.

Sve navedeno dio je producerskog posla koji zna biti iscrpljujući, ali podjednako je jasna činjenica da me svaki uspješan projekt iznova dodatno motivira. ZKM je veliki kolektiv, a s obzirom na opseg poslova i zadataka, zahtjevno je i izazovno na svakodnevnoj razini komunicirati i surađivati s velikim brojem ljudi, bez obzira na dobru unutarnju organizaciju. Pritom je iznimno važan i osobni smisao za organizaciju te mogućnost brzog donošenja odluka, kao i istovremena spremnost za izlazak iz zone sigurnosti u prostor umjetničkog rizika, vodeći istovremeno brigu o umjetničkoj relevantnosti. Smatram da je to jedini način na koji je moguće prepoznati umjetnike koji će svojim radom obilježiti ZKM kao mjesto umjetničke inventivnosti. Nadam se i uvjerena sam da su prethodne godine mog mandata pokazale upravo takvo promišljanje te da sam uz pomoć svih svojih suradnika, posebice dramaturga Tomislava Zajeca, uspješno gradila umjetnički razvoj ove iznimno važne kazališne institucije.

SNJEŽANA ABRAMOVIĆ MILKOVIĆ

GOSTOVANJA

REALIZIRANA U RAZDOBLJU OD 2015. DO 2021.

2021.

Kristian Novak / Tomislav Zajec: ČRNA MATI ZEMLA, redateljica: Dora Ruždjak Podolski – premijera: 1. 4. 2017.

Teatr Szekspirowski, Gdanjsk, Poljska – 11. 9. 2021.

Ernst Toller: HINKEMANN, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 7. 11. 2015.

International Theatre Festival KONTAKT, Toruń, Poljska – 4. 5. 2021. *on line*

Istarsko narodno kazalište Pula – 24. 9. 2021.

Jernej Lorenci: EICHMANN U JERUZALEMU, redatelj: Jernej Lorenci – premijera: 22. 3. 2019.

International Theatre Festival SIRENOS, Vilnius, Litva – 28. i 29. 9. 2021.

Cankarjev dom, Ljubljana, Slovenija – 18. 12. 2021.

Árpád Schilling / Juli Jakab / Éva Zabezsinszkij: PANSION EDEN, redatelj: Árpád Schilling – premijera: 15. 12. 2018.

Budapesti Őszi Fesztivál (Budapest Fall Festival), Rendezvénytér, Budimpešta, Mađarska – 8. 10. 2021.

Koprodukcija ZKM, Montažstroj, ADU: Borut Šeparović / Ödön von Horváth: MLADEŽ BEZ BOGA, redatelj: Borut Šeparović – premijera: 22. 2. 2019.

56. Borštnikovo srečanje, Maribor, Slovenija – 23. 6. 2021.

2020.

Jernej Lorenci: EICHMANN U JERUZALEMU, redatelj: Jernej Lorenci – premijera: 22. 3. 2019.

65. Sterijino pozorje, Novi Sad, Srbija – 1. 10. 2020.

44. kazališni festival MOT, Skopje, Sjeverna Makedonija – 4. 12. 2020. – *livestream*

Koprodukcija Zagrebačko kazalište mladih, Zagreb, Hrvatska; Schauspiel Stuttgart, Njemačka; Nowy Teatr, Varšava, Poljska: IMAGINARY EUROPE, redatelj: Oliver Frlić – premijera: 10. 4. 2019. Schauspiel Stuttgart, Njemačka Nowy Teatr, Varšava, Poljska – 4. 10. 2020. u 19:00 i 21:00

Koprodukcija Zagrebačko kazalište mladih, Schauspiel, Stuttgart i Nowy Teatr, Varšava – Ansambl Europa: ENTER FULL SCREEN, redatelj: Wojtek Ziemilski – premijera: 29. 9. 2020.

Prague Crossroads Festival – *livestream* – 29. 11. 2020.

Ivor Martinić: DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU, redatelj: Aleksandar Švabić – premijera: 21. 9. 2019.

30. Marulićevi dani, Split – 21. 10. 2020.

Kazalište Marina Držića, Dubrovnik – 4. i 5. 11. 2020.

2019.

Kristian Novak / Tomislav Zajec: ČRNA MATI ZEMLA, redateljica: Dora Ruždjak Podolski – premijera. 1. 4. 2017.

HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka – 28. 1. 2019.

Narodno pozorište Beograd, Srbija – 28. 10. 2019.

Jernej Lorenci: EICHMANN U JERUZALEMU, redatelj: Jernej Lorenci – premijera: 22. 3. 2019.

59. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH – 2. 10. 2019.

54. Borštnikovo srečanje, Maribor, Slovenija – 15. 10. 2019.

Ernst Toller: HINKEMANN, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 7. 11. 2015.

festival Grad teatar Budva, Crna Gora – 6. 7. 2019.

65. Splitsko ljeto, Split – 19. 7. 2019.

Uglješa Šajtinac: HUDDERSFIELD, redatelj: Rene Medvešek – premijera: 27. 10. 2018.

26. Međunarodni festival malih scena, Rijeka: 9. 5. 2019.

59. Ohridsko ljeto kulture, Ohrid, Sjeverna Makedonija – 16. 7. 2019.

Tomislav Zajec: ONO ŠTO NEDOSTAJE, redateljica: Selma Spahić – premijera: 16. 12. 2017.

Theater im Pfalzbau, Ludwigshafen, Njemačka – 26. 9. 2019.

Árpád Schilling / Juli Jakab / Éva Zabezsinszkij: PANSION EDEN, redatelj: Árpád Schilling – premijera: 15. 12. 2018.

29. Marulićevi dani, Split – 30. 4. 2019.

SNG Drama – Drama festival, Ljubljana, Slovenija – 27. 5. 2019.

The European Festival of Performing Arts, Temišvar, Rumunjska – 3. 11. 2019.

William Shakespeare: TIT ANDRONIK, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 23. 3. 2018.

23. Festival Szekspirowski, Gdanjsk, Poljska – 2. 8. 2019.

Federico Fellini / Brunello Rondi / Nina Mitrović: PROBA ORKESTRA, redatelj: Edvin Liverić – premijera: 27. 10. 2018.

29. Marulićevi dani, Split – 27. 4. 2019.

Kristijan Ugrina: ZDRAV I ČISTI DOM, TO JE BAŠ PO MOM, redatelj: Kristijan Ugrina – premijere: 10. i 11. 10. 2017.

12. festival hrvatske drame Mali Marulić, GKL, Split – 10. 4. 2019.

Koprodukcija ZKM, Montažstroj, ADU: Borut Šeparović / Ödön von Horváth: MLADEŽ BEZ BOGA, redatelj: Borut Šeparović – premijera: 22. 2. 2019.

44. međunarodni kazališni festival MOT, Skopje, Sjeverna Makedonija – 17. 9. 2019.

53. međunarodni kazališni festival BITEF, Beograd, Srbija – 19. 9. 2019.

Koprodukcija Zagrebačko kazalište mladih, Zagreb, Hrvatska; Schauspiel Stuttgart, Njemačka; Nowy Teatr, Varšava, Poljska: IMAGINARY EUROPE, redatelj: Oliver Frljić – premijera: 10. 4. 2019. Schauspiel Stuttgart, Njemačka

Schauspiel Stuttgart, Njemačka - 10. 4. 2019.

Festival Gorki, Kazalište Maksim Gorki, Berlin, Njemačka – 6. 11. 2019.

Koprodukcija Zagrebačko kazalište mladih, Zagreb, Hrvatska; Schauspiel Stuttgart, Njemačka; Nowy Teatr, Varšava, Poljska: ERASMUS, redateljica: Anna Smolar – premijera Nowy Teatr, Varšava, Poljska - 11. 7. 2019.

Nowy Teatr, Varšava, Poljska - 11. 7. 2019.

Ferenc Molnár / Nikolina Rafaj: JUNACI PAVLOVE ULICE, redateljica: Lea Anastazija Fleger – premijera: 6. i 8. 4. 2018.

Dom kulture, Kutina – 25. 10. 2019.

2018.

Kristian Novak / Tomislav Zajec: ČRNA MATI ZEMLA, redateljica: Dora Ruždjak Podolski – premijera. 1. 4. 2017.

28. Marulićevi dani, Split – 22. 4. 2018.

Sterijino pozorje, Novi Sad, Srbija – 1. 6. 2018.

69. Dubrovačke ljetne igre, Dubrovnik – 16. 7. 2018.

53. Borštnikovo srečanje, Maribor, Slovenija – 17. 10. 2018.

Ernst Toller: HINKEMANN, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 7. 11. 2015.

Hvarske ljetne priredbe, Hvar – 5. 7. 2018. || **50. izvedba predstave**

Međunarodni festival MITTELFEST, Cividale del Friuli, Italija – 12. 7. 2018.

Tomislav Zajec: ONO ŠTO NEDOSTAJE, redateljica: Selma Spahić – premijera: 16. 12. 2017.

28. Marulićevi dani, Split – 28. 4. 2018.

58. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH – 1. 10. 2018. u 18:00 i 21:00

William Shakespeare: TIT ANDRONIK, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 23. 3. 2018.

Slovensko narodno gledališče – Drama festival, Ljubljana, Slovenija – 27. 5. 2018.

4. Shakespeare festival, Novi Sad, Srbija – 28. 6. 2018.

Ágota Kristóf: VELIKA BILJEŽNICA, redatelj: Edvin Liverić – premijera: 4. 6. 2016.

Festival VIRKAZ, Virovitica – 11. 2. 2018.

Hrvatsko narodno kazalište, Zadar – 11. 4. 2018.

Gradsko kazalište ABC, Rokoko, Prag, Češka – 19. 6. 2018.

Kristijan Ugrina: ZDRAV I ČISTI DOM, TO JE BAŠ PO MOM, redatelj: Kristijan Ugrina – premijere: 10. i 11. 10. 2017.

Kino dvorana Zabok – 3. 5. 2018. u 11:00 i 12:00

58. Međunarodni dječji festival, Šibenik – 24. 6. 2018.

21. susret profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC ASSITEJ, Centar za kulturu, Čakovec – 16. 10. 2018.

Ivan Vidić: NOĆNI ŽIVOT, redatelj: Paolo Magelli – premijera: 23. 12. 2016.

Narodno pozorište Beograd, Srbija – 23. 1. 2018.

Lewis Carroll / Ivor Martinić: ALISA U ZEMLJI ČUDESA, redateljica: Renata Carola Gatica – premijera: 18. 11. 20

53. Borštnikovo srečanje, Maribor, Slovenija – 15. 10. 2018.

2017.

Kristian Novak / Tomislav Zajec: ČRNA MATI ZEMLJA, redateljica: Dora Ruždjak Podolski – premijera: 1. 4. 2017.

Centar za kulturu, Čakovec – 30. 11. 2017.

Jazmín Sequeira i Luciano Delprato: #radninaslovantigona, redateljica: Renata Carola Gatica – premijera: 10. 4. 2015.

Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku – 28. 2. 2017.

Ernst Toller: HINKEMANN, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 7. 11. 2015.

Narodno pozorište Beograd, Srbija – 24. 1. 2017.

24. Međunarodni Festival malih scena, Rijeka – 4. 5. 2017.

68. Dubrovačke ljetne igre, Dubrovnik – 12. 7. 2017.

Koprodukcija ZKM, SKROZ, HDS ZAMP: PRIRODA I DRUŠTVO, redateljica: Nora Krstulović – premijera: 5. 3. 2016.

25. Kotorski festival pozorišta za djecu, Kotor, Crna Gora – 10. 7. 2017.

Miran Kurshpahić: PAD, redatelj: Miran Kurspahić – premijera: 7. 5. 2016.

27. Marulićevi dani, Split – 26. 4. 2017.

Koprodukcija ZKM, De Facto kazališna grupa i Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu: FOLK ACTS, redatelj: Saša Božić – premijera: 13. 5. 2016.

6. festival neovisnih kazališta FEN, Opatija – 22. 10. 2017.

Barutana, Osijek – 11. 11. 2017.

Ágota Kristóf: VELIKA BILJEŽNICA, redatelj: Edvin Liverić – premijera: 4. 6. 2016.

Kazalište Radnóti Miklós Theatre, Budimpešta, Mađarska – 1. 6. 2017.

Festival MIT - Kraljevsko pozorište Zetski dom, Cetinje, Crna Gora – 19. 9. 2017.

Cameri Theatre, Tel Aviv, Izrael – 4. i 5. 12. 2017.

Arthur Conan Doyle / Ana Tonković Dolenčić: SHERLOCK HOLMES, redatelj: Krešimir Dolenčić – premijera: 15. 10. 2016.

Koncertna dvorana Ivane Brlić Mažuranić, Slavonski Brod – 2. 3. 2017.

Ivan Vidić: NOĆNI ŽIVOT, redatelj: Paolo Magelli – premijera: 23. 12. 2016.

27. Marulićevi dani, Split – 27. 4. 2017.

Slovensko narodno gledališče – Drama Split, Ljubljana, Slovenija – 26. 5. 2017.

57. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH – 6. 10. 2017.

2016.

Ernst Toller: HINKEMANN, redatelj: Igor Vuk Torbica – premijera: 7. 11. 2015.

Slovensko narodno gledališče – Drama Festival, Ljubljana, Slovenija – 30. 5. 2016.

43. internacionalni festival alternativnog i novog teatra INFANT, Novi Sad, Srbija – 30. 6. 2016.

10. Festival kazališta srednje Europe, Košice, Slovačka – 8. 9. 2016.

21. kazališni festival Bez prijevoda, Užice, Srbija – 11. 11. 2016.

William Shakespeare: HAMLET, redatelj: Oliver Frljić – premijera: 8. 3. 2014.

Festival svjetskih klasika, Stefan Jaracz Theatre in Łódź, Poljska – 21. i 22. 10. 2016.

21. Festival Szekspirowski Gdanjsk, Poljska – 31. 7. i 1. 8. 2017.

Miroslav Krleža: KRISTOFOR KOLUMBO, redatelj: Rene Medvešek – premijera: 21. 11. 2014.

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku – 14. 9. 2016.

Jazmín Sequeira i Luciano Delprato: #radninaslovantigona, redateljica: Renata Carola Gatica – premijera: 10. 4. 2015.

23. Festival glumca, Županja – 16. 5. 2016.

67. Dubrovačke ljetne igre, Dubrovnik – 13. i 14. 7. 2016.

Dino Pešut: (PRET)POSLEDNJA PANDA ILI STATIKA, redatelj: Saša Božić – premijera: 16. 5. 2015.

26. Marulićevi dani, Split – 24. 4. 2016.

Koprodukcija ZKM, SKROZ, HDS ZAMP: PRIRODA I DRUŠTVO, redateljica: Nora Krstulović – premijera: 5. 3. 2016.

56. Međunarodni dječji festival, Šibenik – 23. 6. 2016.

Koprodukcija ZKM, De Facto kazališna grupa i Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu: FOLK ACTS, redatelj: Saša Božić – premijera: 13. 5. 2016.

IKS festival, Split – 30. 6. 2016.

Lazareti, Dubrovnik – 9. 8. 2016.

Ágota Kristóf: VELIKA BILJEŽNICA, redatelj: Edvin Liverić – premijera: 4. 6. 2016.

Centar za kulturu, Čakovec – 17. 11. 2016.

Magnus, Max Bunker, Nenad Brixxy i Dario Harjaček: ALAN FORD, redatelj: Dario Harjaček – premijera: 18. 5. 2013.

Centar za kulturu, Čakovec – 17. 3. 2016.

2015.

KAKO SMO PREŽIVJELE, po motivima eseja Slavenke Drakulić, redatelj: Dino Mustafić – premijera: 8. 5. 2014.

Hrvatsko narodno kazalište, Zadar – 11. 3. 2015.

25. Marulićevi dani, Split – 24. 4. 2015.

Koprodukcija Zagrebačko kazalište mladih, Međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH i BITEF teatar, Beograd, Srbija – trilogija Stoljeće jedne porodice: Janje, Kokoš, Orao ||| Jelena Kovačić: JANJE, redateljica: Anica Tomić – premijera: 23. 1. 2015.

Narodno pozorište Tuzla, BiH – 3. 6. 2015.

Narodno pozorište Mostar, BiH – 5. 6. 2015.

Narodno pozorište Republike Srpske, Banja Luka, BiH – 16. 6. 2015.

Anton Pavlovič Čehov: GALEB, autor: Bobo Jelčić – premijera: 26. 1. 2013.

Wiener Festwochen, Beč, Austrija – 30. i 31. 5. i 1. i 2. 6. 2015.

William Shakespeare: HAMLET, redatelj: Oliver Frljić – premijera: 8. 3. 2014.

Međunarodni festival alternativnog kazališta INFANT, Novi Sad, Srbija – 26. 6. 2015.

NET Festival, Meyerhold Theatre Centre, Moskva, Rusija – 18. i 19. 11. 2015.

Miroslav Krleža: KRISTOFOR KOLUMBO, redatelj: Rene Medvešek – premijera: 21. 11. 2014.

Centar za kulturu, Čakovec – 5. 3. 2015.

Istarsko narodno kazalište, Pula – 21. 4. 2015.

25. Marulićevi dani, Split – 23. 4. 2015.

Gostovanje u Slavonskom Brodu – 28. 4. 2015.

60. Sterijino pozorje, Novi Sad – 28. 5. 2015.

Hrvatsko narodno kazalište Zadar – 20. 10. 2015.

Slovensko narodno gledališče, Maribor, Slovenija – 29. 11. 2015.

Jazmín Sequeira i Luciano Delprato: #radninaslovantigona, redateljica: Renata Carola Gatica – premijera: 10. 4. 2015.

Hrvatsko narodno kazalište, Varaždin – 4. 5. 2015.

Mestno gledališče Ljubljana, Slovenija – 8. 6. 2015.

festival Grad teatar Budva, Crna Gora – 8. 7. 2015.

20. jugoslavenski kazališni festival Bez prijevoda, Užice, Srbija – 14. 11. 2015.

Dino Pešut: (PRET)POSLEDNJA PANDA ILI STATIKA, redatelj: Saša Božić – premijera: 16. 5. 2015.

55. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo – 4. 10. 2015.

Erich Kästner: EMIL I DETEKTIVI, redatelj: Milan Trenc – premijera 7. 2. 2015.

55. Međunarodni dječji festival, Šibenik – 3. 7. 2015.

Koprodukcija ZKM, SKOP i Tvornica kulture: Ricci/Forte: TROIA'S DISCOUNT, redatelj: Nenad Glavan – premijera: 29. 11. 2014.

IKS festival, Split – 19. 6. 2015.

Koprodukcija ZKM, SNG Maribor i Fondazione Teatro Due di Parma, Italija: Bram Stoker: DRAKULA, redatelj: Andraš Urban – premijera – SNG Maribor: 22. 5. 2015. | premijera – ZKM: 25. 9. 2015.

SNG, Maribor, Slovenija – 27. 6. 2015.

Teatro Due di Parma, Italija – 26., 27. i 28. 11. 2015.

NAGRADE

2021.

Nagrada 'VLADIMIR NAZOR' za 2020. – Kazališna umjetnost

DORIS ŠARIĆ-KUKULJICA – za ulogu Elze u predstavi DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU Ivora Martinića, u režiji Aleksandra Švabića

45. dani satire Fadila Hadžića, Zagreb

Nagrada Fadil Hadžić za najbolji tekst: IVOR MARTINIĆ za DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU u režiji Aleksandra Švabića

Nagrada za najbolju žensku ulogu: DORIS ŠARIĆ KUKULJICA za ulogu Elze u predstavi Ivora Martinića DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU, u režiji Aleksandra Švabića

2020.

HDDU – Nagrada hrvatskog glumišta 2020.

Nagrada za glavnu mušku ulogu – DRAMA: PJer MENIČANIN za ulogu Janka u predstavi DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU Ivora Martinića, u režiji Aleksandra Švabića.

Nagrada za najbolju mušku ulogu – PREDSTAVE ZA DJECU I MLADE: MARO MARTINOVIĆ za ulogu Joze Brajice u predstavi MI I ONI, autorski projekt Darija Harjačeka, Katarine Pejović, glumačkog ansambla ZKM-a i polaznika Učilišta ZKM-a u režiji Darija Harjačeka.

Nagrada za sporednu žensku ulogu – DRAMA: NATAŠA DANGUBIĆ za ulogu Nikoline u predstavi DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU Ivora Martinića u režiji Aleksandra Švabića.

Nagrada za najbolji praižvedeni suvremeni hrvatski dramski tekst: IVOR MARTINIĆ za tekst drame DOBRO JE DOK UMIREMO PO REDU.

2019.

26. Međunarodni festival malih scena, Rijeka

Nagrada Veljko Maričić za najbolju mušku ulogu: DADO ĆOSIĆ za ulogu Ratka u predstavi HUDDERSFIELD, u režiji Renea Medveška

Nagrada Veljko Maričić za najboljeg mladog glumca: MATEO VIDEK za ulogu Ivana u predstavi HUDDERSFIELD, u režiji Renea Medveška

Nagrada Darko Gašparović za najbolju dramaturgiju: TOMISLAV ZAJEC za dramaturgiju predstave HUDDERSFIELD, u režiji Renea Medveška

Nagrada Novog lista MEDITERAN dodijeljena je DADI ĆOSIĆU za ulogu Ratka u predstavi HUDDERSFIELD, u režiji Renea Medveška

HDDU – Nagrada hrvatskog glumišta 2019.

Nagrada za izuzetno ostvarenje mladih umjetnika do 28 godina – Drama: MATEO VIDEK za ulogu Ivana u predstavi Uglješe Šajtinca HUDDERSFIELD, u režiji Renea Medveška

12. Gumbekovi dani, Zagreb – 2019.

Nagrada za najbolju predstavu 12. Gumbekovih dana: PROBA ORKESTRA, F.Fellini - B. Rondi / N. Mitrović, u režiji Edvina Liverića

12. festival hrvatske drame za djecu Mali Marulić, Split

Nagrada dječjeg žirija za najbolju predstavu: ZDRAV I ČISTI DOM, TO JE BAŠ PO MOM, autora i redatelja Kristijana Ugrine

21. susret profesionalno vođenih kazališta za djecu i mlade Hrvatskog centra ASSITEJ

Nagrada za najbolju predstavu: DJEVOJČICA KOJA JE PREVIŠE ČITALA, Dramski studio Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih, umjetničko pedagoško vodstvo Kristina Jakšić Balaž

2018.

28. Marulićevi dani, Split - 2018.

Nagrada Marul za najbolju predstavu u cjelini: ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

Nagrada Marul za najbolju režiju: DORA RUŽDJAK PODOLSKI za režiju predstave ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca

Nagrada Marul za adaptaciju teksta: TOMISLAV ZAJEC za predstavu ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

Nagrada Marul za umjetničko ostvarenje: DORIS KRISTIĆ za oblikovanje kostima u predstavama ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski i ONO ŠTO NEDOSTAJE Tomislava Zajeca, u režiji Selme Spahić

Nagrada Marul za najbolji suvremeni dramski tekst: TOMISLAV ZAJEC za tekst predstave ONO ŠTO NEDOSTAJE, u režiji Selme Spahić

Nagrada Slobodne Dalmacije koju dodjeljuje žiri čitatelja dodijeljenja je URŠI RAUKAR za glumačko ostvarenje Bake u predstavi ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

63. Sterijino pozorje 2018.

Nagrada publike za najbolju predstavu: ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

HDDU – Nagrada hrvatskog glumišta – 2018.

Nagrada za najbolje redateljsko ostvarenje – DRAMA: IGOR VUK TORBICA za režiju predstave TIT ANDRONIK Williama Shakespearea

33. Gavelline večeri, Zagreb

Nagrada za najbolju mušku ulogu: RAKAN RUSHAIDAT za ulogu Arona u predstavi TIT ANDRONIK Williama Shakespearea, u režiji Igora Vuka Torbice

58. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH – 2018.

Nagrada za najboljeg mladog glumca 'Rejhan Demirdžić': ADRIAN PEZDIRC za ulogu u predstavi Tomislava Zajeca: ONO ŠTO NEDOSTAJE, redateljice Selme Spahić

18. Naj, naj, naj festival, Zagreb - 2018.

Nagrada za najbolju režiju: RENATA CAROLA GATICA za režiju predstave ALISA U ZEMLJI ČUDESNA Lewisa Carrolla / Ivora Martinića

Nagrada za najbolju sporednu mušku ulogu: PETAR LEVENTIĆ za ulogu u predstavi ALISA U ZEMLJI ČUDESNA Lewisa Carrolla / Ivora Martinića, u režiji Renate Carole Gatice

Nagrada za najbolju scenografiju: ISIDORA SPASIĆ i IGOR VASILJEV za scenografiju u predstavi ALISA U ZEMLJI ČUDESNA Lewisa Carrolla / Ivora Martinića, u režiji Renate Carole Gatice

Nagrada za najbolju kostimografiju: DECKER+KUTIĆ za kostimografiju u predstavi ALISA U ZEMLJI ČUDESNA Lewisa Carrolla / Ivora Martinića, u režiji Renate Carole Gatice

22. FZKA / Festival zagrebačkih kazališnih amatera, KNAP - 2018.

Nagrada Daska koja život znači za najbolji autorski tekst 22. FZKA / festival zagrebačkih kazališnih amatera, KNAP – KATARINA KOLEGA za tekst predstave IGRE SJEĆANJA Dramski studio B12, Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih

2017.

HDDU – Nagrade hrvatskog glumišta 2017.

Nagrada za najbolju dramsku predstavu : ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

Nagrada za najbolju režiju: DORA RUŽDJAK PODOLSKI za režiju predstave ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca

Nagrada za najbolju sporednu ulogu: URŠA RAUKAR za ulogu Bake u predstavi ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca, u režiji Dore Ruždjak Podolski

Nagrada za najbolju predstavu za djecu i mladež: SHERLOCK HOLMES, Ane Tonković Dolenčić prema motivima i likovima Arthura Conana Doylea, u režiji Krešimira Dolenčića

32. Gavelline večeri, Zagreb - 2017.

Nagrada za najbolju režiju predstave: DORA RUŽDJAK PODOLSKI za režiju predstave ČRNA MATI ZEMLA Kristiana Novaka / Tomislava Zajeca

24. Međunarodni festival malih scena, Rijeka

Nagrada Veljko Maričić za najbolju predstavu u cjelini: HINKEMANN Ernsta Tollera u režiji Igora Vuka Torbice

Nagrada Anđelko Štimac za najbolju režiju: IGOR VUK TORBICA za režiju predstave HINKEMANN Ernsta Tollera

Nagrada Veljko Maričić za najbolju mušku ulogu: OZREN GRABARIĆ za ulogu Majstora ceremonije u predstavi HINKEMANN, Ernsta Tollera, u režiji Igora Vuka Torbice

Nagrada Mediteran Novoga lista: RAKAN RUSHAIDAT za ulogu Hinkemanna u istoimenoj predstavi

41. dani satire Fadila Hadžića, Zagreb

Glumačka nagrada NATAŠI DANGUBIĆ za ulogu u predstavi FOLK ACTS, Zagrebačko kazalište mladih, De Facto kazališna grupa i ADU, autorski projekt Saše Božića i Petre Hrašćanec, redatelj: Saša Božić

10. Gumbekovi dani – Histrionski dom, Zagreb

Nagrada za najbolju žensku ulogu: NATAŠA DANGUBIĆ, Autorski projekt Saše Božića i Petre Hrašćanec: FOLK ACTS, redatelj: Saša Božić, Koprodukcija: Zagrebačko kazalište mladih, De Facto kazališna grupa i Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

57. međunarodni kazališni festival MESS, Sarajevo, BiH – 2017.

Specijalna nagrada festivalskog žirija: Ivan Vidić: NOĆNI ŽIVOT, redatelj: Paolo Magelli

2016.

HDDU – Nagrade hrvatskog glumišta 2016.

Nagrada za najbolju dramsku predstavu u cjelini: HINKEMANN Ernsta Tollera u režiji Igora Vuka Torbice

Nagrada za glavnu mušku – DRAMA : RAKAN RUSH Aidat, za ulogu Eugenea Hinkemanna u predstavi HINKEMANN Ernsta Tollera u režiji Igora Vuka Torbice

31. Gavelline večeri, Zagreb

Nagrada za najbolju predstavu: HINKEMANN Ernsta Tollera i redatelja Igora Vuka Torbice

Nagrada za najboljeg redatelja: IGOR VUK TORBICA za režiju predstave HINKEMANN Ernsta Tollera

Nagrada za najbolju mušku ulogu: OZREN GRABARIĆ za ulogu Majstora ceremonije u predstavi HINKEMANN, Ernsta Tollera u režiji Igora Vuka Torbice

43. internacionalni festival alternativnog i novog teatra – INFANT, Novi Sad, Srbija

Nagrada za najuspješniju predstavu u cjelini: HINKEMANN Ernsta Tollera i redatelja Igora Vuka Torbice

21. Kazališni festival Bez prijevoda, Užice, Srbija

Nagrada 'Ardalion' za najbolju predstavu: HINKEMANN Ernsta Tollera i redatelja Igora Vuka Torbice

Nagrada 'Ardalion' za najboljeg redatelja: IGOR VUK TORBICA za predstavu HINKEMANN Ernsta Tollera

Nagrada 'Ardalion' za najbolju mušku ulogu: OZREN GRABARIĆ za ulogu Majstora ceremonije u predstavi HINKEMANN Ernsta Tollera i redatelja Igora Vuka Torbice

40. dani satire Fadila Hadžića, Zagreb

Nagrada „Sabrija Biser“ mladom glumcu za uspješno interpretiranu ulogu karakterne komike: DAJANA ČULJAK za ulogu Lorene u predstavi Maje Hrgović ŽIVJET ĆEMO BOLJE u režiji Senke Bulić i produkciji Zagrebačkog kazališta mladih i Kazališta Hotel Bulić

16. Naj, naj, naj festival, Zagreb

Nagrada za najbolju režiju: MILAN TRENC za predstavu EMIL I DETEKTIVI, po romanu Ericha Kästner

2015.

HDDU – Nagrade hrvatskog glumišta 2015.

Nagrada za najbolje redateljsko ostvarenje: RENE MEDVEŠEK za režiju predstave Miroslav Krleža: KRISTOFOR KOLUMBO

Nagrada za najbolju scenografiju: TANJA LACKO za scenografiju predstave Miroslav Krleža: KRISTOFOR KOLUMBO

Teatar.hr - Nagrada publike, Zagreb – 2014 /2015

Nagrada za najbolju predstavu godine: Miroslav Krleža: KRISTOFOR KOLUMBO, redatelj: Rene Medvešek

Nagrada za najbolji novi dramski tekst: Ivana Šojat Kuči: Elza hoda kroz zidove, redatelj: Ivan Planinić

25. Marulićevi dani, Split – 2015.

Nagrada Marul za režiju: RENE MEDVEŠEK za režiju predstave KRISTOFOR KOLUMBO Miroslava Krleže

30. Gavelline večeri – 2015.

Nagrada za najbolju režiju: RENATA CAROLA GATICA za režiju predstave #radninaslovantigona Jazmín Sequeira i Luciana Delprata

20. kazališni festival Bez prijevoda Užice, Srbija – 2015.

Nagrada Ardalion za epizodnu ulogu *Hemona* – VEDRAN ŽIVOLIĆ u predstavi *#radninaslovantigona* Jazmín Sequeira i Luciana Delprata, redateljice: Renate Carole Gatice

39. Dani satire Fadila Hadžića – 2015.

Priznanje za kolektivni glumački i autorski doprinos predstavi KAKO SMO PREŽIVJELE prema esejima Slavenke Drakulić, redatelja Dine Mustafića

8. Gumbekovi dani – 2015.

Nagrada za najbolju predstavu u cjelini: KAKO SMO PREŽIVJELE prema esejima Slavenke Drakulić, redatelja Dine Mustafića

42. INFANT – Međunarodni festival alternativnog kazališta, Novi Sad, Srbija – 2015.

Nagrada za najoriginalnije istraživanje jednog od segmenata kazališnog jezika:
William Shakespeare: HAMLET, redatelja Olivera Frljića

JUVENTAFEST – Međunarodni festival srednjoškolskog stvaralaštva 2015.

Specijalna nagrada za inovativan pristup pozorišnoj/kazališnoj umjetnosti: Učilište
– Dramski studio: Aristofan, PTICE, umjetničko pedagoško vodstvo Jadranka Korda Krušlin

O KAZALIŠTU

Zagrebačko kazalište mladih osnovao je Grad Zagreb, a registrirano je na Trgovačkom sudu u Zagrebu za javno izvođenje dramskih, glazbeno-scenskih i drugih izvedbenih djela te je upisano u Očevidnik kazališta koji se vodi pri Ministarstvu kulture i medija RH.

Pored navedenih djelatnosti, u Zagrebačkom kazalištu mladih poučava se glumi, plesu, lutkarstvu, scenografiji, kostimografiji i drugim kazališnim vještinama (navedeno u Statutu ZKM-a).

Zagrebačko kazalište mladih kao jedno od prominentnijih i agilnijih hrvatskih, ali i regionalnih kazališta, već više od sedamdeset godina svojim predstavama te drugim izvedbenim projektima hrabro i umjetnički relevantno propituje najbitnije točke suvremenosti, neprekidno pozivajući na otvoren dijalog o vremenu i društvu u kojem živimo. Široko postavljeno u svom osnovnom programu, od predstava za djecu i mlade pa sve do onih za odraslu publiku, Zagrebačko kazalište mladih sa svojim glumačkim ansamblom uvijek je na visokoj izvedbenoj razini donosilo repertoar koji u stalnim propitivanjima granica izvedbenosti djeluje vrlo progresivno, ali uvijek i krajnje inkluzivno.

Raznolik raspon izvedbenih žanrova i postupaka, kao i stilska širina predstava na repertoaru ovog kazališta, uvijek su dodatno usmjereni i na širenje izvedbenog iskustva gledatelja. Osobito je važna i edukacijska usmjerenost predstava u razvoju nove publike. Predstave Zagrebačkog kazališta mladih neprekidno osluškuju nove tendencije u kazališnoj umjetnosti, koje bi omogućile povezivanje sa srodnim kazalištima i komplementarnim estetikama šireg europskog kruga. Brojna gostovanja na regionalnim, ali i europskim pozornicama i festivalima, kao i umjetničke koprodukcije, jasan su pokazatelj da su autorska istraživanja u predstavama Zagrebačkog kazališta mladih itekako relevantna i u našem širem okružju.

Kazalište koje je kao jednu od svojih primarnih zadaća postavilo predstavljanje hrvatskog dramskog stvaralaštva na repertoaru ima praizvedbe najnovijih hrvatskih drama te uspješno pokreće i provodi programe kojima se potiču i afirmiraju najmlađe generacije hrvatskih dramskih pisaca. Suvremeno čitanje klasika te šira umjetnička, ali i društvena kontekstualizacija temeljnih tekstova svjetske dramatike drugi je tematski krug interesa, dok bi jednako važan treći krug interesa kazališta bili autorski izvedbeni projekti unutar umjetničkih istraživanja cijenjenih umjetnika iz Hrvatske, ali i Europe.

Svojim pratećim programima ZKM dodatnu pozornost usmjerava razvoju nove hrvatske drame. Takvi su prateći programi *Držić u ZKM-u* – program predstavljanja tekstova nagrađenih najvećom državnom nagradom za dramski tekst *Marin Držić* kroz zanimljive serije scenskog čitanja, kao i program *Budućnost je ovdje* - mentorirani rezidencijalni razvoj teksta mladih dramatičara. Ti su programi osmišljeni i pokrenuti da bi otvorili i prostor novih izvedbenih istraživanja, koja su tijekom pandemije i otežanog rada zbog provođenja epidemioloških mjera, kazalištu ipak omogućila neprekinut kontakt s publikom. U protekle dvije godine Zagrebačko kazalište mladih predstavljalo je repertoarni program putem novih medijskih kanala; od internetskih izvedbi u realnom vremenu, preko korištenja raznih komunikacijskih portala u produkciji pojedinih predstava, sve do zaokruženih igrano-filmskih formi. Time se Zagrebačko kazalište mladih dodatno otvorilo prema novim profilima publike, ali istovremeno i proširilo horizonte istraživanja krajnjih mogućnosti same kazališne umjetnosti.

Neizostavni dio Zagrebačkog kazališta mladih je Učilište ZKM-a, u kojem se više od 70 godina njeguje kazališno stvaralaštvo djece i mladih, čime se sustavno razvija kreativnost kod djece i mladih, i pridonosi stjecanju njihovih kulturnih, ali i socijalnih navika i vještina te se na taj način, što je sasvim sigurno velika dodatna vrijednost samog Učilišta, u dramskim, plesnim i lutkarskim studijima obrazuju generacije mladih kazališnih umjetnika. Učilište je nukleus iz kojeg stasaju profesionalci u umjetnosti, ali i budući kazališno obrazovani gledatelji.

U konačnici, svi navedeni aspekti estetske i tematske otvorenosti repertoara potvrđuju se i repertoarnim naslovima koje kazalište donosi svim generacijama svojih gledatelja. Od *Sherlocka Holmesa*, *Alise u zemlji čudesa* i *Čarobnjaka iz Oza* za najmlađu publiku, preko predstava *Mi i oni*, *Knjige o ljetu* te *Mladeži bez Boga* usmjerenih prije svega prema tinejđerima pa sve do najvećih hitova prethodnih sezona kao što su predstave *Hinkemann*, *Črna mati zemla*. Važan dio repertara kazališta čine predstave suvremenih hrvatskih dramatičara koje su ujedno i praižvedbe, poput predstava *Ja sam ona koja nisam*, *Dobro je dok umiremo po redu*, *Hejtera* ili *Onog što nedostaje*. Uzbudljiva nova čitanja temeljnih komada dramske literature također su jasna repertoarna i programska smjernica kazališta koja je proteklih sezona rezulturala predstavama poput *Tita Andronika*, *Neprijatelja naroda*, i *Cementa*. Autorski projekti uključeni su u repertoar kazališta kroz provokativne naslove *Pansion Eden* i *Eichmann u Jeruzalemu*, dok se preispitivanje osobnih religijskih i političkih uvjerenja kroz postavljanje intrigantnih dramskih tekstova može, primjerice, iščitati kroz predstavu *Huddersfield*. I na kraju, kao izravan odgovor na stvarnost koja zahtjeva temeljne promjene u načinu rada i kazališnog života ističe se jedinstven projekt koji je okupio devetnaest suvremenih hrvatskih

dramatičara u trostrukoj predstavi *Monovid 19*, koja se simultano odvija u svim prostorijama kazališta. *Monovid 19* je gotovo simbolički označio borbu za kontinuirani život izvedbene umjetnosti u najtežim danima izolacije na početku pandemije.

U vremenu naglih društvenih promjena i nezanemarivog utjecaja virtualnog na oblikovanje stvarnosti koju živimo, velika je zadaća kazališta posebnu pozornost usmjeriti na oblikovanje aktualnih, poticajnih i izvedbeno relevantnih predstava kojima se neprekidno poziva na otvoreni dijalog o modalitetima našeg odnosa prema prošlosti, kao i o anticipiranju društvenih pomaka u neposrednoj budućnosti. To su ujedno i osnovne niti vodilje u kontinuiranom susretu Zagrebačkog kazališta mladih sa svojim vjernim gledateljima, kao i onima koji su na najboljem putu da to postanu.

MISIJA

Misiju Zagrebačkog kazališta mladih odredio je vlasnik i osnivač Grad Zagreb kroz Zaključak o utvrđivanju osnovnog programskog i financijskog okvira Zagrebačkog kazališta mladih. U skladu s tom misijom u sljedećem četverogodišnjem razdoblju osmišljeni su programski prioriteti kazališta.

Zagrebačko kazalište mladih u četverogodišnjem će razdoblju, od 2022. do 2025., obavljati svoju djelatnost u skladu sa sljedećim programskim okvirom:

- istraživanje dramskih formi kroz djela klasične literature i suvremenih dramskih tekstova;*
- prezentacija novih izvedbenih praksi;*
- suradnja sa subjektima nezavisne scene;*
- razvijanje kazališnog izraza za mlade;*
- poticanje pedagoškog rada Učilišta kroz suradnju s mladima i razvoj publike;*
- regionalna i međunarodna suradnja;*
- razvoj suradnje s umjetničkim akademijama kroz sudjelovanje u izvedbenim procesima profesionalnih produkcija i produkcija Učilišta.*

Zaključak o utvrđivanju osnovnoga programskog i financijskog okvira Zagrebačkog kazališta mladih za razdoblje od 2022. do 2025. donesen je 3. kolovoza 2021. i objavljen u *Službenom glasniku Grada Zagreba* broj 19, od 13. kolovoza 2021. godine.

VIZIJA

Zagrebačko kazalište mladih i nadalje će razvijati prepoznatljivost kao kulturna institucija čiji su projekti značajni u okvirima europske kazališne prakse, kako u umjetničkom smislu tako i po visokim produkcijskim standardima. Zagrebačko kazalište mladih će i nadalje svojim radom u umjetničkoj i produkcijskoj praksi biti primjerom izvrsnosti i stvaranja pozitivnih trendova drugim umjetničkim institucijama iz Hrvatske, regije i Europe. Velikim iskustvom u koprodukcijama i povezivanjem s uglednim kazališnim kućama i festivalima Zagrebačko kazalište mladih gradit će i nadalje reputaciju nezaobilaznog kazališta na kulturnoj **mapi Europe**.

Kao umjetničko kazalište otvarat će aktualne i akutne teme današnjeg društva „sada i ovdje“, one probleme o kojima upravo kazališni medij može progovoriti s dignitetom, otvoreno postavljajući pitanja publici. Kroz tekstove klasična predznaka tražit će neuralgične točke suvremenog društva čime će, prateći najviše standarde redateljskog kazališta, otvarati nova čitanja dramskih tekstova. Ukratko, zadaća Zagrebačkog kazališta mladih, s obzirom na mogućnosti koje ovo kazalište ima, je da svojim resursima dovodi i predstavi prije svega hrvatske autore, hrvatske redatelje i hrvatske umjetnike i prezentira našu kazališnu umjetnost kao umjetnost vrijednu pozornosti, kazalište koje mijenja vizure, djeluje u međukulturalnim sferama, omogućuje vidljivost, otvorenost i mobilnost naših umjetnika.

Usmjeravat ćemo napore prema mladima i ulagati u razvoj mlade publike kojoj treba razviti interes za izvedbene umjetnosti i kritičko promišljanje, te ih motivirati da pogledaju predstave koje progovaraju o teškim ali važnim temama.

Zagrebačko kazalište mladih svojim će otvorenim umjetničkim profilom i dalje predstavljati most između kazališta koje odgaja svoju mlađu publiku i kazališta koje komunicira s odraslima, u oba slučaja postavljajući pitanja koja prije svega počivaju na prepoznavanju aktualnog trenutka i svih njegovih reperkusija na društvo u kojem živimo.

STRATEŠKE SMJERNICE PROGRAMSKO ORGANIZACIJSKOG RAZVOJA ZA RAZDOBLJE 2023. – 2026.

Razvoj organizacijske otpornosti

Protekle dvije godine obilježene su radom u pandemijskim uvjetima, koji su imali iznimno negativan utjecaj na izvedbene umjetnosti u cjelini, pa tako i na rad u kazalištu. Izravna posljedica pandemije je ekonomska neizvjesnost, kao i porast inflacije, koja se iz godine u godinu sve više osjeća. Rad u novim okolnostima, uz stalnu brigu o adekvatnom provođenju epidemioloških mjera te praćenje epidemioloških uvjeta, tražilo je iznimnu sposobnost i brzinu snalaženja. Nove okolnosti zahtijevale su visoki stupanj prilagodbe, brzo donošenje ključnih odluka, promjene u uvriježenom načinu rješavanja organizacijskih problema i u razmišljanju. Pronalaženje inovativnih i kreativnih produkcijskih i poslovnih rješenja, oslanjanje na vlastite financijske resurse, a prije svega veliki angažman djelatnika kazališta, koji su spremnošću na iznenadne promjene repertoarnog plana i financijske situacije velikom osobnom proaktivnošću pomogli u potpunom ispunjavanju programskog plana ZKM-a, kao i zahtjevnog plana gostovanja u 2020. i 2021. svojevrsna su garancija da će i u idućem razdoblju, bez obzira na okolnosti koje nas očekuju, biti moguće ostvariti predložene programske i repertoarne ciljeve.

Zagrebačko kazalište mladih je u operativnom smislu pokazalo veliku sposobnost preživljavanja krize i napredak ustanove u nesigurnim okolnostima, a plan otpornosti bit će implementiran i u Strateški plan kazališta za naredno razdoblje.

Otpornost programa

Otpornost programa razvijena je tijekom pandemije COVID-19, ne samo prilagodbom novim izvedbenim formatima u virtualnom prostoru kojim je ZKM održavao program, već i brzim promjenama naslova i realizacijom predstava s manjim brojem izvođača, kao aktivnog odgovora na ponekad potpuno nepredvidive promjene odluka vezanih uz suzbijanje pandemije.

Proaktivno korištenje digitalnih kanala i razvoj inovativnih multiplatformskih sadržaja omogućilo je realizaciju programa u skladu s predviđenim planom. Tijekom proteklih dvije godine kazalište je realiziralo predstave *on-line* (koprodukcija ZKM, Schauspiel Stuttgart,

Nowy Teatr na predstavi *Enter Full Screen*); zatim *streaming* predstava s mogućnošću prodaja ulaznica, što je započeto tijekom *lockdowna*, prijenos izvedbe monodrame Espija Tomičića *Your Love Is King*; on-line sudjelovanje na festivalima (poput MOT festivala u Skopju u Sjevernoj Makedoniji i Kontakt festivala u Torunu u Poljskoj); plasiranje snimki predstava na ZKM-ovoj platformi ZKM na zahtjev uz naknadu za pregled; realizacija scenskih čitanja u formi video izvedbe scenskih čitanja tekstova *Dječak Davora Špišića*; *Međimurski lepi dečko* Mateje Posedi; *Granatiranje* Dine Pešuta, a koje su kasnije emitirane i na HTV-u 3. Mnoštvom projekata koji su realizirani kao digitalna prilagodba sadržaja Zagrebačko kazalište mladih uspješno je zadržalo vidljivost, usprkos pandemiji i nemogućnosti izvođenja programa uz izravnu prisutnost publike u dvorani.

Uz opći cilj **otpornosti vezani su pojedinačni ciljevi i daljnji rad na podizanju umjetničke i produkcijske razine te unaprjeđenje poslovanja:**

Utjecaj digitalnog marketinga u prodaji ulaznica i povećanje leadova

Razvoj digitalnog marketinga uz novootvoreno radno mjesto suradnika na poslovima digitalnog marketinga i direktnog, individualiziranog kontakta s kupcima preko baze podataka posjetitelja ZKM-a pokazalo se vrlo dobrom poslovnom odlukom. U sljedećem razdoblju planirano je jačanje potencijala marketinške službe u području digitalnog marketinga, kao i rad na dodatnoj edukaciji djelatnika.

Okretanje novim izvorima financiranja u financijskom planiranju i efektivna partnerstva

Diversifikacija financijskih resursa ključna je za poticanje održivosti kazališta. ZKM svoju djelatnost gotovo u potpunosti financira iz proračunskih sredstava Grada Zagreba, a program koji je zadržao visoku produkcijsku razinu financira se u jednakom omjeru i vlastitim prihodima (prihodi po posebnom popisu), stoga će diversifikacija financijskih resursa rezultirati stabilnijom financijskom konstrukcijom koja dugoročno vodi boljoj održivosti kazališta.

U razdoblju od 2022. do 2024. dogovoreno je partnerstvo s drugim institucijama kroz dva konkretna programa, odnosno platforme suradnje. Zagrebačko kazalište mladih surađivat će s Nacionalnim teatrom iz Vilnusa, Dubrovačkim ljetnim igrima i Budva grad teatrom te Borštnikovim srećanjima i Beogradskim dramskim pozorištem, a oba programa su prijavljena na natječaj Kreativne Europe – potprogram Kultura 2022.- 2024.

Održavanje prepoznatljivosti u europskom kontekstu

Prepoznatljivost u europskom kontekstu rezultira održavanjem interesa inozemnih umjetničkih institucija, festivala, organizacija i umjetnika za suradnju na novim programima Zagrebačkog kazališta mladih, ali i povećanjem interesa za postojeće programe kazališta kroz pozive na gostovanja.

Efikasnost i efektivnost rada

Slijedeći pravila uspješnog menadžmenta u kulturi Zagrebačko kazalište mladih na svim razinama postavlja standarde upravljanja kvalitetom procesa umjetničkog i produkcijskog planiranja i odgovornog poslovanja.

Održavanje vidljivosti

Održivost kazališta kao kulturne institucije uvelike ovisi o publici, a Zagrebačko kazalište mladih aktivno nastavlja **odgajati novu kazališnu publiku**, prvenstveno kroz promišljenje repertoarnih naslova kojima će zadovoljiti interese mlade publike, a onda i kroz rad Učilišta ZKM-a. Obje smjernice programskog djelovanja dugoročno će rezultirati većim brojem nove potencijalne publike (više o tome u poglavlju Publika). Uz opći cilj **Održavanja vidljivosti** vezana su tri pojedinačna cilja:

1. **visoka razina vidljivosti među novom publikom** kroz provođenje aktivnosti putem digitalnog marketinga i društvenih mreža koje će povećati broj gledatelja u Zagrebačkom kazalištu mladih.
2. uz vidljivost među novom publikom koja je ključna za dalji razvoj punog potencijala kazališta, veoma je važno i održavanje **vidljivosti u profesionalnim krugovima**, interesa **medija za kazališne programe**, ali i **umjetnika** te drugih kulturnih djelatnika za suradnjom sa Zagrebačkim kazalištem mladih.
3. uz razvoj nove publike važna je i briga o sadašnjoj publici ZKM-a, stoga su uz održavanje vidljivosti bitni i **izgrađeni odnosi s postojećom publikom**, pogotovo mladima, kroz stalne digitalne aktivnosti i virtualne sadržaje, uz obnavljanje kontakta sa školama koje su zbog pandemije bile i predugo zakínute za kulturne sadržaje.

Sve navedeno predstavlja polazište za strategije koje pomažu u održavanju reputacije Zagrebačkog kazališta mladih, ali i dodatno podupiru njegovu vidljivost u profesionalnim umjetničkim krugovima. Njegovanje dobrih odnosa s predstavnicima medija, novinarima,

kazališnim kritičarima i urednicima, kao i kolegama iz profesionalnih krugova drugih izvedbenih, vizualnih i audiovizualnih umjetnosti i nadalje će se aktivno razvijati, kroz neprekidni rad na prepoznatljivosti i uvažavanju rada Kazališta.

REPERTOARNI PLAN ZA RAZDOBLJE 2023. – 2026.

Programski Zagrebačko kazalište mladih će se i nadalje profilirati i etablirati kroz originalne izvedbeno-scenske produkcije, istraživanje novih kazališnih formi te isticanje performativne snage glumačkog ansambla. Zagrebačko kazalište mladih će i u sljedećem razdoblju progovarati o aktualnim temama jezikom suvremene dramske literature, ali i postavljanjem klasičnih dramskih tekstova te obradom klasične literature na inovativan način. Repertoarne smjernice pokazuju podjednaku spremnost na suradnju, kako s novim, tako i s već etabliranim autorskim imenima i redateljima. Posebna pažnja posvetit će se i njegovanju kazališnog izraza za mlade, odnosno publiku koja nije obuhvaćena repertoarom kazališta „za odrasle“, ali niti repertoarom ostalih dječjih kazališta u Zagrebu.

Nastavit će se suradnja s mladim umjetnicima svih profila, od dramskih autora do redateljica i redatelja, dramaturga i ostalih izvedbenih umjetnika, čime će dodatni snažni akcent biti na novom i svježem promišljanju Zagrebačkog kazališta mladih kao prostora za istraživanje, koje pored planiranih produkcija, u svom programu pruža i mogućnost rada na edukaciji profesionalnih umjetnika te stalnu profesionalnu pomoć i podršku na njihovoj djelatnoj afirmaciji.

Posebna pažnja i dalje će se posvećivati razvoju umjetničkog potencijala ansambla, i to ne samo kroz izvedbeni već i kroz autorski angažman, inzistirajući na jačem kreativnom angažmanu glumačkog ansambla na svim razinama umjetničkog procesa.

Zagrebačko kazalište mladih će i nadalje biti kazalište usmjereno promociji hrvatskih dramskih pisaca, redatelja, glumaca, izvođača i drugih talentiranih umjetnika koji ZKM smatraju prostorom suradnje, dijaloga i kreacije, a postavljat će i zdrave, dugotrajne modele suradnje s vodećim europskim kazališnim kućama i festivalima putem koprodukcija, umrežavanja i gostovanja uz njegovanje već uspostavljenih suradnji. Zagrebačko kazalište mladih će se razvijati kao mjesto znanja i kazališnog obrazovanja, osobito u okvirima djelovanja Učilišta, posvećujući se odgoju mlade i odgovorne, informirane i osviještene publike, ali i kroz daljnje povezivanje s Akademijom dramske umjetnosti u zajedničkim projektima predstavljanja najmlađe generacije glumaca.

Također, potrebno je istaknuti kako je u Zagrebačkom kazalištu mladih u prošlom mandatnom razdoblju po prvi puta kao dramaturg - vanjski suradnik angažiran dramatičar i izvanredni profesor na Akademiji dramske umjetnosti Tomislav Zajec. Ne samo da je tijekom proteklog mandata radio kao suradnik u osmišljavanju programa i pružao dramaturšku podršku u

nastanku kazališnih produkcija, već je kao mentor na programu razvoja dramskog teksta *Budućnost je ovdje*, osigurao da ovaj program uistinu zaživi kao kreativna radionica razvoja mladih dramskih pisaca. Uz to, Zagrebačko kazalište mladih kontinuirano radi na afirmaciji i poticanju dramaturške prakse u izvedbenim projektima te je kao dramaturge ili asistente dramaturgije na svojim predstavama predstavilo čitav niz mladih i perspektivnih autorica i autora poput **Nikoline Bogdanović, Doroteje Šušak, Ivana Penovića, Ivane Đula, Ivane Vuković, Karle Leko, Petre Pleše, Katje Grcić, Marije Androić**, uz već etablirane dramaturginje i dramaturge kao što su **Lada Kaštelan, Nina Mitrović, Željka Udovičić, Katarina Pejović, Matko Botić, Matic Starina ili Milan Marković**, koji su svojim radom sasvim sigurno značajno doprinijeli kreativnom procesu u predstavama na kojima su surađivali, ali i afirmaciji dramaturške struke kao takve.

Osobitosti programa i programska orijentacija:

a) ZKM kao kreativna platforma hrvatskih i svjetskih umjetnika

Zagrebačko kazalište mladih u svojim je temeljnim programskim odrednicama mišljeno kao kreativan, slobodan i otvoren prostor djelovanja, kako afirmiranih kazališnih autora, tako i najnovije generacije hrvatskih i svjetskih umjetnika, koji u ovom kazalištu pronalaze sigurno i poticajno okruženje za iskazivanje sve širine svojih autorskih izraza.

b) Razvoj autorskog scenskog pisma, odnosno redateljskog kazališta

Njegovanje i poticanje redateljskog kazališta, uz posebnu pažnju usmjerenu prema novim izvedbenim praksama i autorskom kazalištu uz aktivni doprinos glumačkog ansambla osobito raspoloženog za svaku vrstu izvedbenog istraživanja, jedna je osnovnih smjernica Zagrebačkog kazališta mladih koja predstavlja i jedan od nosećih elemenata ovog programa.

c) Razvoj teatarske i društvene svijesti kroz izbor repertoara

Zagrebačko kazalište mladih svojim repertoarnim izborom ukazuje na potrebu za što jasnijom artikulacijom unutar promišljanja svih elemenata same izvedbe, ali i kroz jasno iskazanu svijest o društvenoj odgovornosti u promicanju prava na različitost i slobodu te jasnu potrebu tolerancije i zaštite svih drugih i drugačijih unutar šire društvene zajednice.

d) Teatar za mlade i sa mladima

Osobitost ove programske orijentacije počiva na važnosti promicanja edukativnog aspekta u temama koje otvaraju predstave namijenjene djeci i mladima. Naglašene su tematske odrednice ;borba protiv vršnjačkog nasilja i problematiziranje svih vrsta nasilja u društvu, problematiziranje ovisnosti u mladima, razvoj socijalne osjetljivosti te šira društvena solidarnost, kao i razvoj tolerancije prema različitosti te ekološka osviještenost.

e) Afirmacija hrvatskih dramskih pisaca

Osobito važna programska smjernica odnosi se na poticanje, prepoznavanje i promoviranje suvremenog hrvatskog dramskog pisma te na afirmaciju mladih i najmlađih dramatičara. Praizvedbe hrvatskih autora, scenska predstavljanja najnovije dramske produkcije, kao i aktivna dramaturška i logistička pomoć u razvoju dramskog teksta ostvarena kroz već pokrenute programe *Budućnost je ovdje* i *Držić u ZKM-u*, kao i predloženi novi program *Dramska rezidencija u ZKM-u* samo su neki od aktivnih alata u nastojanjima dodatne afirmacije hrvatske dramatike.

f) Jačanje kreativne uloge ansambla u sklopu repertoara kroz projekt *Inkubator*

Program ostvaren kroz projekt *Inkubator*, u kojem članovi ansambla nastavljaju razvijati vlastiti autorski izraz, u proteklom se razdoblju, kroz ostvarene projekte pokazao kao izrazito kreativan prostor snažne stvaralačke energije te dodatne sinergije i snaženja kreativnog potencijala samog ansambla. Predstave nastale unutar ovog programa pritom su svojom kvalitetom, ali i samim umjetničkim dosezima bez dvojbe pronašle svoje mjesto na redovitom repertoaru.

e) Suradnja s nezavisnom scenom

Umjetnička i logistička otvorenost Zagrebačkog kazališta mladih dodatno se potvrđuje i kroz brojne oblike suradnji sa akterima nezavisne scene, od angažiranja velikog broja suradnika – samostalnih umjetnika, pa sve do čestih koprodukcija s nezavisnim kazalištima ili grupama, kako iz Zagreba tako i iz Hrvatske. Na taj se način kazalište pridružuje u nastojanjima afirmacije i validacije nezavisne scene, otvarajući svoje prostore za istraživanje novih izvedbenih poetika i umjetničkih praksi.

f) Inkluzija osoba s invaliditetom

Kazalište kao prostor inkluzije u ovom smislu pretpostavlja posebne programe za osobe s invaliditetom, poput titlova na hrvatskom jeziku za publiku sa slušnim problemima, izvedbi predstava s prijenosom teksta na znakovnom jeziku, kao i predstava s naracijom za slijepe i slabovidne osobe. Takav pristup osobama s invaliditetom sasvim sigurno djeluje i na širu društvenu zajednicu, a Kazalište ga nastoji dodatno ojačati i pojedinim naslovima unutar vlastite programske orijentacije.

Programska orijentacija podijeljena je u sljedeće tematske i produkcijske cjeline:

1. Istraživanje dramskog teksta

- 1.1. Hrvatska suvremenost
- 1.2. Dramska rezidencija ZKM-a
- 1.3. Budućnost je ovdje
- 1.4. Držić u ZKM-u

2. Svjetska suvremenost

- 2.1. Suvremena drama
- 2.2. Svjetski dramski klasici na suvremeni način

3. Autorsko i redateljsko kazalište te izvedbeno pismo

4. #kazalištezamlade

- 4.1. Autorsko kazalište za mlade
- 4.2. Knjige (za mlade) koje žive na sceni
- 4.3. Neka nova lektira / suvremena svjetska literatura za mlade

5. S druge strane iluzije

- 5.1. Novo čitanje romana / literatura u teatru

6. Film na sceni / Intermedijalnost u kazalištu

7. Inkubator, kreativna platforma glumačkog ansambla

8. Tribina Čitanje kazališta

I. Istraživanje dramskog teksta

Unutar ovog repertoarno-organizacijskog ciklusa iznimna pažnja bit će posvećena poticanju, prezentaciji, produkciji i sustavnom ulaganju u razvoj suvremenog hrvatskog dramskog pisma, s naglaskom na inovativne autore i autorice koji na originalan način promišljaju hrvatsku, europsku, ali i globalnu stvarnost u svim njezinim sastavnicama, kao i na mlade i najmlađe dramske stvaratelje koji tek traže svoj prostor u izvedbenoj umjetnosti u najširem smislu te riječi.

Na taj će način biti moguće izravno i vrlo uzbudljivo promatranje u kojim se točkama podudaraju ili razlikuju tematske silnice materijala koje obrađuju suvremeni hrvatski i europski pisci, a onda i prepoznavanje načina na koji hrvatski dramatičari oblikuju, strukturiraju i prezentiraju najvažnija mjesta našeg zajedničkog iskustva.

U tom kontekstu Zagrebačko kazalište mladih će biti središnje mjesto za istraživanje i afirmaciju novih tendencija u području hrvatske drame i njezinih izvedenica, i to kroz:

- kontinuirane i repertoarno obrazložene inscenacije najboljih tekstova suvremenih dramskih pisaca na sceni Istra, sceni Polanec, ali potencijalno i u svim drugim raspoloživim prostorima kazališta.
- bienalni rezidencijalni program za afirmirane hrvatske dramske pisce; preko narudžbe teksta, provjere teksta u formi koncertnog čitanja pred publikom te konačno i praizvedbe teksta. Pritom će publika, ali i profesionalci kazališne struke, poput kritičara i kazališnih teoretičara, imati priliku pratiti i aktivno sudjelovati, u svim etapama nastajanja dramskog teksta.
- koncertna čitanja dramskih tekstova mladih i neafirmiranih dramskih pisaca, kao nužan oblik predprodukcije, s jasnim potencijalom prelaska u prostor produkcije za najuspjelije tekstove uz pobliže upoznavanje autora tekstova kroz razgovor s publikom nakon samih čitanja.
- suradnju s Akademijom dramske umjetnosti u Zagrebu u što vidljivijoj prezentaciji radova najmlađe generacije hrvatskih dramskih pisaca i dramaturga, studenata ADU uz povezivanje s mlađom generacijom redatelja i dramaturga kroz radionice na tekstovima u nastajanju te uz suradnju s članovima ansambla pri doradi tekstova.
- dramatizacije romana ili postavljanje predstava nastalih prema motivima preuzetim iz proze, čime bi se pratio kontinuitet uspješnih naslova iz prethodnog razdoblja poput predstava *Črna mati zemla* ili *Monovid 19*.

- povezivanje i suradnja s kazalištima, institucijama i kazališnim grupama u regiji koje njeguju inovativne modele predstavljanja novih dramskih tekstova (Quendra Multimedia).
- predstavljanje radova mlađeg naraštaja dramskih pisaca u europskom kontekstu kroz koprodukcijske modele suradnje s europskim partnerima.
- njegovanje principa interkulturalnosti kroz združivanje hrvatskih tekstova s europskim redateljima ili redateljima iz regije te predstavljanje europskih dramskih pisaca u radikalnim i inovativnim čitanjima hrvatskih redatelja, vodeći računa o tematskim i žanrovskim poveznicama između internacionalnih, regionalnih i hrvatskih dramskih pisaca.

Smatram važnim napomenuti i kako promišljajući ove smjernice izbjegavam delegiranje redateljskih imena te njihovo spajanje s određenim naslovima. Za takvu odluku postoji više razloga. Prije svega, željela bih stvoriti prostor u kojem se redatelj istinski susreće s dramskim autorom i potencijalima koje donosi određeni dramski tekst te njime biva inspiriran, a ne da mu je tekst ili dramski rukopis na bilo koji način nametnut.

Isto tako, voljela bih ostaviti otvorenu mogućnost otkrivanja i prepoznavanja novih redateljskih imena, kao i novih dramskih pisaca i drama, bilo da je riječ o hrvatskim ili inozemnim autorima. Također, planiram na suradnju s kazalištem pozivati i etablirana imena regionalnog i europskog redateljskog teatra, što svakako zahtjeva dugoročno planiranje i organizaciju, kakvu sam i započela u prethodnom mandatnom razdoblju.

U nastavku teksta donosim imena redateljica i redatelja čiji rad osobito cijenim koje sam pozvala na suradnju sa Zagrebačkom kazalištem mladih.

Redateljska imena, jednako kao i odabrani naslovi, pažljivo su promišljeni i smisleno usklađeni s pojedinom programskom jedinicom. Pri tome su nabrojani u većem broju, obzirom da su u programu, što je razumljivo, iskazani kao potencijalne suradnje. Naime, svaka je programska jedinica koherentna u svojoj ideji, ali istovremeno i otvorena za moguće izmjene u kontekstu što boljeg povezivanja potencijalnog naslova s redateljicom ili redateljem koji su pozvani na suradnju.

Uz to, s nekim redateljima je već preliminarno dogovorena suradnja poput Oskarasa Koršunovasa, Jerneja Lorencija, Olivera Frljića, Arpada Schillinga, Mateje Kolečnik, Paola Magellija, Renea Medvešeka, Janusza Kice, Žige Divjaka, Bobe Jelčića, Aleksandara Švabića, Saše Božića, Ksenije Zec, Saše Broz.

I.1. Hrvatska suvremenost

U hrvatskom kazališnom prostoru domaći dramski pisci sasvim su sigurno nedovoljno zastupljeni. Naime, ne postoji dovoljno razvijena i sustavno provedena svijest o važnosti promicanja hrvatske dramske riječi, što rezultira činjenicom da se djela suvremenih hrvatskih pisaca u kazalištima ne postavljaju dovoljno često i da pritom na repertoaru ostaju razmjerno kratko. Uz to, u kulturnoj i kazališnoj javnosti i dalje postoji neutemeljena predrasuda da za predstave po predlošcima hrvatskih autora nema dovoljno zainteresirane publike što Zagrebačko kazalište mladih iz godine u godinu svojim praiizvedbama i premijerama hrvatske dramatike uspješno opovrgava.

U tom smislu, Zagrebačko kazalište mladih je u proteklih sedam godina ostvarilo devet premijera, a od toga je šest praiizvedbi dramskih djela ili dramatizacija po proznim predlošcima hrvatskih autora. Spominjem samo neke, poput čak 19 hrvatskih autora u zajedničkom projektu *Monovid 19*; zatim tekstove dramskih autora poput Mate Matišića, Ivora Martinića, Dine Pešuta, Gorana Ferčeca, Ivana Vidića, Tomislava Zajeca; ili adaptacije proznih naslova Maje Hrgović i Kristiana Novaka, što nedvojbeno pokazuje da je i u dosadašnjoj programskoj orijentaciji ZKM bio otvoren prema suvremenim hrvatskim piscima. Ali i više od toga, ovo je kazalište u prethodna dva mandatna razdoblja razvoj i afirmaciju hrvatske dramatike prepoznalo kao jedan od najbitnijih elemenata razvoja cjelokupne hrvatske kazališne umjetnosti te taj razvoj neprekidno dodatno podupire i kroz svoju programaciju.

Ivor Martinić: Sin, majka i otac sjede za stolom i dugo šute

Nakon višestruko nagrađivane praiizvedbe *Dobro je dok umiremo po redu* u režiji Aleksandra Švabića planirana je još jedna praiizvedba teksta Ivora Martinića. Vrijeme radnje obiteljske drame *Sin, Majka i Otac sjede za stolom i dugo šute* odvija se u bliskoj budućnosti. Nakon ekonomske i ekološke katastrofe svjetskih razmjera na snagu stupa novi zakon prema kojem sve obitelji mogu imati ili zadržati samo jedno dijete. Pod parolom „Djeca su naša odgovornost“, a u svrhu ekološkog i ekonomskog oporavka Majka i Otac nalaze se pred

odlukom koje dijete zadržati. Riječ je o najnovijem i izrazito provokativnom tekstu jednog od naših najboljih dramatičara, koji kroz distopijski narativ otvara aktualne društvene i političke teme, osobito vezane uz pandemiju. U formalnom središtu interesa je čisti dijalog bez ijedne didaskalijske upute koji na trenutke nalikuje transkriptu nekog izmišljenog obiteljskog suđenja.

Ivana Sajko: Pjesma grada (nije za tebe)

Kao jedna od naših najznačajnijih suvremenih dramatičarki, Ivana Sajko u svakom svom tekstu strpljivo ispisuje dijagnozu vremena u kojem živimo u ovom imanentno našem prostoru, ali i puno šire, u svim našim prostorima; kako regionalnom i širem europskom, tako i onom unutarnjem, zatečenom u nama. U jednom od svojih novijih izvedbenih tekstova otvorenom za različite vrste čitanja *Pjesma grada (nije za tebe)* Sajko ispisuje intimnu i potresnu partituru o preživljavanju u tuđini, o unutarnjem smislu kazališta danas, ali i istovremenom bivanju nas u kazalištu, tražeći odgovore na pitanja kako živjeti izmješteno i daleko te kako uopće preživjeti od same umjetnosti.

Tea Matanović: Sol na rane

Mlada dramska autorica Tea Matanović u svojoj drami *Sol na rane* donosi situacijske fragmente koji istovremeno predstavljaju fragmente života jedne obitelji, kroz izrazito stiliziran jezik, pomno reduciran, ali sa snažnim vertikalnim usjekom u prostor podteksta. Matanović pojam sjećanja koristi kao svojevrsnu obiteljsku klopku, kroz koju se upušta u pokušaj razumijevanja, rekonstrukcije, a onda i interpretacije osobnog prostora unutar obiteljskih konstelacija. U drami *Sol na rane* čitavo vrijeme izranja jedan bitan problem: kome zapravo pripada prostor intime, tko ima pravo na njegovu interpretaciju i koje su moralne, a zatim i sve druge posljedice tog postupka.

Nikolina Rafaj: U pakao, lijepo molim

Mlada dramaturginja Nikolina Rafaj uz Akademiju dramske umjetnosti završila je i preddiplomski studij Antropologije i etnologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te je je do sada radila na kazališnim projektima u Teatru &TD, ZKM-u, kazalištu Marina Držića u Dubrovniku, kazalištu Trešnja te drugim institucionalnim kazalištima i projektima nezavisne scene. Dramski tekst *U pakao, lijepo molim*, vješto je i začudno strukturirana te izrazito

dirljiva, ali i duhovita drama o obitelji čiji se članovi pokušavaju nositi s gubitkom, kao i uspostavom nekih novih silnica u međusobnim obiteljskim konstelacijama. Za ovaj tekst Nikolina Rafaj dobila je 3. nagradu na natječaju za novi neobjavljeni dramski tekst *Marin Držić* 2020. godine, a Tekst je u ZKM-u 2021. godine doživio scensko čitanje u režiji same autorice.

U ovoj programskoj jedinici navedene tekstove i autore spojila bih s čitavim nizom redatelja, od onih novije generacije preko već etabliranih i ZKM-u poznatih redatelja poput: Aleksandra Švabića i Bojana Brajčića iz Hrvatske, Selme Spahić i Patrika Lazića iz prostora regije te europski afirmiranih redatelja poput Miloša Lolića i Mateje Kolečnik.

1.2. Dramska rezidencija ZKM

Dramska rezidencija ZKM najnovija je bienalna programska smjernica kazališta koja je namijenjena afirmiranim suvremenim dramskim autorima te pretpostavlja aktivan razvoj i afirmaciju hrvatske dramatike; od narudžbe teksta, provjere teksta u formi koncertnog čitanja pred publikom te konačno i same praizvedbe teksta. Pritom će dramatičarka ili dramatičar pozvani u ovu vrstu programa imati dramaturšku podršku kazališta, kao i priliku aktivnog rada na tekstu i njegove provjere prije samog procesa kazališnog uprizorenja. Na taj će način autor moći dodatno intervenirati u vlastito dramsko pismo, a istovremeno će i drugi profesionalci poput pisaca, teatrologa ili kazališnih kritičara imati otvorenu mogućnost uvida u mehanizam razvoja konkretnog dramskog teksta sve do premijere. Ovaj će program sasvim sigurno, zbog svoje otvorenosti zainteresiranoj javnosti biti usmjeren i na dodatni razvoj publike, što je dodatna vrijednost ovakog otvorenog pristupa radu na dramskom materijalu u svim njegovim etapama.

Predloženi autori za ovaj rezidencijalni program: **Dino Pešut, Nina Mitrović, Tena Štivičić, Rona Žulj, Jasna Jasna Žmak, Goran Ferčec.**

1.3. Budućnost je ovdje

Program **Budućnost je ovdje** podrazumijeva mentorski rad s mladim dramskim piscima, koji u kazalištu kroz više mjeseci osmišljavaju, razvijaju i oblikuju svoj dramski materijal te ga uz pomoć glumaca ansambla Zagrebačkog kazališta mladih pretvaraju u cjeloviti dramski tekst. Izvedbeno predstavljanje na taj način nastalih dramskih tekstova, predviđeno je u

formi koncertnih čitanja, kroz koja će mladi autori po prvi puta vlastite drame predstaviti zagrebačkoj publici. Namjera je da svake druge kazališne sezone jedan mladi autor dobije priliku sudjelovanja u ovom programu, pri čemu nam je velika želja u predstojećim sezonama za mentore mladim umjetnicima pozivati renomirane dramske pisce iz Hrvatske i regije. Ovim programom razvila bih jaču povezanost glumaca ansambla s tekstovima koji se produciraju te pritom delegirati nove, nehijerarhijske procese u prezentiranju istih. Do sad su u okvirima ovog programa predstavljeni tekstovi Espija Tomičića *Your Love is King* u režiji Hrvoja Korbara; Nikoline Rafaj *U pakao, lijepo molim* u režiji same autorice te devet monologa studenata dramaturgije s ADU u Zagrebu - Ivone Marciuš, Anonimnog Autora, Petre Pleše, Patrika Gregureca, Karle Leko, Karle Mesek, Mihovila Rismonda, Emme Kliman i Marina Lisjaka, objedinjenih u omnibus *Ja ću pričati, a ako me netko čuje...* iznova u režiji Hrvoja Korbara.

I.4. Držić u ZKM-u

Nagrada za dramsko djelo „Marin Držić“ najvažnija je hrvatska nagrada za neobjavljeni suvremeni dramski tekst, koju Ministarstvo kulture dodjeljuje od 1991. godine u svrhu poticanja dramskog stvaralaštva.

U smislu dodatne afirmacije suvremenog dramskog stvaralaštva Zagrebačko kazalište mladih svojim programom **Držić u ZKM-u** po prvi puta na jednom mjestu, u formi malog festivala koncertnih čitanja, od 2019. godine predstavlja nagrađene tekstove. Koncertna čitanja do sad su dramaturški oblikovali i režirali mladi, ali već u svakom smislu etablirani redatelji: Lea Anastazija Flegler, Ivan Planinić, Hrvoje Korbar, Ivan Penović, Marina Pejnović, Tamara Damjanović i Bojan Brajčić, u izvedbi članova ansambla ZKM-a. Ova koncertna predstavljanja nagrađenih tekstova, uz ostale sastavnice ovog dijela programa, dodatno bi pomogla afirmaciji suvremene hrvatske drame, ali i konkretnom ostvarivanju pravog potencijala dramskih tekstova u prostoru izvedbe na nekoj od hrvatskih pozornica. Važno je napomenuti da je unutar ovog programa otvoren prostor za dodatne iskorake u izvedbenom istraživanju dramskog teksta. Naime, 2020. godine Zagrebačko kazalište mladih produciralo je tri koncertna čitanja nagrađenih tekstova kao video-filmove u režiji Tamare Damjanović uz videorežiju Lovre Mrđena, a ti su filmovi imali značajan broj pregleda na društvenim mrežama te su emitirani i na 3. programu HRT-a.

2. Svjetska suvremenost

U ovoj produkcijskoj cjelini namjera je u Zagrebačkom kazalištu mladih dodatno intenzivirati započete aktivnosti u predstavljanju suvremene europske drame. U slijedećem mandatu bih ovom programskom segmentu dala značajniji naglasak, osobito kroz njegovanje suradnje s europskim kulturnim predstavništvima poput Goethe instituta, Francuskog kulturnog instituta ili Austrijskog kulturnog foruma te Katalonske delegacije u Zagrebu, koji su zainteresirani za prezentaciju tekstova vlastite kulturne sredine. Želja mi je pritom navedene kontakte pretvoriti u kontinuiranu suradnju te zagrebačkoj publici predstaviti autore koji su značajna imena na kazališnoj slici Europe, ali se rjeđe izvode u Hrvatskoj

Uz navedene tekstove, ova cjelina je otvorena i za nove dramske tekstove koji bi se naslanjali na žanrovski rubna djela u kojima se na originalan način propituje svjetska suvremenost. Namjera mi je predstaviti suvremene europske dramske autore kroz radikalna i inovativna čitanja hrvatskih redatelja, kao i redatelja iz regije, vodeći računa o tematskim i žanrovskim poveznicama između internacionalnih, regionalnih i hrvatskih dramskih pisaca.

2.1. Suvremena drama

U prvom dijelu ove programske cjeline nalaze se dramski tekstovi suvremenih europskih autora sa svjetskom reputacijom čije su drame do sad neizvođene ili rjeđe izvođene u Hrvatskoj. Pritom je odabir ovih autora, uz njihovu neospornu kvalitetu, sigurno određen i činjenicom da teme koje otvaraju u svojim tekstovima jasno i duboko korespondiraju s našim vremenom i prostorom te pritom ulaze u zanimljiv dijalog sa suvremenim hrvatskim dramskim pismom.

Marius von Mayenburg: Mučenik

U jednom od svojih najboljih dramskih djela, provokativnoj drami *Mučenik* iz 2012. godine, vodeći suvremeni njemački dramski pisac donosi priču o pubertetu, nesigurnostima i borbi protiv vlastitih strahova kroz zastrašujuću pretpostavku vezanu uz vjerski fundamentalizam. Kako bi zaštitio svoju krhku psihičku strukturu, protagonist drame počinje katolički nauk i samu Bibliju upotrebljavati kao ubojito oružje, uspostavljajući pritom vlastitu kozmogoniju od temeljnih postavki katoličke vjere. Uznemirujuća, sirova i duboko tužna drama bez

zadrške prokazuje vrijeme u kojem živimo i načine na koje duboko usađena uvjerenja bez ikakvih kriterija te korištena izvan konteksta i iz duboke nesigurnosti, vrlo lako mogu postati oružje u obračunu protiv drugih i drugačijih.

Anja Hiling: Crna životinja žalost

Oštra i gotovo nemilosrdna kritika suvremenog društva prokazana u razarajućem požaru, koji istodobno funkcionira i kao točka zapleta i kao metafora u priči, o tome koliko smo u stanju suočiti se sami sa sobom i posljedicama vlastitog djelovanja. Sukob urbanog i samodostatnog osobnog prostora s prirodom dovodi do neizbježne katastrofe koja nam pokušava poručiti koliko smo neznatni u svojim taštinama, potrebama i uvjerenjima. Provjeren u brojnim europskim kazalištima, ovaj tekst Anje Hiling još čeka svoju hrvatsku premijeru.

Juan Mayorga: Dečko iz zadnje klupe

U jednom od svojih najboljih tekstova *Dečko iz zadnje klupe*, španjolski dramatičar Juan Mayorga, do sad relativno nepoznat hrvatskoj publici, donosi predložak koji u svom temeljnom prosedeu nije osobito složen: profesor u povučenom učeniku iz zadnje klupe opazi talent kojem se zbog vlastitih izgubljenih težnji silno želi približiti. Međutim, time se istovremeno otvara i druga perspektiva; ona koja ulazi u prostor preispitivanja, manipulacije i donošenja pogrešnih životnih odluka. Ova važna drama progovara o odnosu između djece i roditelja, učitelja i učenika te pritom propituje granice autoriteta, povjerenja, manipulacije i temeljnog prava na privatnost.

Florian Zeller: Otac, Majka ili Sin

Jedan od najznačajniji europskih dramatičara Florian Zeller, dobitnik brojnih nagrada, uključujući i dvije Nagrade Moliere za dramske tekstove te nagradu Oscar za adaptaciju vlastite drame *Otac*, još uvijek nema ni jednu premijeru u hrvatskim kazalištima. Premijera njegovih drama *Otac*, *Majka* ili *Sin* bit će prvi susret zagrebačke i hrvatske publike s ovim dramatičarom. Zeller kao autor vrlo direktno, ali istovremeno i izrazito poetično te strukturalno besprijeekorno, izlaže teme koje su uvijek proizašle kao posljedica obiteljskih konstelacija, ali su istovremeno i vrlo politične. Kontroliranog jezika ove su drame u svim

segmentima nastale iz prostora suvremenosti te se tim istim prostorom bespoštedno i bave.

U ovom produkcijskom bloku, namjera mi je režije suvremenih inozemnih autora ponuditi mladim redateljskim snagama različitih poetika poput Nine Rajić Kranjac, Marine Pejnović, Hrvoja Korbara ili etabliranih redateljskih imena poput Sebastijana Horvata, Renea Medveška i Olje Lozice.

2.2. Svjetski dramski klasici na suvremeni način

Posljednja podcjelina u ovom tematskom i produkcijskom bloku odnosi se na suvremene obrade svjetskih dramskih klasika, što predstavlja nastavak programskih smjernica u kojima je Zagrebačko kazalište mladih od svojih početaka uvijek tražilo inovativne načine za obradu klasične dramske literature. Odabir naslova proizlazi iz činjenice da će se predložene drame po prvi puta naći na repertoaru ovog kazališta te će pritom sasvim sigurno dobiti svoje novo izvedbeno čitanje.

Artur Miller: Pogled s mosta

Mračan i izrazito potresan dramski klasik Arthura Millera pomalo je zaboravljen na europskim pozornicama, a u Hrvatskoj uopće nije izvođen. Ova je drama svojom temom, evokacijom antičke tragedije, ali i izrazito suvremenom brutalnošću u dramskom postupku, idealan naslov kojim će se produbiti poznavanje dramskog opusa Arthura Millera, ali i američke dramaturgije u cjelini. Ujedno, u redateljskoj adaptaciji Saše Božića *Pogled s mosta* osmišljen za Zagrebačko kazalište mladih postaje i djelatnom platformom za propitivanje pitanja izbjeglica, kao i načina na koji, u kriznim situacijama promatramo sebe. Remek djelo moderniteta, *Pogled s mosta* Arthura Millera suprotstavlja američki san sa stvarnošću, oblikovan u dramu punu tenzija i eksplozivne žudnje. Iako smješten u Brooklyn 50-tih godina prošlog stoljeća, teme obitelji, lojalnosti, imigracije i pravde izrazito su prepoznatljive i relevantne za suvremeno hrvatsko društvo.

William Shakespeare: Oluja

Zamišljena i dogovorena kao koprodukcija s Dubrovačkim ljetnim igrama, Nacionalnim teatrom iz Vilniusa i Festivalom Budva grad teatar, ova se će izrazito otvorena drama Williama Shakespearea, pozicionirana negdje na granici istine i iluzije, života i sna, privida i realnosti, smjestiti u neki od veličanstvenih ambijentalnih prostora našeg najvećeg festivala, a zatim i na pozornici Zagrebačkog kazališta mladih. Ovladavanje prirodom, a onda i samim sobom u kontekstu nepredvidivoga, u toj drami danas djeluje gotovo proročki aktualno. Dodatna mističnost i nedokučivog ovog komada sigurno predstavlja veliki izazov, ali i poticaj za izvedbeno istraživanje samog srca Shakespeareove umjetnosti, kao i središta našeg današnjeg trenutka. Bit će zanimljivo vidjeti na koji će način ovaj svezremenski dramski predložak zaigrati u oba kazališna prostora u kojima je zamišljen, što će sasvim sigurno biti dodatni izazov u postavljanju ovog naslova.

Anton Čehov :Višnjik

Zadnja drama A. P. Čehova napisana na samom početku dvadesetog stoljeća nije samo konačna točka u značajnom opusu jednog od najvažniji dramatičara u povijesti kazališta, već je i prikaz definitivnog kraja jednog društva i jednog vremena. Društveni model koji se ovdje pokušava svim silama zadržati onaj je intelektualne aristokracije na odlasku, sveden na male seoske zakutke koji se nadalje tvrdoglavo opiru novom vremenu i u kojima višnjici još jedno vrlo kratko vrijeme mogu biti estetska činjenica. Čini se po svemu da i mi danas živimo u vremenu svođenja računa, neizvjesnosti i straha pred onim što neminovno dolazi, a što još uvijek nema svoje pravo ime pa će na taj način i novo čitanje ovog klasika jasno korespondirati sa svim dvojama koje nas progone i neumoljivo nam dolaze na naplatu.

U ovom produkcijskom bloku očekujemo suradnju s afirmiranim hrvatskim i europskim redateljima poput Oskarasa Koršunovasa, Dore Ruždjak Podolski, Saše Božića, Grzegorza Jarzyne i Janusza Kice

3. Autorsko i redateljsko kazalište te izvedbeno pismo

U posljednjih dvadesetak godina Zagrebačko kazalište mladih kontinuirano i dosljedno podupire, prati i njeguje snažnu liniju autorskog kazališta. Suradnja s autorima i kazališnim kolektivima koji su beskompromisno odani istraživanju i potrazi za novim

scenskim izričajima i načinima njihove komunikacije s publikom, jedna je od temeljnih osobina ZKM-ovog izvedbenog izraza. Nije pretjerano ustvrditi kako su suradnje s autorima poput Bobe Jelčića, Renea Medveška, Boruta Šeparovića i drugih oblikovale repertoar, čineći svojevrsan zaštitni znak kazališta. Takva vrsta istraživačkog kazališta traži dulju pripremu predstava i nešto veću širinu samog procesa, ali istovremeno pretpostavlja mogućnost uzbudljivih izvedbenih pomaka te izlaska iz konvencionalnih kazališnih prostora u potrazi za drugačijim modelima kazališne igre za koju je nužna koautorska suradnja glumačkog ansambla.

U ovom repertoarnom segmentu, planira se:

- njegovati kontinuiranu suradnju s autorima i umjetničkim organizacijama s nezavisne scene poput Montažstroja, Rupera, Playdrame, koji su već surađivali sa Zagrebačkim kazalištem mladih;
- povezati izabrane autore s ansamblom ZKM-a, osiguravajući time dublju i kontinuiranu suradnju koja može obogatiti autorski proces i njegov konačni rezultat, ali i donijeti nove izazove ansamblu te predstaviti zanimljive autore i kolektive iz Europe, dajući im priliku za koprodukcijску suradnju i rad s ansamblom

U nadolazećim kazališnim sezonama planiram sljedeće autorske projekte:

Autorski projekt Bobe Jelčića

Nakon svoje posljednje režije u ovom kazalištu, predstave *Galeb* prema A. P. Čehovu, koju je s velikim uspjehom u Zagrebačkom kazalištu mladih režirao 2013. godine, Bobo Jelčić se vraća s izvedbenom formom koju najviše osjeća i razumije - postepenoj gradnji materijala iz unutarnjih prostora samih izvođača. Bobo Jelčić je neosporno, i kao autor i kao redatelj, s ansamblom ovog kazališta stvorio značajne predstave pa će zacijelo i nova suradnja ili, točnije rečeno, ponovni susret ovog svestranog umjetnika s glumačkim ansamblom rezultirati zanimljivim, svježim i uzbudljivim kazališnim iskustvom na tragu antologijskih predstava poput autorskog promišljanja izvedenog u predstavi *S druge strane* ili spomenutog i podjednako originalnog rada na novom izvedbenom čitanju klasika A. P. Čehova *Galeb*.

Autorski projekt Arpada Schillinga

Autorski rad velikog mađarskog redatelja Arpada Schillinga prije svega obilježava

velika otvorenost prema izvedbenom materijalu, koji ovaj autor uz pomoć svojih dramaturških suradnika generira, razvija, promišlja i oblikuje iz glumačkog iskustva, ali i uz pomoć glumačkog iskustva. S druge strane, ono što oblikuje njegov redateljski pogled jasan je prodor šireg društvenog i političkog konteksta u sferu intimnog, pri čemu odnosi aktera u prostoru intimnog uvijek reflektiraju i specifične okolnosti društvene zajednice. Schillingov prvi autorski projekt u ovom kazalištu je predstava *Pansion Eden*, koju uz sve spomenuto obilježava i maestralna izvedba svih članova ansambla, koja samo potvrđuje kvalitetu ovakvog pristupa kazališnoj umjetnosti.

Autorski projekt Anice Tomić i Jelene Kovačić: Spasi me

Nakon uspjeha izvedbenog, ali i pandemijskog poduhvata, predstave *Monovid – 19*, izvedene u gotovo svim prostorima ovog kazališta, ovaj autorski tim se vraća u Zagrebačko kazalište mladih s izrazito važnim autorskim projektom **#spasime**. Sam je naziv projekta u proteklih nekoliko godina postao i svojevrsnim društvenim amblemom, kao angažirana inicijativa putem koje je u javnosti aktualizirano pitanje položaja i prava žena u hrvatskom društvu. Prepoznavanje naslova potvrđuje važnost, aktualnost i neupitnu relevantnost ovog projekta. Dvije autorice, koje od svojih profesionalnih početaka djeluju kao autorsko-radateljsko-dramaturški tandem, svojim su dosadašnjim radom uvijek i u trenutku hrabro i bez zadržke odgovarale na izazove vremena. Uvjerena sam da će i ova predstava, koja u svom temelju sasvim sigurno ima razornu i relevantnu temu partnerskog i obiteljskog nasilja, te svih njegovih implikacija na društvo i načina suočavanja s tim implikacijama, biti snažan umjetnički odgovor na problem, koji u našoj široj zajednici tek čeka na sve razine svoje eksplikacije.

4. #kazalištezamlade

Ova programska orijentacija prije svega počiva na činjenici da je Zagrebačko kazalište mladih jedinstvena institucija u kojoj gledatelji u najdoslovnijem smislu odrastaju kroz sezone, prateći programe i predstave od dječje pa sve do odrasle dobi. U tom je kontekstu izrazito važno napomenuti kako ovo kazalište ima i dodatnu zadaću obraćati se specifičnom profilu „mlade“ publike koja izlazi iz okvira dječjeg kazališta u užem smislu te riječi, a još uvijek nije dovoljno zrela za predstave namijenjene odrasloj publici. ZKM će na taj način i u idućem mandatnom razdoblju, uz razvoj izvedbene svijesti i kulture svojih mladih

gledatelja, svakako nastaviti s promicanjem edukativnih sadržaja, inkluzije i svake druge vrste uključenosti kako kod svojih malih, tako i kod mladih gledatelja. Ovu produkcijsku jedinicu podijelila sam na tri podgrupe predloženih programa.

4.1. Autorsko kazalište za mlade

Želja mi je osnažiti autorski teatar za mlade, s naglaskom na edukativni aspekt programa u kojima se prevenira nasilje među mladima kao i ovisnosti, a potiče tolerancija, socijalna osjetljivost, solidarnost te ekološka osviještenost. Kao primjer u tom kontekstu može poslužiti uspješna predstava za mlade Darija Harjačeka i Katarine Pejović *Mi i oni* nastala u suradnji s Učilištem ZKM-a, a koja progovara o neuralgičnim točkama školstva. Autorsko kazalište posljednjih se godina pokazalo izrazito vrijednim izvedbenim mehanizmom uspješno provjerenim i u polju kazališta za djecu i mlade, a predloženi redatelji donose projekte koji kako na tematskom tako i na izvedbenom planu hrabro pomiču granice kazališta za djecu i mlade.

Ksenija Zec: Krletka (autorski projekt)

Namijenjena višim razredima osnovne škole i srednjoškolcima, ova predstava tematizira odnos subjektivne usamljenosti urbanih mladih ljudi (adolescenata) kao toponimskog označitelja i stalnog pratitelja njihova odrastanja te kreativnosti u obliku infantilne mašte, koja im pomaže osvijestiti vlastitu nesigurnost i spoznati svoje stvarne emocionalne potrebe. Narativ predstave gradi priču o adolescentima i njihovom osjećaju usamljenosti, napuštenosti i tjeskobe pri pomisli na neizvjesnost koju diktira paradigma novog normalnog. Vješto kombinirajući elemente klasične tragijske strukture s dramaturškim rezovima pop-trash estetike, mjuzikla i fizičkog teatra, nastaje kazališni pastiš, koji prvenstveno osvaja pozivom na odgovornost: odgovornost prema kazalištu, svijetu u kojem živimo i svim drugim i drugačijima s kojima živimo.

4.2. Knjige (za mlade) koje žive na sceni

Program pod nazivom *Knjige koje žive na sceni* podrazumijeva pronalazak naslova koji proizlaze iz prostora klasičnih djela dječje književnosti koja su u hrvatskim kazalištima rjeđe inscenirana te „novih“ klasika, romana ili pripovijedaka koje jasno i direktno govore o novom vremenu u svim njegovim aspektima i pritom predstavljaju živu i uzbudljivu građu za kazališno istraživanje.

Ivana Brlić Mažuranić: Čudnovate zgode šegrta Hlapića

Nastao 1913. godine kao prvi hrvatski roman za djecu, ovaj neodoljivi prozni naslov izašao iz radionice velike spisateljice Ivane Brlić Mažuranić smješten je u prostor realističnog pripovijedanja, ali istovremeno sadrži i elemente bajke kao i vješte uporabe narodnih predaja i motiva, po kojima je Brlić Mažuranić i najpoznatija. Priča o malom i dobrom šegrpu koji kreće na svoje veliko putovanje, a sve kako bi razgazio čizmice i usput pronašao sreću, idealan je ishodišni materijal za ansambl Zagrebačkog kazališta mladih, koji je proteklih sezona kreirao nekoliko velikih predstava za svoju najmlađu publiku, poput *Sherlocka Holmesa*, *Alise u zemlji čudesa* ili posljednje hit-predstave *Čarobnjak iz Oza*. Ovo će ujedno biti prvo izvedbeno čitanje *Hlapića* u ovom kazalištu, nakon predstave *Miško Predobri* redatelja Tomislava Radića iz 1988. godine.

Mark Twain: Kraljević i prosjak

Klasik svjetske literature za djecu i mlade, roman *Kraljević i prosjak* kroz motiv zamjene identiteta, donosi priču o dvojici naslovnih junaka, koji kroz zamjenu životnih okolnosti kreću u istraživanje svijeta, ali i vlastitog mjesta u njemu. U narativu epske širine postepeno se raspliću motivi prijateljstva, povjerenja, slobode i cijene iste, kao i propitivanje onoga što možemo nazvati „dobrim“ životom. Izrazito izvedben u svojim temeljnim postavkama, ovaj je roman idealan za kazališnu adaptaciju, koja sasvim sigurno može otići u onoliko smjerova koliko je rukavaca u proznom predlošku. Međutim, upravo to otvara mogućnost novog i drugačijeg pristupa ovom romanu, potpuno u skladu s vremenom u kojem živimo, ali i kazalištu u kojem će nastati.

Antoine de Saint Exupery: Mali princ

Kao potpuno bezvremena priča, čiji izbor i ne treba posebno obrazlagati, ovaj kratki roman Antoina de Saint Exuperyja doživio je brojne i potpuno različite scenske adaptacije, od kojih je posljednja među značajnijima bila ona glazbena Ivana Skendera i Hrvoja Korbara na Dubrovačkim ljetnim igrama 2019. godine. Putovanje Malog princa s planeta na planet zapravo je putovanje kroz i u čovjekovu podsvijest, njegovo iskustvo života i smrti, ali i kroz čitavu povijest kao takvu. Dramaturgija ovog romana zapravo preslikava postaje čovjekovog iskustva na Zemlji, a perspektiva života na način na koji ju

iskazuje naslovni junak, kao i pitanja koja pritom postavlja ili lekcije do kojih dolazi, odavno predstavljaju uzbudljiv izvedbeni izazov.

4.3. Neka nova lektira: suvremena svjetska literatura za mlade

Markus Zusak: Kradljivica Knjiga

U ovom remek-djelu suvremene književnosti, koji je gotovo odmah po svom objavljivanju stekao kulturni status, Markus Zusak na znalački i dirljiv način opisuje ljubav prema riječima u vremenima potpuno nesklonim umjetnosti te pritom ispisuje do sad neviđeno iskustvo ratnih strahota s one druge, „demonizirane“ strane, pripisujući joj trenutke ljudskosti i empatije kroz perspektivu malih, ratom uhvaćenih i promijenjenih sudbina.

U ovom segmentu programa pozvala bih na suradnju već etablirane autore u području inovativnog kazališta za mladu publiku, poput Renate Carole Gatice, Tamare Kučinović, Matjaža Fariča ili etabliranih redatelja poput Saše Broz, Ivice Boban i Krešimir Dolenčica.

5. S druge strane iluzije - literatura u teatru

Adaptacijama različitih žanrova nedramske literature, većinom romana, posvetila bih posebnu programsku cjelinu, koja bi budućem razdoblju dobila više prostora na repertoaru. Zagrebačko kazalište mladih uvijek je bilo mjesto hrabrih, inovativnih i u svakom smislu poticajnih adaptacija klasika romaneskne literature, od kultne *Knjige o džungli* u režiji Janusza Kice, preko slavni Parovih *Zastava*, pa sve do uzbudljivog Senjinovog čitanja *Ane Karenjine* i Kicinog *Čarobnog brijega*, antologijske *Črne mati zemle* Kristiana Novaka ili *Braće Karamazova* u režiji Olivera Frljića. Unutar ove repertoarne smjernice pretpostavljam i očekujem zanimljivu suradnju s dramaturzima mlađe generacije poput one s Nikolinom Bogdanović u *Čarobnjaku iz Oza*, Ivanom Vuković u *Knjizi o ljetu* i *Mladeži bez Boga* ili Nikolinom Rafaj u *Junacima Pavlove ulice*. Dramaturzi mlađe generacije na pozitivan način pridonijeli su radu na inovativnim izvedbenim rješenjima proznih predložaka, a nastavak takve suradnje u idućem razdoblju predstavlja ostvarivanje repertoarnog kontinuiteta. Kazališne dramatizacije i adaptacije plodno su tlo za razvijanje redateljskih čitanja i autorskih poetika, koje romaneskno

tkivo koriste za preispitivanje inicijalnih tema i motiva u svoj kompleksnosti kazališne i društvene zbilje. Neki od predloženih naslova predstavljaju obaveznu lektiru u srednjim školama, dok su drugi neizostavno štivo za ljubitelje književnosti, a svi predloženi naslovi rijetko su dramatizirani u hrvatskim kazalištima.

5.1. Novo čitanje romana / literatura u teatru

Klaus Mann: *Mefisto*

Nastao u egzilu i u vremenu nabijenom nesigurnošću koje je neposredno prethodilo izbijanju Drugog svjetskog rata, roman *Mefisto* iznimna je studija narcizma kao jednog od temeljnih ljudskih pokretača, a koji u čovjeku okovanu ideologijom postaje pogonsko gorivo za gotovo sve postupke. Načini na koji se isprepleću tematske silnice romana, povezujući žarišne točke politike, vlasti i umjetnosti predstavljaju i uzbudljiv materijal za kazališnu adaptaciju, prokazujući vrijeme u kojem smo živjeli, a iz kojeg još zapravo nismo izašli.

Virginia Woolf: *Orlando*

Crpeći teme, motive, ali i opći ton svog romana iz klasične literature (od Ovidija do Shakespearea) te iz vlastitog života, Virginia Woolf kroz jednu fikcionalnu biografiju hrabro otvara teme koje se iz perspektive sadašnjeg vremena čine gotovo aktualnijima nego u vrijeme svoga nastanka. Roman ***Orlando*** izrazito je progresivan i začudan te, kao jedno od stožernih djela feminističkih studija, ispisuje teme autonomnosti, prava na vlastito određenje, istraživanja rodnog identiteta i seksualne fluidnosti, a u izvedbenom smislu, svojom razvedenom fabulom i mnoštvom motiva predstavlja veliki izazov. Ujedno, ovo će biti i prvo postavljanje nekog od djela jedne od najvećih prozaičких autorica na pozornicu Zagrebačkog kazališta mladih.

Autorska iščitavanja suvremenih klasika literature u ovim programskim jedinicama zahtijevaju redatelje prepoznatljivog rukopisa te bih na suradnju pozvala redatelje poput **Paola Magellija, Ivana Popovskog i Franke Perković**

6. Film na sceni / Intermedijalnost u kazalištu

Ova programska smjernica odnosi se na kazališne projekte koji izvedbu promišljaju i deriviraju iz prostora drugih umjetnosti. Drugi mediji, posebice film, poput adaptacije scenarija za *Probu Orkestra*, ali i dramskog teksta za predstavu *Huddersfield* ili radio-drama na primjeru suradnje s radiofonijskim teatrom Pavlice Bajsić Brazzoduro na autorskom projektu *Halo, halo, ovdje radio Zagreb*, u susretu s kazališnom umjetnošću otvaraju neke nove modele izvedbenosti. Zagrebačko kazalište mladih kao živi prostor traganja za izvedbenim praksama kroz intermedijalnost dolazi do novih čitanja postojećih predložaka, a u ovom slučaju predlošci odabrani iz područja filmske umjetnosti rezultirali bi predstavama koje aktivno sudjeluju u kontinuiranom tematiziranju živog odnosa predloška i izvedbe.

Thomas Vinterberg: Proslava (Festen)

Nastao kao jedno od središta poetike filmskog pokreta **Dogma 95** oformljenog u Danskoj devedesetih godina prošlog stoljeća, Vinterbergov film *Festen* u punom je smislu predstavnik dogmatskog minimalizma u korištenju filmskih postupaka, a sa svrhom otvaranja punog prostora narativu i njegovim protagonistima. U središtu obiteljske tragedije koja prigodno započinje na proslavi rođendana oca obitelji nalazi se sin Christian, koji svoju zdravicu pretvara u optužnicu protiv oca i čitave obitelji, čime pokreće otvaranje davno zakopanih obiteljskih trauma. U svom temeljnom prosedeu izrazito dramski predložak u svim segmentima sjajno korespondira s kazališnim izvedbenim prostorom, pretvarajući ovaj filmski naslov u idealan materijal za kazališno istraživanje.

Lars von Trier: Melankolija

I dok se Zemlji velikom i neodgodivom brzinom približava nedavno otkriven planet Melankolija, likovi ovog začudno intimističkog remek-djela Larsa von Triera proživljavaju svoje posljednje trenutke, svaki se na svoj način suočavajući s nadolazećom apokalipsom, pomirenošću ili potrebom za kontrolom. Međutim, von Trier vanjsku katastrofu vješto koristi kao okvir unutar kojeg upisuje prostore intimnih borbi svojih protagonistica. Kroz sudbinu dviju sestara u samom fokusu narativa ovog filma prelamaju se motivi života i smrti, gubitka kontrole, sagledavanja vlastitih promašaja ili propuštenih prilika i

nemogućnosti suočavanja sa samima sobom. U okolnostima koje trenutačno živimo, ovaj film je sasvim sigurno potresan, a velik je i uzbudljiv izazov za scensku adaptaciju.

Joakim Trier: Oslo, 31. kolovoza

Jedan od najboljih art filmova u posljednjih desetak godina, *Oslo, 31. kolovoza* redatelja Joachima Triera govori o milenijalcu Andreasu koji nakon liječenja od ovisnosti u samo jednom danu pokušava prikupiti komadiće vlastitog života i nadvladati nesigurnost suvremenog svijeta u koji je ponovno gurnut, ali kojeg uopće ne razumije. Otuđen od obitelji i prijatelja, protagonist ove dirljive elegije ispisuje posvetu društvu u kojem živimo, pokušavajući pronaći smisao u stvarima koje je ostavio iza sebe i budućnosti koju nikako ne može do kraja osjetiti. U cijelosti promatran iz izrazito subjektivne perspektive, ovaj je film idealan predložak za izvedbeno istraživanje svih naših strahova i sumnji.

Redatelji u ovoj programskoj cjelini bili bi: Oliver Frljić, Anna Smolar i Žiga Divjak.

7. Inkubator, kreativna platforma glumačkog ansambla

Zagrebačko kazalište mladih u Hrvatskoj je, kao i u široj regiji, najčešće prepoznato kao kazalište specifične estetike koju sasvim sigurno izgrađuje i posebna umjetnička etika unutar glumačkog ansambla. Riječ je o umjetnicima „za koje se i iz kojih se“ promišlja repertoarna politika kazališta, a onda i hrabrim izvođačima koji svojim individualnim doprinosom, kao i toliko hvaljenom suigrom donose i ostvaruju prepoznatljiv i na svaki način jedinstven element izvedbe. Autorski doprinos glumačkog ansambla Zagrebačkog kazališta mladih već je desetljećima prepoznat kao jedinstven, a rezultat vidljiv u predstavama kazališta uvijek je posljedica izrazite predanosti, istraživačkog rada, neupitne hrabrosti i znatiželje. Činjenicu beskompromisnog umjetničkog i profesionalnog angažmana svih djelatnika kazališta, a osobito ansambla potrebno je dodatno istaknuti, osobito u kontekstu proteklih dviju sezona. U tom je smislu i ova programska odrednica osmišljena kao kreativni prostor u kojem članovi ansambla u kućnoj i zaštićenoj atmosferi vlastitog kazališta mogu slobodno istraživati i razvijati osobni autorski izraz, koji često izlazi izvan okvira temeljne profesije. Zagrebačko kazalište mladih oduvijek je razvijalo upravo takvu vrstu dijaloga svih dionika procesa nastanka predstave, u kojoj je glumac

istovremeno i nositelj izvedbe, ali i njezin koautor. *Inkubator* je prostor u kojem ta vrsta autorstva dobiva i svoju dodatnu dimenziju. Četiri vrlo uspjele predstave u prethodnom razdoblju proizašle su iz ovog programa; istraživački hrabra *Velika bilježnica*, razigran *Zdrav i čist dom, to je baš po mom*, autorski drzak projekt *TriX* i ja te dirljiva *Knjiga o ljetu* pokazuju neosporno velik raspon u kojem će se sigurno smjestiti i svi budući projekti ansambla Zagrebačkog kazališta mladih.

8. Tribina Čitanje kazališta

Tribina *Čitanje kazališta* koja predstavlja elaboraciju ali i najavu premijernih predstava, nastavit će se kao element značajnog programskog kontinuiteta, a u prethodnom se razdoblju pokazala izrazito uspješnom u svoj širini tema koje je problematizirala i obradila kroz razgovore s relevantnim gostima, stručnjacima za kazalište, teatrologiju, književnost, filmologiju, sociologiju. Tribina je zamišljena kao studiozno promišljanje materijala koje otvaraju premijerni naslovi Zagrebačkog kazališta mladih te tako predstavlja i ponešto drugačiju najavu premijernih predstava u sezoni. Na taj je način *Čitanje kazališta* istovremeno i razgovor o predstavama ali i fenomenima na marginama samih predstava poput tema iz teorije književnosti, analitike drame, psihoanalize, sociologije, queer teorije, feminizma, čime je čak i neovisno o predstavama koje dotiče stekla vrlo zainteresiranu publiku. Stalni voditelj tribine je Srđan Sandić, a na njoj su, između ostalih, do sad gostovali hrvatski filmolog i enciklopedist Bruno Kragić, teatrologinja i sveučilišna profesorica Lada Čale Feldman, sociologinja i sveučilišna profesorica Anita Dremel, teoretičar i sveučilišni profesor Tomislav Brlek, filozofkinja Nadežda Čaćinović, filozof Žarko Puhovski, sveučilišna profesorica i teoretičarka Tatjana Jukić, kritičarka i spisateljica Nataša Govedić, dramatičar Uglješa Šajtinac, redatelj Arpad Schilling, kritičar Igor Ružić, dramaturg Milan Marković, teoretičarka psihoanalize Željka Matijašević, pisac i profesor Tomislav Zajec, psihijatar i psihoanalitičar Stanislav Matačić i drugi.

DETALJAN PROGRAM PO GODINAMA

U tablici je svjesno ostavljen veći broj naslova nego što su trenutne produkcijske mogućnosti kazališta, a zbog boljeg uvida u estetiku repertoara.

Godina	Mjesto izvedbe		
2023.	ISTRA	POLANEC	BOČNA SCENA ili neki drugi prostor
1.	Anton Čehov: Višnjik	Nikolina Rafaj: U pakao, lijepo molim	<i>Budućnost je ovdje, razvoj dramskog teksta</i>
2.	William Shakespeare: Oluja	Inkubator	
3.	Ksenija Zec: Krletka (autorski projekt)	Držić u ZKM-u, koncertna čitanja	
4.	Thomas Vinterberg: Proslava (Festen)		
2024.	ISTRA	POLANEC	BOČNA SCENA ili neki drugi prostor
1.	Klaus Mann: Mefisto	Ivana Sajko: Pjesma grada (nije za tebe)	Dramska rezidencija ZKM
2.	Arpad Schilling: Autorski projekt s ansamblom ZKM-a	Joakim Trier: Oslo, 31. kolovoza	
3.	Florian Zeller: Otac / Majka / Sin	Držić u ZKM-u, koncertna čitanja	
4.	Ivana Brlić Mažuranić: Čudnovate zgode šegrta Hlapića		

2025.	ISTRA	POLANEC	BOČNA SCENA ili neki drugi prostor
1.	Artur Miller: Pogled s mosta	Antoine de Saint Exupery: Mali princ	<i>Budućnost je ovdje, razvoj dramskog teksta</i>
2.	Marius von Mayenburg: Mučenik	Ivor Martinić: Sin, majka i otac sjede za stolom i dugo šute	
3.	Bobo Jelčić: Autorski projekt s ansamblom ZKM-a	Inkubator	
4.	Mark Twain: Kraljević i prosjak		
5.	Anja Hiling: Crna životinja žalost		
2026.	ISTRA	POLANEC	BOČNA SCENA ili neki drugi prostor
1.	Virginia Woolf: Orlando	Tea Matanović: Sol na rane	Dramska rezidencija ZKM
2.	Juan Mayorga: Dečko iz zadnje klupe	Držić u ZKM-u, koncertna čitanja	Lars von Trier: Melankolija
3.	Markus Zusak: Kradljivica Knjiga		
4.	Autorski projekt Anice Tomić i Jelene Kovačić: Spasi me		

Tablica 1: Program po godinama

UMREŽAVANJE I GOSTOVANJA

Zagrebačko kazalište mladih je u pogledu umrežavanja i gostovanja izrazito poznato po svojoj otvorenosti kao i kontinuiranoj praksi upućivanja poziva na suradnju drugim umjetnicima, kulturnim i znanstvenim institucijama, umjetničkim organizacijama i kazalištima. Koprodukcijски potencijal ovog kazališta posljednjih su godina obilježile suradnje s predvodnicima hrvatske nezavisne scene poput organizacija De facto, Montažstroj, Ruper ili PlayDrame, zatim visokoškolskih ustanova poput Akademije dramske umjetnosti iz Zagreba, kao i važnih regionalnih kazališta poput Beogradskog dramskog pozorišta ili pak značajnih međunarodnih festivala. Ovo kazalište takva uzbudljiva suradnja s Dubrovačkim ljetnim igrama i s Nacionalnim kazalištem u Vilniusu očekuje u skoroj budućnosti.

U kontekstu koprodukcijskog širenja izvedbenih praksi, posebno je važno istaknuti i dvogodišnji projekt **Europski ansambl** nastao u suradnji s njemačkim državnim kazalištem Staatstheater Stuttgart te uglednim poljskim kazalištem Nowy Teatr iz Varšave, a sve pod umjetničkim vodstvom Olivera Frljića. Projekt je rezultirao sa šest predstava potpuno različitih poetika, otvorivši na taj način djelatni prostor za ozbiljno umjetničko propitivanje ključnih tema u promišljanju, problematiziranju, ali i razvoju novog europskog identiteta. Tektonski pomaci unutar šire društvene klime na prostoru europskog kontinenta, kao i brojni društveni i politički izazovi kojima smo svi zahvaćeni, kroz ovu je trojnu suradnju u svojih šest produkcija sasvim sigurno doseglo izvedbeni oblik visoke kvalitete. Predstave nastale ovom suradnjom imala su vrlo zanimljivu recepciju u međunarodnom kulturnom kontekstu, omogućivši time Zagrebačkom kazalištu mladih i dodatno inozemno predstavljanje, nacionalne kulture.

Zagrebačkom kazalištu mladih nisu strana ni regionalna umrežavanja poput primjerice, sarajevsko – beogradsko – zagrebačke suradnje kroz predstavu *Janje / Kokoš / Orao*. Predstava prema drami *Kamen*, vodećeg suvremenog njemačkog dramatičara Mariusa von Mayenburga, prva je suradnja Zagrebačkog kazališta mladih s Beogradskim dramskim pozorištem, i u tom kontekstu predstavlja novu dimenziju u propitivanju izvedbenih i umjetničkih afiniteta dvaju kazališnih prostora. Zagrebačko kazalište mladih ima veliko iskustvo na planu međunarodnih koprodukcija i gostovanja, a to iskustvo u sljedećem razdoblju namjeravam proširiti novim partnerskim suradnjama. Zagrebačko kazalište mladih u posljednjih deset godina je ostvarilo značajan broj projekata u suradnji s drugim europskim kazalištima, a u sljedećem razdoblju planiram je još više jačati i to s važnim sudionicima kazališne scene u regiji, ali i Europi. To se poglavito odnosi na gostovanja predstava ovog Kazališta na inozemnim pozornicama te na

realizaciju koprodukcija, čime će se nastaviti promicati suvremena hrvatska kazališna umjetnost u međunarodnim okvirima.

Kriteriji izbora projekata koji će biti producirani u Zagrebačkom kazalištu mladih ili u suradnji s kazalištem bit će primarno njihova umjetnička vrijednost. Kvaliteta predloženih projekata, inovativnost scenskog jezika, dramskog pisma i autorskog / redateljskog pristupa, ali i mogućnost realizacije projekta u visoko profesionalnim produkcijskim uvjetima. Društvena relevantnost i aktualnost u kontekstu nastajanja također će biti presudni u izboru.

U nastavku su nabrojane ugledne kazališne kuće s kojima je već ostvarena suradnja u proteklom razdoblju, a koje predstavljaju i potencijalne partnere za koprodukcijski model suradnje kao i razmjene predstava u idućem. Realizirano je partnerstvo sa **Schauspielhaus Stuttgart i Teatrom Nowy iz Varšave kroz šest naslova u dvije godine: *Imaginary Europe*, redatelj Oliver Frljić; *Erasmus*, redateljica Anna Smolar; *Vječni Malograđanin*, redatelj Anestis Azas; *The Clickworkers*, redateljica Selma Spahić; *Enter Full Screen*, redatelj Wojtek Ziemilski**, kao i suradnja s Beogradskim dramskim pozorištem na predstavi *Kamen*, redatelj Patrik Lazić. Također, planirana je suradnja s Dubrovačkim ljetnim igrama, Nacionalnim kazalištem u Vilniusu i festivalom Budva grad teatar na projektu koji će režirati Oskaras Koršunovas, te suradnja s festivalom Borštnikovo srečanje iz Maribora i Beogradskim dramskim pozorištem na novoj produkciji u režiji Nine Rajić Kranjac. Važno je također istaknuti i suradnju na mini festivalu nazvanom *Cement fest*, sa SNG-om iz Ljubljane i BDP-om iz Beograda koji će se održati u Ljubljani, Bogradu i Zagrebu.

Zagrebačko kazalište mladih je u proteklih sedam godina gostovalo na etabliranim festivalima i kazališnim kućama (popis se nalazi na početku programa) u Izraelu, Rusiji, Italiji, Austriji, Njemačkoj, Poljskoj, Litvi, Italiji, Sloveniji, Srbiji, Rumunjskoj, BiH, Mađarskoj, Crnoj Gori.

Od festivala i kazališnih kuća s kojima Zagrebačko kazalište mladih u budućem razdoblju planira ostvariti suradnju kroz gostovanja potrebno je spomenuti:

- **MITEM festival, Budimpešta; Drama Festival Ljubljana, Grec Festival, Barcelona; NET Festival Moskva; Nitra Theatre Festival, Slovačka; International Theatre Festival, Torun, Poljska; Divadlo ABC, Prag;**

**Beogradsko dramsko pozorište, Beograd; Borštnikovo srećanje, Maribor
itd.**

- **Regionalni festivali: MESS, Sarajevo; BITEF, Beograd; Sterijino pozorje, Novi sad; MOT, Skopje; Festival bez prijevoda, Užice; Budva grad teatar
itd.**
- **Hrvatski festivali: Dubrovačke ljetne igre; Splitsko ljeto; Marulićevi dani; Međunarodni festival malih scena Rijeka ;Međunarodni festival djeteta Šibenik; Festival glumca, Vinkovci, itd.**

UČILIŠTE

Zagrebačko kazalište mladih razvilo se iz bivšeg Pionirskog kazališta (PIK-a) u kojem je na profesionalan, kvalitetan i pedagoški stručan način u poratno vrijeme nakon II. svjetskog rata započeo kreativan rad s djecom i mladima. U više od sedamdeset godina djelovanja Učilišta velik broj uglednih pedagoga radio je s tisućama djece, odgajajući ne samo velik broj značajnih hrvatskih umjetnika, već djelujući i kao platforma za razvoj buduće kazališne publike. Mnogi polaznici Učilišta našli su kasnije svoje mjesto u ansamblu kazališta.

Učilište je stoga izrazito važan dio Zagrebačkog kazališta mladih, neprocjenjiva kreativna platforma za oko 1.400 djece koja se svake godine upisuju u Dramski, Plesni i Lutkarski studio. Programi Učilišta, osim što umjetnički educiraju djecu, kreativno osmišljavaju njihovo slobodno vrijeme, svakako pomažu u otkrivanju darovite djece i daju poticaj razvoju umjetničke pedagogije.

Učilište djeluje kao platforma za razvoj kazališnih znalaca i publike kao i platforma za razvoj budućih profesionalaca u izvedbenim umjetnostima.

Velika vrijednost Učilišta vidljiva je u profesionalnim rezultatima polaznika, ostvarenim kazališnim produkcijama uz glumački ansambl Zagrebačkog kazališta mladih, kao i u produkcijama postavljenim isključivo s polaznicima Učilišta, a koje su svoje mjesto pronašle na repertoaru kazališta. Primjer prve prakse uspješna je predstava *Mi i oni*, autorski projekt Darija Harjačeka i Katarine Pejović o problemima obrazovnog sustava, u kojem su uz članove ansambla u ulogama profesora i roditelja, na svaki način ravnopravno sudjelovali i polaznici Učilišta. S druge strane, predstava koju glumački u potpunosti nose mladi polaznici Učilišta, a koja se našla na repertoaru kazališta je veliki hit za djecu i mlade *Junaci Pavlove ulice* Ferenc Molnara. U režiji Lee Anastazije Fleger i adaptaciji Nikoline Rafaj, ova je predstava zamišljena kao doprinos Učilišta obilježavanju 70. rođendana ZKM-a. U predstavi je sudjelovalo dvadeset i pet polaznika Učilišta, te je ona zamišljena i ostvarena kao predstava za djecu i od djece, potpuno u tradiciji PIK-a, a pritom je doživjela više od pedeset izvedbi.

Zadaci Učilišta u budućem programskom razdoblju su:

- integriranje darovitih polaznika dramskog studija u profesionalne predstave, kad se ukaže mogućnost i potreba;

- suradnja s Akademijom dramske umjetnosti na usavršavanju metodologije pedagoga Učilišta;
- mogućnost integriranja najuspješnijih predstava Učilišta u režiji dramskih pedagoga u repertoar ZKM-a, poput *Djevojčice koja je previše čitala*;
- profesionalno producirana predstava s polaznicima Učilišta, izabranih audicijom, poput predstave *Junaci Pavlove ulice*, u režiji Lee Anastazije Flegler;
- educiranje polaznika Učilišta o procesu rada na predstavi, kroz prisustvovanje probama profesionalnog ansambla
- organizacija nedjeljnih matineja u koje bi bilo uključeno i Učilište, a u sklopu *All Family* programa. Taj program bio bi dio kulturnog obrazovanja za cijelu obitelj, a uključivao bi gledanje predstava i radionice pod vodstvom pedagoga Učilišta, promičući međugeneracijski dijalog te istražujući na koji način najmlađi i najstariji članovi obitelji doživljavaju kazalište i poruke koje ono prenosi;
- pozicioniranje Učilišta sa svojom specifičnošću u kulturno obrazovnom okruženju;
- promišljanje, oblikovanje i realiziranje repertoara Učilišta s popratnim aktivnostima (predstava, radionica, interaktivni umjetničko- edukativni programi) osmišljenih oko Dana Učilišta;
- podrška darovitim polaznicima Učilišta kroz kontinuirane dodatne izvannastavne programe tijekom školske godine, s hrvatskim i inozemnim pedagozima;
- omogućavanje polaznicima Učilišta upoznavanja sa svim segmentima i procesima izvedbenih umjetnosti (kazališna organizacija, prisustvovanje probama, stručni obilazak zgrade kazališta i sl.);
- radionice glumaca profesionalnog ansambla ZKM -a za polaznike Učilišta (program *Sadašnji za buduće*).

Mogući načini pozicioniranja Učilišta sa svojim specifičnostima u kulturno- obrazovnom kontekstu:

- povezivanje sa osnovnim školama; program *Djeca igraju za djecu* sa stručnim radionicama nakon predstave; posjeti školskim dramskim grupama; edukacija za profesore i učitelje;
- primjena umjetničkih metoda u nastavnim procesima (radionice za nastavnike);

- povezivanje sa sličnim institucijama u međunarodnim okvirima (razmjene aktivnosti, praksi, edukacija).
- sudjelovanje u međunarodnim projektima koji se bave kazališnom edukacijom djece i mladih, festivali za djecu i mlade
- suradnja s Hrvatskim centrom za dramski odgoj

SWOT ANALIZA SADAŠNJEG STANJA

Analizu sadašnjeg stanja provela sam kroz SWOT analizu unutrašnjih i vanjskih čimbenika, sa svim elementima koje čine slabosti, prijetnje, ali i prednosti i potencijal koji ima ZKM, a koja mi je poslužila kao ishodište za plan i program budućeg rada kazališta.

SNAGE	SLABOSTI
• jaka tradicija u produkciji suvremenih predstava • kvalitetan glumački ansambl • prepoznatljivost ZKM-a kao jedinstvenog <i>branda</i> • iskustvo i tradicija međunarodnih gostovanja • dobitnik brojnih hrvatskih i međunarodnih nagrada i priznanja • prisutnost na hrvatskim i inozemnim festivalima • prilagodba <i>on line</i> izvedbama • pozitivan imidž kazališta • duga tradicija djelovanja ZKM-ovog Učilišta • veliki broj polaznika Učilišta kao nukleus buduće publike i profesionalaca • lokacija • vidljivost na digitalnim platformama (društvene mreže, web, mobilne aplikacije, <i>online</i> prodaja ulaznica) • regionalna prepoznatljivost i dobra	• veliki dio financijskih prihoda ovisi o likvidnosti Osnivača (Grad Zagreb) • učestala implementacija kriznog menadžmenta pogotovo u vrijeme pandemije • nedovoljno veliki produkcijsko organizacijski tim s obzirom na obujam programa • nedostatak zaposlenika u pojedinim sektorima, neodobravanje upražnjenih radnih mjesta od strane Osnivača • nedostatak financijskih sredstava za usavršavanje i obrazovanje zaposlenika • nemogućnost dugoročnog planiranja zbog jednogodišnjeg financiranja proračunskih korisnika i konstantnog smanjivanja programskih sredstava • zaostajanje u tehničko tehnološkim razvoju • potreba za rekonstrukcijom pojedinih dijelova objekta poput zastarjele kotlovnice

povezanost sa dramskim kazalištima u regiji • gostovanja u brojnim hrvatskim gradovima • suradnja s brojnim institucijama iz hrvatske i inozemstva • suradnja s nezavisnom kazališnom i plesnom scenom • suradnja s ADU	
PRILIKE • promocija novih hrvatskih kazališnih imena • širenje mreže koprodukcijских partnera • diversifikacija programa • razvoj kazališta kao kreativne platforme • mogućnost koprodukcijских suradnji s relevantnim akterima nezavisne scene • korištenje programa Kreativna Europa – potprogram Kultura i strukturnih fondova • alternativni izvori sredstava (kulturni instituti, koprodukcije, sponzorstva i donacije) • profesionalno usavršavanje ansambla i zaposlenika • razvoj publike kroz program	PRIJETNJE • pad vlastitih prihoda zbog pandemije a koja se ulažu u program • opasnost od pada kvalitete programa i smanjenje broja premijernih naslova • učestalost izmjena zakonodavnog okvira (porezne reforme i dr. poput doprinosa na autorske honorare i visoke stope PDV-a na honorare inozemnih umjetnika) • gospodarska nestabilnost koja utječe na ekonomiju i posredno na financiranje kulturnog sektora • višegodišnji sudski sporovi oko povrata prostora koji su u posjedu ZKM-a • zastarjela nomenklatura u kolektivnom ugovoru • neusklađeni interni akti u gradskim kazalištima • natječaji strukturnih fondova u kojima se rijetko može pronaći tema za

ZKM-a razvoj publike • aktivno uključivanje u rad međunarodnih kazališnih mreža te povezivanje sa sličnim organizacijama u Europi • <i>fundraising</i> organiziran prema specifičnim projektima; mogućnost okupljanja različitih sponzora i donatora po predstavi s obzirom na različitost cjelokupnog programa i različite osobine pojedinih projekata • uvođenje tehnoloških inovacija, osuvremenjivanje kazališne opreme • razvoj volonterske mreže	financiranje rada kazališta • nemotiviranost sponzora i donatora za financiranje kulturnog sektora • nepostojanje poreznih olakšica za sponzore • inflacija i slaba kupovna moć stanovništva • sve slabije mogućnosti financiranja iz proračuna lokalne samouprave i državnog proračuna
--	---

Tablica 2: SWOT analiza

PEST ANALIZA

S obzirom da Zagrebačko kazalište mladih uvelike ovisi o društveno-političkom, ako i ekonomskom kontekstu sredine u kojoj djeluje, primijenila sam PEST matricu, čijim sam se zaključcima vodila u kreiranju programa i financijskog okvira.

<u>P (političko-pravno okruženje):</u> VARIJABLE: <i>Zakonodavni okvir</i> <i>Vrednovanje programa povezano s politikom</i>	• osnivač i vlasnik ZKM-a je Grad Zagreb • kazalište je registrirano kao javna ustanova u kulturi • od ulaska u Europsku uniju često je usklađivanje propisa s propisima Europske unije, te su prisutne česte promjene u poslovanju • na snazi je Odluka o zabrani zapošljavanja u gradskim ustanovama koje se financiraju iz proračuna Grada Zagreba što otežava upravljanje ljudskim resursima • aktualno radno i kazališno zakonodavstvo je neprecizno i neusuglašeno • ulazak Hrvatske u europsku monetarnu uniju (2023.) • pilot projekt web (gradske) riznice • korištenje sredstava za poticanje zapošljavanja putem mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je ukinuto
--	---

**E (ekonomsko
okruženje):**

VARIJABLE:

Mogućnosti sponzorstava

Porast režijskih troškova

*Slabija platežna moć
korisnika*

- djelovanje ZKM-a dominantno se financira iz gradskog proračuna, što podrazumijeva ovisnost o političkom kontekstu i o gradskom proračunu
- godišnji proračun kazališta iznosi u prosjeku 26 milijuna kuna. Pritom je najveći dio subvencija iz proračuna Grada Zagreba 80%, odnosno za vrijeme pandemije čak 89%, dok se ostatak odnosi na financiranje iz MK, sredstva koproducenata i sredstva međunarodnih organizacija 4% te vlastita sredstva 16% , odnosno 8% za vrijeme pandemije
- pad vlastitih prihoda (po posebnim propisima) za vrijeme pandemije
- od pristupnog razdoblja i konačnog ulaska u EU moguć je pristup strukturnim fondovima
- nedovoljno otvaranje natječaja strukturnih fondova za korisnike u kulturi
- s obzirom na ekonomsku krizu u državi, potencijalni posjetitelji kazališnih predstava teže se odlučuju na kupnju ulaznica i češće kupuju ulaznice po posebnim popustima, što smanjuje prosječnu cijenu ulaznice
- teže pronalaženje sponzora zbog ekonomskih problema u gospodarstvu – općeniti pad sponzorskih ulaganja u kulturnim ustanovama u Zagrebu
- plaćanje visoke stope PDV-a na sponzorstva
- opasnost od uvođenja novih poreznih nameta koje utječe na ukupno financiranje (primjer:

	uvođenje PDV-a na bruto honorar stranih umjetnika), uvođenje doprinosa na autorske honorare, poskupljenje intelektualnih usluga • porast troškova tzv. hladnog pogona – poskupljenje troškova grijanja i struje • ograničenost javnom nabavom koju provodi Grad Zagreb, koja je često nepovoljnija za pojedinačne subjekte • neplanirani troškovi kao posljedica pandemije, poput dezinficijensa i testiranja
<u>S (društveno okruženje):</u> <i>VARIJABLE:</i> <i>Kvaliteta života</i> <i>Mediji</i> <i>Konkurentno okruženje</i>	• slaba platežna moć publike zbog ekonomskih posljedica pandemije • pandemija je smanjila vlastite prihode za 50% (2020.) • rast inflacije • periodično loša epidemiološka situacija • visoka stopa ekonomskih migracija (zemlju napuštaju u najvećoj mjeri mladi i obrazovani ljudi) • loša demografska slika (stanovništvo sve starije) • građani su demotivirani zbog epidemije, spore obnove od potresa i visokih troškova života • povezanost s ostalim dijelovima grada je jednostavna zbog dobre pozicije kazališta u centru i blizine javnog prijevoza • problem parkirnog mjesta u centru grada • veća prodanost ulaznica po popustu • radi nedovoljne i neadekvatne edukacije na polju scensko - izvedbenih umjetnosti gledatelj često nije u stanju prepoznati

	kvalitetan kulturni sadržaj i sklon je odabiru sadržaja zabavnog karaktera ispred kulturno važnog programa. • iz istog razloga, nedostatne edukacije i nerazumijevanja umjetnosti, oblikuje se negativno javno mišljenje prema proračunskim korisnicima
<u>T (tehnološko okruženje):</u> VARIJABLE: <i>Opća tehnološka spremnost organizacije</i> <i>Suvremena tehnološka opremljenost produkcija i primijenjena tehnologija u kazalištu</i>	• tijekom pandemije prelazak na <i>online</i> sadržaje • <i>Streaming</i> predstava • razvoj interneta, posebice postojanje društvenih mreža donijelo je novitete i za kazališne subjekte; mogućnost brže komunikacije s korisnicima ,inovativni načini samopromocije • sve veća internetska pismenost građana i razvoj tehnologije omogućuje korištenje internetskih sustava za <i>online</i> rezervaciju i kupovinu ulaznica • uslijed pandemijskih okolnosti, kazalište je implementiralo poseban program – <i>Zkm na zahtjev</i> putem kojeg je svoje predstave nudilo potencijalnim novim posjetiteljima kroz Vimeo platformu • tehničko-tehnološke prilike u ZKM-u su solidna tonska i rasvjetna oprema koja treba stalnu obnovu radi ubrzanog razvoja tehnologije, potrebno je redovno osuvremenjivati kazališnu opremu • s obzirom na tehnološke inovacije, pojavljuje se potreba za korištenjem novih

	tehnologija u predstavama što je često financijski neostvarivo • nedostatna sredstva za praćenja tehnološkog razvoja • računalna oprema postaje sofisticiranija i tehnologija rada na kazališnim predstavama kompleksnija, potrebna dodatna edukacija • postojanje raznih digitalnih programa koji olakšavaju organizacijski i produkcijski aparat
--	---

Tablica 3: PEST analiza

PAEI ANALIZA ZAGREBAČKOG KAZALIŠTA MLADIH

Prilikom izrade programa, provela sam i PAEI analizu, kroz koju sam razmotrila četiri organizacijska aspekta kazališta - (*production*), administrativni (*administration*), poduzetnički (*entrepreneurship*) i integrativni (*integration*).

Prema rezultatima analize, utvrđen je trenutni stupanj organizacijskog razvoja, te sam nastavno na to kreirala smjernice organizacijskoga razvoja.

PRODUKCIJSKA FUNKCIJA	Zagrebačko kazalište mladih u proteklom je četverogodišnjem razdoblju producirao velik broj projekata, a u izazovnom periodu zabrane okupljanja, razvijena su alternativna produkcijska rješenja. Produkcijska funkcija Zagrebačkog kazališta mladih je vrlo dobra i ima veliko slovo P.	P
ADMINISTRATIVNA FUNKCIJA	U proteklom razdoblju utvrđeni su protokoli za ojačavanje administrativne funkcije kazališta, prvenstveno u pogledu kvalitetnijeg upravljanja i dosljednog poštivanja zakonskih i podzakonskih akata. Administrativna funkcija kazališta je vrlo dobra, ima veliko slovo A.	A
PODUZETNIČKA FUNKCIJA	Izniman poduzetnički duh organizacije došao je do izražaja u protekle dvije godine, kada su kreirani novi programi - <i>online</i> sadržaji naišli su na veliki interes javnosti i medija. Međutim, s obzirom na ovisnost o	e/E

	proračunskim sredstvima, kazalište treba proaktivno raditi na osiguranju alternativnih izvora financiranja (sponzori, donatori, pokrovitelji). Organizacija ima srednje veliko slovo E.	
INTEGRATIVNA FUNKCIJA	Unatoč unaprjeđivanju organizacijske strukture i jačanju ljudskih potencijala u pojedinim sektorima, kazalište i dalje treba raditi na integrativnoj funkciji, s ciljem jačanja efektivnosti i efikasnosti rada. Kazalište trenutno ima srednje veliko slovo i.	i/I

Tablica 4: PAEI analiza

Prema analizi, vidljivo je kako je Zagrebačko kazalište mladih vrlo progresivna organizacija, koja je u stabilnoj fazi organizacijskog razvoja.

Upravljaajući Zagrebačkim kazalištem mladih unaprijedila sam administrativnu funkciju, zajedno s timom zaposlenika i suradnika, u predstojećem mandatu ću biti fokusirana na osiguravanje diversifikacije financijskih sredstava, kako bismo poduzetničku funkciju još više osnažili.

Nadalje, unatoč nemogućnosti preustroja radnih mjesta koja su definirana sistematizacijom, daljnjim ulaganjem u usavršavanje i osuvremenjivanje organizacijske kulture, vjerujem kako će integrativna funkcija biti unaprijeđena.

PUBLIKA

Jedan od glavnih zadataka u idućem razdoblju svakako će biti nastavak sustavnog rada na angažiranju publike. Prije pandemije predstave Zagrebačkog kazališta mladih bile su popunjene u visokom postotku, a izvedbe pojedinih predstava poput *Črne mati zemle*, *Hinkemanna* i *Sherlocka Holmesa* rasprodane. Publika je i za vrijeme restriktivnih epidemioloških mjera nastavila posjećivati kazalište što je rezultat kontinuirane i izravne komunikacije s gledateljima, posebno osmišljenih programa pogodnosti i naravno, prije svega, održavanja kvalitete produkcije novih naslova zanimljivih publici.

Ipak, tijekom razdoblja pandemije kazališta su izgubila dio stalne publike što je posljedica drugačije organizacije svakodnevnog života uslijed epidemioloških restrikcija, potom slabljenja financijske moći gledatelja, zatim zbog realnog straha ljudi od većih okupljanja te u konačnici zbog pojačane apatije građana uslijed pandemije. Kako bi se doskočilo tom problemu cilj je u predstojećem razdoblju koristiti sva dostupna sredstva marketinga i odnosa s javnošću kako bi kazalište bilo doživljeno kao prostor sigurnosti i ugone. Nastavit će se s ciljanim oglašavanjem kako bi se komunicirale poruke o sigurnost gledatelja kao i o stalnom provođenju epidemioloških mjera u kazalištu, ali kako bi se promovirale i ostale bitne životne teme kojima se kazalište bavi, a pandemija ih je potpuno maknula iz fokusa. Komunikacijski kanali koji će se koristiti bit će televizija, lokalne radio postoje, tiskane novine i portali, a naglasak će kao i do sada biti na društvenim mrežama Zagrebačkog kazališta mladih koje omogućavaju neposrednu komunikaciju s publikom. Zagrebačko kazalište mladih iznimno je aktivno na društvenim mrežama, s aktivnim profilima na Facebooku, Instagramu, Twitteru, YouTubeu, Pinterestu s preko 41.000 pratitelja i više od 19.500 interakcija tijekom mjeseca. U dijelu odnosa s javnošću dosadašnji način upravljanja profilima bio je uglavnom usmjeren na upravljanje vidljivošću kazališta putem dnevnih objava koje su se ticale aktualnih vijesti i objava o promjeni na repertoaru kazališta. U budućnosti namjera je komunikaciju s javnošću na društvenim mrežama razvijati u smjeru interakcije te u tu svrhu razvijati posebne sadržaje koji potiču sudjelovanje, komentiranje i dijeljenje objava. Pritom je cilj povećavanje broja pratitelja kazališta na društvenim mrežama i njihov veći angažman, a koji će u konačnici utjecati na odluku gledatelja o posjeti predstavama.

Važan dio publike Zagrebačkog kazališta mladih su djeca školskog uzrasta. Izazov je promatrati tu ciljanu skupinu kao cjelinu zbog njezinog širokog generacijskog opsega. Djecu mlađeg i starijeg školskog uzrasta povezuju zajedničke kulturne, estetske i tehničko-tehnološke

preferencije. U sljedećem razdoblju planiramo definirati dugoročne komunikacijske kanale, pogotovo s mladim naraštajima (školska publika) koji su zbog epidemioloških mjera i zabranom vanškolskih aktivnosti ostali u protekle dvije godine zakinuti za doživljaj kazališta. .

Popuštanjem epidemioloških mjera školske grupe nastavile su dolaziti u kazalište u jednakom broju kao i prije početka pandemije. Posljedica je to i izvrsno organiziranog repertoara kazališta na početku sezone 2021. / 22., koju je otvorio *Čarobnjak iz Oza*. Ispostavilo se da je to predstava koja je i samim naslovom, a i izvanrednom produkcijom bila ona vrsta sadržaja koja je prijeko potrebna mladim generacijama u ovom trenutku.

Važan dio komunikacije s djecom i mladima postale su društvene mreže, osobito tijekom pandemije. Stoga je u planu otvaranje novih profila kazališta na društvenim mrežama koje većim dijelom okupljaju i angažiraju generacije školskog uzrasta (Tik Tok) te izrada kvalitetnih sadržaja o kazalištu primjerenih tom uzrastu. U fokusu tih sadržaja bit će poruke o kazališnoj umjetnosti kao važnom dijelu obrazovanja, koje velikom lakoćom dopiru do učenika i utječu na stvaranje stavova i kritičko promišljanje o Zagrebačkom kazalištu mladih kao kazalištu koje je osnovano i posvećeno upravo stvaranju repertoara za djecu i mlade.

Sustavno će se nastaviti raditi na razvoju publike novim metodama ali i na osnaživanju publike koja razumije suvremeno kazalište. Sve navedeno zahtijeva rad s mladim naraštajima kojima treba prenijeti ljubav prema kazalištu i želju za što većim razumijevanjem izvedbene umjetnosti.

PROGRAMI RAZVOJA PUBLIKE

To je moje kazalište

Programom *To je moje kazalište* namjeravamo obuhvatiti dobnu skupinu srednjoškolaca koje bi aktivno uključili u upoznavanje svih segmenata rada u kazalištu, ne samo gledanjem predstava nego i posjetima kazalištu i praćenjem proba, razgledavanjem kazališta, mogućnošću praćenja procesa nastajanja predstave i razgovora s umjetnicima, glumcima ali i autorskom ekipom, redateljem, scenografom, kostimografom, oblikovateljem rasvjete, inspicijentom. Polaznici programa *To je moje kazalište* pratili bi rad na predstavi od čitaćih proba, do izrade i probe kostima, generalnih proba i same premijere. Imat će mogućnost postavljanja pitanja glumcima o tematici predstave i njihovoj ulozi, kao i mogućnost razgovora s djelatnicima kazališta odnosno upoznavanja s kazališnom i tehničkom organizacijom kao i svim onim elementima koji se nalaze *iza scene*, a koje regularna publika nema prilike vidjeti.

Virtualni kazališni klub

Virtualni kazališni klub Zagrebačkog kazališta mladih je multimedijски projekt koji će dodatno razviti interes srednjoškolaca za kazališne predstave. Spajajući medij kazališta, filma i fotografije kreirat ćemo radionice u kojima će srednjoškolci uz pomoć profesionalnih dramskih pedagoga ZKM-a upoznati proces rada na kazališnoj predstavi od čitaćih proba, do izrade i probe kostima, generalnih proba i same premijere. Polaznici radionica će snimati, fotografirati i dokumentirati svoje upoznavanje s kazališnim procesom, uključujući i svoje impresije o viđenom, oblikujući video materijal. Obraden i montiran filmski sadržaj u vidu video-klipova biti će plasiran na *Virtualnom kazališnom klubu* kazališta, kanalu na društvenim mrežama na kojem će se objavljivati fotografski i filmski sadržaj i tako dijeliti s ostalom srednjoškolskom publikom. Naime, skupina polaznika radionica koja će kreirati video isječke procesa o radu na predstavi, tematici predstave, video isječke intervjua s glumcima uz svoje komentare, kao i fotografije, prenijeti će na zabavan i edukativan način svoje impresije vršnjacima diljem Hrvatske i tako im komunicirati važnost kazališne predstave kao dijela njihove edukacije i kulture.

Kazalište za život

Kroz planirani nastavak programa *Kazalište za život*, mladoj će se publici i dalje pomagati da u sklopu dodatnog pripremnog školskog sata razvije alate za jednostavnije praćenje antologijskih i suvremenih tekstova koji će se izvoditi na našim pozornicama. Na školskom satu će, uz predmetne nastavnike, kao gostujući govornici sudjelovati umjetnici Zagrebačkog kazališta mladih – redatelji, dramaturzi ili glumci – koji će srednjoškolcima približiti dramskog autora, kao i dramski i izvedbeni narativ u svim njegovim značenjima. Namjera nam je pridonijeti korisnom i smislenom obrazovanju mladih s obzirom na to da je *Škola za život* komplementarna kazališnoj umjetnosti koja počiva upravo na kritičkom promišljanju i problemskom rješavanju postavljenih pitanja. Stoga držimo da je više nego ikada važno uključiti kazalište u odgojno-obrazovni proces.

Predstave koje nudimo učenicima, a koje prate i sjajne kazališne kritike, su *Tit Andronik*, *Črna mati zemla*, *Mladež bez Boga*, *Eichmann u Jeruzalemu*, *Mi i oni*.

U prethodnom razdoblju organizirali smo takav školski sat u gimnaziji Tituš Brezovački. Gimnazijalci su na satu hrvatskog jezika razgovarali o Shakespeareovim djelima s glavnim glumcima iz predstave *Tit Andronik* te kazališnom kritičarkom Natašom Govedić i dramaturgom kazališta. Program koji je tek zaživio privremeno je zaustavljen zbog epidemioloških mjera vezanih uz pandemiju.

Kreativno putovanje

U sljedećem mandatnom razdoblju namjera nam je provesti i program *Kreativno putovanje*, organizirani dolazak publike iz drugih mjesta (poput Čakovca, Ogulina, Karlovca, Bjelovara) u naše kazalište. Tijekom organiziranog dolaska publike iz drugih mjesta koristilo bi se vrijeme putovanja za upoznavanje publike s dramskim piscem i sadržajem djela (program počiva na mogućnosti izravnog predstavljanja hrvatskih autora) po kojem je inscenirana predstava koju će sudionici programa potom gledati u Zagrebačkom kazalištu mladih.

MARKETING I PRODAJA

Izazovi marketinga u pandemijskom razdoblju, razvoj marketinga i prodaje u narednim godinama

Jedan od najvažnijih ciljeva u predstojećem četverogodišnjem razdoblju je promjena poslovne paradigme u dijelu marketinga i prodaje, počevši od promjene **cijena ulaznica** do veće primjene **digitalnog marketinga**. S obzirom da Hrvatska 2023. godine ulazi u europsku monetarnu uniju, nužno je povećanje cijena ulaznice jer bi konverzijom mogla pasti vrijednost kune, a time i vrijednost cijene ulaznica, ostane li na sadašnjoj razini. Sadašnje cijene ulaznica su od 60 kn za malu dvoranu i predstave za mlade, 70 kn za veliku dvoranu, 45 kn za organizirani posjet, 30 kn za učenike, studente i umirovljenike te 100 kn za gostovanja.

U protekle dvije godine Zagrebačko kazalište mladih započelo je s **digitalnim oglašavanjem** na društvenim mrežama što se pokazalo kao izvanredan iskorak u komunikaciji s domaćom kazališnom publikom naviklom na tradicionalne oglasne kanale, prije svega outdoor oglašavanje (na vanjskim površinama). Pandemija je samo potvrdila da su se navike gledatelja stubokom promijenile te da je oglašavanje u digitalnom prostoru jedini tip oglašavanja u kojem je zaista moguće na oglašavanje gledati kao na dobru investiciju, budući da se doseg oglasa može pratiti direktnim uvidom i u realnom vremenu. Stoga je plan daljnje povećanje investiranja u digitalno oglašavanje, i to u oglašavanje na svim društvenim mrežama na kojima ZKM ima svoje profile, kao i oglašavanje na Google platformi. Za potpunu realizaciju navedenih planova nužno je dosadašnji način rada, koji se u najvećoj mjeri odvijao putem telemarketinga, zamijeniti u većoj mjeri digitalnim marketingom. Da bi se to ostvarilo potrebno je pronaći komplementarnog suradnika, pružatelja informatičkih usluga i osiguranje funkcionalnog sustava koji omogućuje programiranje prodaje prema zadanim planovima i u zadanim rokovima te u potpunosti zahvaća i proširuje bazu kontakata gledatelja, nužnu za lakše segmentiranje publike i upućivanje poruka prema ciljanoj skupini.

Na taj način će se još više povećati *online* prodaja ulaznica što je iznimno važno budući da u suvremenom svijetu takva prodaja, orijentirana na kupca, pojednostavljuje i skraćuje proces kupovine. Osim toga, poznato je da kvalitetna *online* prodaja izravno utječe na rast prihoda, budući da se većina transakcija u tom slučaju odvija po punoj cijeni ulaznice. Korist od povećanja *online* prodaje značajna je za poslovanje i u pogledu kontinuiranog širenja baze

kontakata, ali i većeg dosega oglasa prilikom digitalnog oglašavanja. Navedena transformacija provodit će se postupno i kroz marketinšku i PR kampanju kojom će se nastaviti pozicioniranje Zagrebačkog kazališta mladih kao ekskluzivnog brenda namijenjenog svim uzrastima, sa snažnim progresivnim obilježjima na umjetničkom i na poslovnom planu. Prednosti postupne transformacije marketinškog poslovanja kazališta svakako će prepoznati mlađa publika na koju je Zagrebačko kazalište mladih osobito usmjereno. Zagrebačko kazalište mladih je kazalište koje shvaća da se odnos prema kulturi, uključujući i naviku kupovine ulaznica po punoj cijeni, stvara od najmlađih dana.

Važno je naglasiti da će Zagrebačko kazalište mladih kao javno kazalište nastaviti biti dostupno svim građanima, neovisno o njihovim financijskim mogućnostima te će studentima, umirovljenicima, školskim grupama, nezaposlenim osobama kao i ostalim ugroženim skupinama i dalje biti omogućene posebne ponude. U proteklom razdoblju kazalište je uvelo posebne programe za socijalno osjetljive skupine pa su ostvarene suradnje s domovima za djecu i mlade, a građanima lošeg imovinskog stanja i rehabilitacijskim udrugama omogućavat će se i nadalje besplatan ulaz na programe.

Ključni **marketinški koncepti** koji će se primjenjivati u narednom mandatnom razdoblju jesu:

- **strategija upravljanja markom odnosno promoviranje brenda ZKM-a** koja uključuje razvoj imidža kazališta preko vizualnih komunikacija pa do stila komunikacije na društvenim mrežama, privlačenja uglednih partnera, donatora.
- **individualizirani produkt-marketing**, kampanje koje su usmjerene i na **predstavljanje premijernih naslova**, koje promišljaju kulturni proizvod, cijenu, mjesto, promociju i okruženje. Za svaku pojedinačnu predstavu izrađivat će se posebna interna strategija. Suradnju s tvrtkama treba ponovo usmjeriti prema unapređivanju u B2B poslovanje (pandemijske okolnosti su zaustavile ranije suradnje) u kojem obje strane pronalaze interes. Nastavit će se kreiranje digitalnih marketinško prodajnih akcija uz izradu godišnjeg plana, a provodit će se na razini sezone kao i za svaki projekt pojedinačno, kako bi se ostvarila maksimalna vidljivost svake pojedine premijerne predstave. Oglašavanje će se nastaviti u klasičnim medijima (domaćem i inozemnom tisku, portalima, a povećanje prostora u medijima osigurat će se putem ugovaranja

novih medijskih pokroviteljstava), na društvenim mrežama (FB karusel), Google AdWords kao i kroz #zekaem aplikaciju za mobilne uređaje (push poruke).

- **promoviranje specifičnih ponuda** u pravcu prodaje unaprijed oformljenog paketa pogodnosti poslovnom subjektu, koji stoga nudi osim ulaznica i posebne poslovne pogodnosti (npr. pozivnice za premijere, ulaznice za poslovne suradnike). Proširenje korporativne suradnje s tvrtkama npr. s IKEA-om, uz dogovorene pogodnosti njihovoj bazi kupaca (suradnja dogovorena 2019.) uz predodjenje Ikea kartice.
- **društveni marketing** temeljen je na kazališnim projektima od društvene važnosti koji razlažu suvremenost i putem kazališnog medija progovaraju o aktualnim problemima.
- **marketinška suradnja** s medijskim pokroviteljima (dosad je ZKM imao iznimnu suradnju s *Tportalom*, *Fashion.hr-om* i *Večernjim listom*), komplementarnim kulturnim ustanovama poput MSU-a ili ostalim gradskim kazalištima, u kreiranju zajedničkih prodajnih akcija, ali i s Turističkom zajednicom grada Zagreba i Hrvatskom turističkom zajednicom radi pozicioniranja ZKM-a kao kulturnog proizvoda grada i države.

OPERATIVNA PROVEDBA MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI:

Inoviranje komunikacijskih kanala

Redovita i intenzivna komunikacija s publikom kroz sve dostupne kanale jedan je od najvažnijih poduhvata u ovom polju, vjerujem i temelj dobrog marketinga i odnosa s javnošću. Dodatna edukacija i aktivnost zaposlenika Zagrebačkog kazališta mladih razvijat će se i u smjeru razvoja kompetencija u polju upravljanja virtualnim zajednicama. Kazalište u ovom razdoblju koristi digitalne kanale za najave i vijesti, a strateški važnu dvosmjernu komunikaciju nastaviti će ostvarivati kroz intenzivan rad i dijalog na društvenim mrežama (Facebook, Twitter, Instagram), na kojima će se objavljivati vijesti i fotografije s proba i gostovanja. Na društvenim mrežama, kao i na web stranici kazališta, uveden je forum kao mogućnost dijeljenja dojmova publike, postavljanja pitanja glumcima, redateljima i upravi kazališta, na koja se redovito odgovara. U prošlom mandatu uvedena je rubrika *Pitaj omiljenog glumca* putem koje gledatelji imaju mogućnost postavljati pitanja svojim omiljenim glumcima iz ansambla Zagrebačkog kazališta mladih.

Oglašavanje

Uz društvene mreže nastaviti će se ulagati i u *outdoor* oglašavanje na *city lightovima*, *billboardima* i *jumbo plakatima* u Zagrebu, u tiskovinama, ali i na tražilicama (ZKM je bilo prvo gradsko kazalište koje je aktivno provodilo Google AdWords kampanju) te hrvatskim, regionalnim i internacionalnim portalima. Sklapanje ugovora s medijskim pokroviteljima, ostat će prioritet (t-portal u 2020.), a oglašavanje će se proširiti kroz suradnje sa slušanim radijskim postajama i tiskovinama (novine i časopisi).

U skladu sa strategijom digitalnih komunikacija Zagrebačkog kazališta mladih za objavljivanje novosti primjenjivat će se i dalje vlastiti digitalni kanali (web stranica, *newsletter*), a nastaviti će se ostvarivati komunikacija na društvenim mrežama na kojima će se objavljivati vijesti i zanimljivosti s proba i gostovanja, ostavljajući prostor za komentare i dojmove publike, pitanja za glumce ili druge djelatnike kazališta. Godine 2015. potpuno je rekonstruirana web stranica kazališta koja je ostvarena kao dinamična i vizualno atraktivna stranica s povećanim brojem sadržaja i posebnom rubrikom za Učilište, i na kojoj je objavljena monografija ZKM-a. Kako se vremenom razvio novi sustav *on line* prodaje ulaznica i komunikacije s gledateljima, tako je potrebno izraditi novu web stranicu i prilagoditi bržem procesu *on line* prodaje ulaznica i povećanju baze podataka gledatelja što i planiramo u 2022. godini.

Veoma su važna i oglašavanja u kulturno turističkim vodičima u Hrvatskoj. Uspostavljena je suradnja s Turističkom zajednicom Grada Zagreba na programu za izvedbu predstava s titlovima na engleskom jeziku, kao i na adventskom programu te Hrvatskom turističkom zajednicom, hotelima i hostelima u Zagrebu u kojima se promovira program Zagrebačkog kazališta mladih.

U sljedećem razdoblju ću nastaviti, zajedno s oformljenim timom, producirati dokumentarne filmove o radu kazališta (dokumentarci u ZKM-ovoj produkciji *Kako je nastala predstava 'Petar Pan'* i *Kako je nastala predstava 'Emil i detektivi'* bili su prikazani na HRT-u), o radu na pojedinim predstavama (*making off*) kao i o portretima glumaca te ih planiramo plasirati na HRT-u i lokalnim televizijama, što će imati i dodatni edukativni karakter, obzirom na to da u Hrvatskoj takva praksa nije uobičajena.

Suradnju s HRT-om uspostavili smo i kroz snimanje cjelovečernje predstave *Črna mati zemla* koju je HRT otkupio za televizijsko emitiranje, kao i kroz prikazivanje video filmova koncertnih čitanja drama *Dječak Davora Špišića*; *Međimurski lepi dečko* Mateje Posedi i *Granatiranje* Dine Pešuta.

PROMOCIJA KAZALIŠTA

Promocija kazališta oslanja se na atraktivan dizajn vizuala, autentični sadržaj i alate kojima kazalište svoje djelovanje na inovativni način predstavlja javnosti. Važan dio promocije obuhvaća predstavljanje i u stručnim časopisima u Hrvatskoj i inozemstvu, odnosno stvaranje profesionalnog ugleda Zagrebačkog kazališta mladih u stručnim krugovima u Europi i svijetu.

Zagrebačko kazalište mladih njeguje vrlo razgranate odnose s javnošću koji ne obuhvaćaju samo usku suradnju s medijskom zajednicom i kazališnim kritičarima, već i s brojnim umjetničkim zajednicama iz raznih područja kulture koje u programskim suradnjama s kazalištem promišljaju suvremenost društva tragajući i za opstankom kulturnih projekata i programa.

Ovakav vid djelovanja prema javnosti uključuje i odnos Zagrebačkog kazališta mladih prema publici, koji je informativan i edukativan u brojnim kazališnim dopunskim sadržajima, primjerice u razgovorima koji se organiziraju u prisutnosti glumaca ZKM-a sa zainteresiranom publikom i novinarima po završetku određene kazališne predstave (*Eichmann u Jeruzalemu*) za koju i kritičari i javnost ili državna Agencija za odgoj i obrazovanje (od koje smo dobili preporuku) smatraju da produbljuju bitne društvene teme. Takve se inicijative prema javnosti provode u ZKM-ovim programima razvoja publike prilagođene uzrastu; s učenicima i studentima; ili kroz tribine *Čitanje kazališta*, usmjerenim prema kazališnim znalcima i visokoobrazovanoj publici prije svake premijere.

U redovnom medijskom praćenju ZKM-ova repertoara uključeni su svi vodeći mediji koji su nacionalno i lokalno pozicionirani u Hrvatskoj. O ZKM-ovim predstavama, koprodukcijama i gostujućim predstavama redovno izvještava **Hrvatska radio-televizija** u Dnevniku u rubrici Kultura, u emisiji Vijesti iz kulture, Dobro jutro, Hrvatska, Kultura s nogu, u emisiji Kod nas doma, dok se na programu HTV 3 u cjelosti prikazuju pojedine snimljene ZKM-ove predstave. Komercijalne televizije kao što su Nova tv i RTL rad ZKM-a prate u emisijama magazinskog tipa, vrlo često kroz razgovore s glumicama i glumcima iz ZKM-ova ansambla ili kroz intervjue s redateljima, dramaturzima, kostimografima ili prateći rad mladih polaznika Učilišta ZKM-a. Redovito nas prate i lokalna ZI tv i kabelska Mreža tv.

Hrvatski radio (1., 2. i 3. program) *Radio Sljeme*, *Radio Zaprešić FM*, *Radio 101*, *Radio Yammat*, *Laganini radio*, *Antena*, *Otvoreni radio*, *Obiteljski radio* redovito najavljuju ZKM-ove predstave.

U tiskanim medijima kazališne kritike o ZKM-ovim predstavama redovno objavljuju: *Hina*, *Jutarnji list*, *Večernji list*, *Novi list*, *Nacional*, *Globus*, *24 sata*, *24 Express*, *Gloria*, *Story*, *Novosti*, *Vijenac*, *Hrvatsko glumište*, *Telegram*, *Hrvatsko slovo* i *Glas koncila*.

Internetski informativni portali redovno prate rad Zagrebačkog kazališta mladih: portal *Jutarnji list*, portal *Večernji list*, portal *Novi list*, portal *Nova tv*, portal *HRT*, *Srednja.hr*, *tportal*, *index.hr*, *Ziher.hr*, *Politikaplus*, *Ravno do dna.hr*, *Gloria.hr*, *Story.hr*, portal *Nacional*, *tportal*, portal *24h*, *Kultura u Zagrebu*, *Kazalište.hr*, *Kritikaz*, *PS portal* (portal za područje *Petrinje i Siska*).

Obzirom da značajan dio rada ZKM-a čine i gostovanja u inozemstvu brojni su regionalni i međunarodni mediji izvijestili zapaženo o svakom gostovanju ZKM-a (slovenski, srpski, BiH mediji, njemački, poljski, litavski, talijanski, mađarski, ovisno o gostovanju ZKM-a ili o gostujućim predstavama u ZKM-u).

Zbog pandemije korona virusa, najprije u vrijeme *lockdowna*, kasnije zbog ograničenja broja gledatelja zbog provođenja mjera, Zagrebačko kazalište mladih proširilo je kazališno djelovanje i u virtualni prostor kako bismo ostali u kontaktu sa svojom publikom pružajući joj i za vrijeme izolacije neophodne kulturne sadržaje.

Iskorak u odnosima s javnošću: Pojedini ZKM *online* projekti nastavili su se kao što su *Zoom razgovori* u kojima uživo na društvenim mrežama ZKM-a razgovaraju redatelji, glumci, dramski pisci, kazališni kritičari, umjetnici iz raznih područja kulture. Nastavljamo i s *live streaming* prikazivanjem monodrama i predstava, kao i sa suradnjom s medijskim platformama. Gledanost pojedinih ZKM-ovih *online* predstava na mainstream medijskim portalima dosizala je i 19 tisuća pregleda u samo 24 sata (predstave *Črna mati zemla* i *Hinkemann*). Brojne ZKM-ove predstave bile su dostupne *online* na najgledanijim medijskim platformama *Večernjeg lista*, *Jutarnjeg lista* i *JoomBoosa 24h* s kojima nastavljamo suradnju. Na *Vimeo* kanalu ZKM je uz minimalnu naplatu (3 USD) publici omogućio da može 'na zahtjev' pogledati i predstave koje više nisu na repertoaru.

KADROVSKI PLAN

U mojoj viziji Zagrebačko kazalište mladih i nadalje ostaje motiviran kolektiv koji funkcionira kao homogen i ambiciozni tim. Biti motiviran, ali i postići odlične rezultate te učinkovito rješavati probleme, pojedinačno i zajedno kroz timski rad bio je i ostati će moj cilj.

Pritom ću se nastaviti voditi krilaticom *Kolektiv ZKM-a kao njegov najveći kapital.*

Kolektiv Zagrebačkog kazališta mladih trenutno broji 127 zaposlenika raspoređenih u pet organizacijskih jedinica: administracija / uprava, scenska tehnika, služba održavanja i sigurnosti, umjetnički ansambl i Učilište te u Zagrebačkom plesnom centru, prostoru koji je ZKM dobio na korištenje, ali nema status ustrojbene jedinice. Odluka Osnivača odnosno Grada Zagreba o zabrani zapošljavanja od 2010. još je na snazi pa je teško ojačati one službe gdje je nedostatan broj djelatnika, s obzirom na kompleksnost programa i veličinu same kuće.

Do sada je ovaj problem rješavan kroz tri modela:

- **stručno osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa:** do kraja 2019. godine, dok je ta mjera egzistirala kao državni program aktivne politike zapošljavanje koju je provodio HZZ. Na taj način je u kazalištu bilo zaposleno ukupno deset glumaca, jedna kostimografkinja i jedan tehničar rasvjete što je u konačnici rezultiralo i zapošljavanjem sedam glumaca i tehničara na rasvjeti. Otvaranje novog programa potpora za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnništvo-javne službe.
- **outsourcing** angažiranjem vanjskih djelatnika kao što je bio slučaj sa spremačicama i vatrogascima i to samo u slučaju nužde.
- **lobiranje za zapošljavanje** novih kadrova, odnosno otvaranje novih, dodatnih radnih mjesta. Na taj način su otvorena tri nova glumačka radna mjesta, radno mjesto oblikovatelja scenskog svjetla, tona i videa, voditelja plesnog programa, stručnog suradnika za digitalni marketing te još jedno mjesto tehničara na rasvjeti, dvije garderobijerke i spremačicu. U računovodstvu nam je odobreno jedno novo radno mjesto blagajnika-likvidatora, tako da po prvi put računovodstvo ima četiri djelatnice što je važno s obzirom na opseg posla. Također, nakon dugog niza godina u sistematizaciju radnih mjesta vraćeno je mjesto pomoćnika voditelja tehnike.
- **preraspodjela zaposlenika radi optimizacije posla i učinkovitosti na sistematizirana radna mjesta koja su upražnjena, odnosno nisu popunjena**

potrebnim kapacitetima: na taj način kompletiran je broj djelatnika u krojačnici koja sada uz krojača muških kostima ima i majstora krojača za ženske kostime. Na isti je način upotpunjen nedostatak zaposlenika na porti na kojoj su potrebna 24/7 dežurstva portira, te je u odjel rekvizite preraspodijeljen jedan djelatnik sa scene.

Poticat će se radni kapacitet **svih** djelatnika kazališta sukladno potrebama posla, provodit će se edukacija kroz stručne seminare i radionice, motivirati na dodatno osposobljavanje i cjeloživotno obrazovanje. Obavezne i redovite godišnje **evaluacije** ukazivale bi na snage i slabosti u radnom procesu, koje bi provodili voditelji ustrojbenih jedinica, a koje bi pomagale u otklanjanju istih.

Kontinuirano će se organizirati umjetnička edukacija i usavršavanje umjetničkog ansambla, dramskih, plesnih i lutkarskih pedagoga Učilišta, informatička edukacija zaposlenika te organizacija tečajeva engleskog jezika.

Kao pomoć pri radu pedagoga Učilišta kazališta angažiran je **psiholog** kao vanjski supervizor, koji periodično održava grupne, po potrebi i individualne supervizije s pedagogima, a koje uvelike pomažu pri svakodnevnom radu s djecom i pri komunikaciji s roditeljima. Budući se to pokazalo kao odlična praksa nastaviti će se s tim načinom rada i u daljnjem periodu.

Glumački ansambl ZKM-a dulji niz godina njeguje vrijedna iskustva i znanja kroz repertoar kazališta, ali i brojna gostovanja u zemlji i inozemstvu što dokazuje i reputacija koju su stekli i izvan granica Hrvatske, ali i hrabrost suočavanja s novim, drugačijim pristupom dramskom tekstu i načinu rada. Nastavit ćemo s animiranjem i jačanjem glumačkog kapaciteta ansambla kroz razvoj autorstva i delegiranjem umjetničke odgovornosti (projekt *Inkubator*). U posljednje četiri godine glumački ansambl osnažen je sa šest novih mladih glumačkih snaga, a neki od glumaca koji su prošli program stručnog usavršavanja ostali su raditi kao stalni vanjski suradnici Zagrebačkog kazališta mladih. Glumački ansambl ima trideset i tri člana, a svakako bi trebalo povećati ansambl za još tri člana, što ovisi o odobrenju Osnivača. Zagrebačko kazalište mladih dodjeljuje godišnju stipendiju perspektivnim mladim glumcima završne godine Odsjeka glume ADU. Stipendija će se i dalje dodjeljivati, ali u suradnji s ADU, te će nositi naziv prerano preminulog ZKM-ovg glumca Roberta Budaka.

Vodit će također i nadalje računa o ravnomjernom uključivanju novih, mladih, glumačkih snaga koje stječu prva profesionalna iskustva s već iskusnim starijim generacijama umjetnika u ansambl ZKM-a. ZKM će biti otvoren za suradnju i s glumcima ansambla ZKM-a koji odlaze u mirovinu, time neće prestati njihov angažman u kazalištu u svojstvu vanjskih suradnika.

Glumci će imati priliku raditi na profesionalnom usavršavanju u trenucima kada ne budu angažirani u radu na predstavi ili čak u sklopu rada na predstavi i to kroz usavršavanje na seminarima glume (*Cicely Berry metoda*, *Chekhov metoda*) pa do radionica tjelesnog osvještavanja (*Feldenkrais*, *Klein technique* te *Body Mind Centering* metoda) i cirkuskih vještina primijenjenih glumcima (*Lee de Long* te gostujući svjetski pedagozi koji rade primijenjene metode cirkuskih vještina za glumce). Godine 2015. organiziran je seminar s engleskom pedagoginjom Barbarom Hausmann.

Dramaturg. Zagrebačko kazalište mladih je jedno od rijetkih kazališta koje godinama nema radno mjesto dramaturga. Unutar kazališnog sustava, dramaturg je neosporno važna osoba za dijalog u propitivanju umjetničkih smjerova budućih projekata, kao suradnik u nastanku predstava i u radu s glumcima, kao i u praćenju suvremenih dramskih tekstova te druge, potencijalno zanimljive izvedbene literature. U posljednje tri i pol godine, Tomislav Zajec iznimno uspješno radi kao stalni suradnik - dramaturg Zagrebačkog kazališta mladih.

Nastavit ću i nadalje s lobiranjem da se kazalištu omogući za kazalište jedno od najvažnijih radnih mjesta.

Tehnika ZKM -a su djelatnici koji imaju iskustvo u radu na velikom broju predstava vlastitog ansambla, ali i brojnih gostujućih kazališta koje su u posljednjih 30 godina predstavljene u sadašnjoj zgradi ZKM-a, ali i na gostovanjima ZKM-a, tako da su već navikli na suočavanje s izazovima tehnički zahtjevnih adaptacija predstava. Nedovoljan je broj scenskih tehničara, kao i tehničara na rasvjeti i tonu. S obzirom na broja predstava i gostovanja koje realiziramo tijekom godine, a potrebno je naglasiti da se osim profesionalnih izvedbi realiziraju i predstave i produkcije Učilišta, kazalište bi zbog lakše organizacije rada trebalo imati veći broj scenskih tehničara. Organizacija rada često zna biti otežana i zbog dugotrajnih bolovanja pojedinih djelatnika, a pogotovo je bila komplicirana u vrijeme pogoršanja epidemiološke slike. **Organizaciju poslovanja u tom segmentu olakšala bi promptnija reakcija Osnivača prilikom odobravanja potrebnih zamjena za dugotrajna bolovanja, kao i za upražnjena radna mjesta, jer bi na taj način djelatnici, koji u preraspodjeli posla moraju preuzeti neizvršene zadatke, bili manje opterećeni.**

Organizacijsko-produkcijski tim nije dostatan za ozbiljniji rad na svim segmentima ovako kompleksnog programa. ZKM ima izvršnu producenticu zaduženu za koordinaciju realizacije programa u kući i producenta zaduženog za distribuciju predstava i organizaciju

gostovanja. Dva nova radna mjesta producenta bila bi od velikog značaja i pomoć pri apliciranjima na natječaje, odnosno radu na povećanju financijskog kapaciteta kazališta.

Od iznimne je važnosti i edukacija produkcijskog, organizacijskog i tehničkog tima zbog stalnog tehnološkog unaprjeđenja posla, a i zbog zahtjevnosti koprodukcijskih modela rada i umrežavanja.

Marketing i prodaja: Marketinško-prodajni tim djelatnika trebao bi se, obzirom na broj predstava koje se godišnje izvedu u Zagrebačkom kazalištu mladih, povećati za još jednog referenta za prodaju. U ZKM-u je uz voditelja marketinga u proteklom trogodišnjem razdoblju otvoreno i radno mjesto stručnog suradnika za digitalni marketing, što je vrlo značajno obzirom na sve veći udio digitalnog oglašavanja u marketingu.

Održavanje broji 23 djelatnika, a obzirom da Zagrebačko kazalište mladih brine o tri objekta, broj djelatnika nije dostatan, pogotovo u sektoru sigurnosti odnosno broju vatrogasaca, kao i broju spremačica. Neosporno je da pritom treba voditi računa o usklađivanju broja zaposlenika prema stvarnim potrebama, ali usprkos efikasnom poslovanju i čestoj preraspodjeli posla, u pojedinim službama jako se osjeti nedostatak radnih mjesta.

Ciljevi i zadaci kadrovskog plana u razdoblju od 2023. do 2026.

- Radno mjesto dramaturga u Zagrebačkom kazalištu mladih
- Povećanje produkcijsko-marketingškog tima
- Postupno ojačavanje glumačkog ansambla mladim umjetnicima kroz više sezona (nova radna mjesta)
- Povećanje broja scenskih tehničara i tehničara na rasvjeti i tonu
- Povećavanje broja djelatnika u održavanju – spremačica i električara
- Povećanje broja djelatnika u sigurnosti – vatrogasci
- Uključivanje glumaca ansambla Zagrebačkog kazališta mladih u kreativne (redateljske) i pedagoške projekte Učilišta
- Gradnja kapaciteta ustanove – stalno povećavanje znanja, vještina i kompetencija kroz usavršavanje i doživotno učenje umjetničkog, tehničkog i administrativnog dijela zaposlenika, zatim kroz kombinirano institucionalno i izvaninstitucionalno, formalno i neformalno obrazovanje i stručno usavršavanje (stipendije, seminari, radionice, tečajevi, gostujući pedagozi i

stručnjaci iz prakse, uz obavezno dijeljenje iskustava djelatnika među sobom)

- Razvijanje volonterske mreže mladih ljudi. Mogućnost volontiranja na stručnim poslovima poput tehničara na rasvjeti, produkciji, na administrativnim ali i umjetničkim poslovima
- Zapošljavanje kroz program potpora za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnništvo-javne službe
- Organiziranje povremene edukacije za tehničko osoblje u suradnji s Odsjekom FiTV snimanja ADU

PROSTORNO-TEHNIČKI PLAN

Zagrebačko kazalište mladih raspolaže s oko pet tisuća i 700 metara kvadratnih prostora, raspodijeljenih na dvjema lokacijama. U glavnoj zgradi u Teslinoj 7, raspolaže prostorom od četiri tisuće i 728 metara kvadratnih, u njoj su smještene dvije pozornice, uprava i administracija kazališta, scenska tehnika, služba održavanja i sigurnosti te Učilište. U prostorima u Preradovićevoj 16, koji se rasprostiru na tisuću metara kvadratnih, smještene su radionice – bravarska, stolarska i krojačka, kao i četiri dramska te dva plesna studija Učilišta.

Zagrebačko kazalište mladih u zemljišnim je knjigama upisano kao vlasnik čestice na lokaciji Teslina 7 a, a na zgradu u Preradovićevoj 16 uknjiženo je pravo korištenja i upravljanja, dok je upis prava vlasništva u procesu. Prostorni kapacitet je uglavnom potpuno iskorišten zbog velikog broja korisnika, od glumačkog ansambla, preko 1.400 polaznika Učilišta do plesnih umjetnika koji svakodnevno vježbaju u prostorima kazališta.

Zagrebačko kazalište mladih predstave izvodi na dvije scene – u dvorani Istra i dvorani Miško Polanec, s ukupnim kapacitetom od 358 mjesta. Obje dvorane su u potpunosti funkcionalne i opremljene tehnikom za scenske izvedbe. Usprkos tome, zbog loše zvučne izolacije nije moguće usporedno održavati izvedbe u obje dvorane.

Dvorana Istra ima koso gledalište s 268 sjedala. Pozornica u razini prvog reda gledališta široka je 16 m, dubina joj je 21 m, a visina 19 m. Dvorana je tehnički u potpunosti opremljena (ton i rasvjeta).

Sukladno redateljskim zahtjevima može se koristiti i bočna pozornica s otprilike 120 mjesta. Dvorana Miško Polanec, ima koso gledalište s 90 mjesta. Pozornica u razini prvog reda gledališta široka je 8 m, duboka 12,3 m, a visoka 3,4 m. Ta tehnički i prostorno skromnija dvorana uobičajeno se upotrebljava za izvedbe manjih profesionalnih predstava, plesnih, lutkarskih i dramskih produkcija Učilišta te različite tribine i promocije. Uz te dvije izvedbene dvorane Zagrebačko kazalište mladih raspolaže i dvama dodatnim pokusno / izvedbenim prostorima, polivalentnom, Poly, dvoranom i Velikom pokusnom dvoranom, koje se uglavnom upotrebljavaju za probe profesionalnih produkcija i nastavu Učilišta.

Zagrebačko kazalište mladih je ustanova velike površine koja zbog velikog broja korisnika, kao i broja programa koji se godišnje realiziraju iziskuje kontinuiranu brigu i ulaganje, na žalost s konstantno nedostatnim sredstvima.

Zagrebačko kazalište mladih je ugovorom o korištenju dobilo na upravljanje i zgradu ZPC-a (opis u poglavlju Zagrebački plesni centar).

Tijekom potresa zgrade nisu bile oštećene, osim manjih oštećenja zidova i štete na scenskoj mehanizaciji, odnosno protuutezima čeličnih protupožarnih zastora.

Scenska mehanizacija u dvorani Istra je u stanju koje zahtjeva velika ulaganja u uspostavljanje sigurnosnih upravljačkih elemenata da bi bila u skladu sa zahtjevnim tehničkim standardima. Scenska mehanizacija još nikad, od završene rekonstrukcije 2000. godine, nije zadovoljila sigurnosne kriterije pa je moramo koristiti s povećanim oprezom i u krajnje kontroliranim uvjetima što otežava rad na tehničkim realizacijama predstava. Međutim, od 2019. godine, potpisivanje ugovora o godišnjem održavanju scenske mehanizacije s tvrtkom "Futurteh", kako bismo očuvali temeljni stupanj korisnosti i sigurnosti rada iste, važan je trenutak u osiguravanju kvalitetnijeg i sigurnijeg održavanja scenske mehanizacije. Godine 2021. uložili smo u ugradnju sigurnosnih dvostrukih kontakata na 5 elektromotornih cugova u dvorani Istra, a sljedeće godine planiramo ugradnju na ostalih 10.

U protekle tri godine ulagalo se i u sanaciju i rekonstrukciju čeličnog protupožarnog zastora glavne pozornice dvorane Istra te čeličnog protupožarnog zastora bočne pozornice dvorane Istra. Izrađena je projektna dokumentacija te nabavljen i ugrađen novi kotao i omekšivač vode za centralno grijanje u kotlovnici zgrade u Preradovićeve 16. Izvršeni su popravci na protuutegu i vodilicama protuutega čeličnog protupožarnog zastora glavne pozornice dvorane Istra te čeličnog protupožarnog zastora bočne pozornice, oštećenih u potresu.

Nužno je opremanje dvorane i tehničke opreme za rad: nabava novog inspicijentskog pulta, novog rasvjetnog i tonskog pulta, nabava rasvjetnih uređaja za dvoranu koji nedostaju (led rasvjetna tijela i inteligentna rasvjeta), mikrofoni.

U 2021. kupili smo novi projektor od 8000 ANSI lumena, a gore navedenu tehničku opremu planiramo nabaviti do polovine 2023. godine.

Uz nužnost nabavke tehničke opreme imamo nedostatan prostor za skladištenje kostima i scenografije, iako smo premješteni u adekvatnije skladište na Velesajmu, kao i sva gradska kazališta, ono nije dovoljno veliko.

Opremanje kuće, uz stalnu potrebu nadogradnje informatičke opreme, usporilo se unatrag dvije godine zbog loše financijske situacije pogotovo uzrokovane pandemijom i potresom.

U 2022. godini izradit će se projektna dokumentacija za postavljanje nove plinske, automatske kotlovnice na krovu zgrade što je kapitalna investicija, s obzirom na zastarjelost kotlovnice koja je trenutno u upotrebi.

Navodim potrebne kapitalne investicije, osim kotlovnice koja je prioritet, koje bi pomogle da se infrastruktura ZKM-a obnovi kako bi zgrada poslužila i budućim generacijama kazalištaraca.

- ugradnja video nadzora pogonskog dijela scenske mehanizacije;
- protupožarne zaštita poda sa strane propadališta ugradnjom knaufa;
- ugradnja novih spiral-liftova i osposobljavanje 5 novih redova gledališta sa 110 sjedalica koji se rasklapaju iz propadališta u proscenij;
- Proširenje dvorane *Polanec*, spajanje svjetlo kabine s dvoranom, što bi omogućilo lakšu komunikaciju tehničkom vodstvu predstave;
- Nabava teleskopske tribine za dvoranu *Polanec*;
- Pristupni put invalidima u dvoranu *Polanec* i u prostorije Učilišta ;
- Zvučna izolacija prostora prema dvorani *Polanec* (zbog mogućnosti paralelnog odvijanja programa i proba);
- Zvučna izolacija prema kafićima *Atrij* i *Kolding* (usprkos uređenju skladišnog prostora prema *Koldingu* i ugradnji novih panel-ploča mora se ugraditi dodatna zvučna izolacija);
- Rješavanje problema adekvatnijeg prostora za skladištenja scenografije i kostima;
- Uređenje vlastitog tonskog studija (čiji prostor već postoji) i nabavka opreme za snimanje čime bi eliminirali potrebu za vanjskim uslugama snimanja;
- Nabava video opreme koja je sukladna sve većoj potražnji za video produkcijom.

Napominjem da se, za sada, Zagrebačko kazalište mladih ne može prijaviti na natječaj strukturnoga fonda *Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora* zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa na kompleksu Gajeva – Teslina, s obzirom da su neki upravni sporovi oko povrata imovine još u tijeku.

ZAGREBAČKI PLESNI CENTAR

O ZAGREBAČKOM PLESNOM CENTRU

Zagrebački plesni centar (u daljnjem tekstu: ZPC) organiziran je kao produkcijska kuća u kojoj nezavisna suvremena plesna scena kreira i prikazuje svoje umjetničke projekte s ciljem očuvanja i razvoja suvremenog plesa u hrvatskom i međunarodnom kontekstu.

Glavna zadaća ZPC-a je podupiranje nezavisnih plesnih organizacija putem različitih programa i promoviranje važnosti suvremenog plesa kao vrijedne umjetničke forme. Ciljevi očuvanja i razvoja suvremenog plesnog izričaja postižu se prezentacijom premijernih naslova plesnih predstava, povećavanjem broja repriznih izvedbi, povećanjem vidljivosti umjetničkih organizacija s područja plesa te otvorenosti prema inovativnim projektima zagovarajući pluralizam autora i njihovih estetika.

Zaključkom o dodjeli prostora na korištenje Gradonačelnika (Klasa: 372-01/16-01/861; Ur.broj: 251-03-02-16-2) zgrada Zagrebačkog plesnog centra dodijeljena je na upravljanje Zagrebačkom kazalištu mladih putem ugovora o korištenju, iako je zgrada ostala u vlasništvu Grada Zagreba. Zagrebačko kazalište mladih je društveno odgovorno kazalište koje ima dugu povijest suradnje sa suvremenom plesnom scenom. Zbog brojnih neslaganja s Odlukom gradonačelnika te bojazni struke i zainteresirane javnosti kako će ZPC izgubiti svoju prvotnu namjenu, donesena je Odluka (Ur.broj: 1600/16) u kojoj izrijekom stoji da se prostor ZPC-a *koristi (...) isključivo za potrebe suvremene plesne scene*. Donesena Odluka imala je jasan cilj - zaštitu suvremenog plesa i suvremene plesne scene u Gradu Zagrebu.

ZPC nikada nije ušao u Statut ZKM-a kao samostalna ustrojbenja jedinica, tako da je, u slučaju ako Osnivač to odluči, spreman za svoju samostalnost i neovisnost odnosno transformaciju u samostalnu gradsku ustanovu s vlastitom misijom i vizijom.

U ovom prijelazu razdoblju ZPC je bio „organizacija koja uči“. ZPC je od Zagrebačkog kazališta mladih naučio kako se odvijaju poslovni procesi te je organizacijski i produkcijski učinjeno sve kako bi ZPC u bilo kojem trenutku bio spreman za samostalan rad.

Zagrebačko kazalište mladih i dalje radi na umjetničkom, administrativnom upravljanju i investicijskom održavanju prostora ZPC-a. Uloženi su maksimalni naponi kako bi zgrada bila funkcionalna i sigurna za sve korisnike unatoč vrlo limitiranim financijskim resursima. Zagrebačko kazalište mladih je pažnjom dobrog gospodara preuzeo sve obveze i stavio na

raspolaganje sve resurse i znanje kako bi ZPC mogao biti funkcionalan, siguran i kao takav ugodno mjesto za rad i razvoj profesionalne plesne scene.

Zgrada ZPC-a ima 1.120,00 m² i sastoji se od prizemlja, galerije, kata i terase, pet prostorija, sanitarnog čvora (muški, ženski, za invalide), tri garderobe, predprostora sa stubištem za galeriju u prizemlju i dvije prostorije i studija na katu, te izlaza na terasu na kojoj je smještena kotlovnica. Izrađeni su svi zakonom propisani atesti i servisi, kako bi se djelatnost u zgradi mogla obavljati na siguran način te su osobe i imovina osigurane sukladno važećem kolektivnom ugovoru.

Studiji (Crni, Bijeli i Sivi) imaju namjenu za pripremu i izvođenje plesnih predstava (premijernih i repriznih naslova) domaćih i gostujućih umjetnika. Realiziraju se rezidencijalni programi, nerezidencijalni programi, radionice, jutarnji treninzi i edukacije za profesionalne plesne umjetnike. Važno je napomenuti kako su za profesionalne plesne umjetnike besplatne radionice i jutarnji treninzi, kao i ostali edukacijski programi.

Crna dvorana je izvedbeni prostor u kojoj se održavaju predstave i ima 140 sjedećih mjesta s teleskopskim gledalištem. U prostoru medijateke održavaju se tematski razgovori, predstavljanje projekata i drugi programi. Nerijetko zbog popunjenosti prostora, kako bi bili na usluzi umjetnicima, daje se na korištenje i prostor medijateke.

PROGRAMSKE SMJERNICE ZPC-a

Od kada Zagrebačko kazalište mladih upravlja ZPC-om održano je više stotina različitih programa (premijerni i reprizni naslovi, međunarodna gostovanja, inozemne rezidencije, festivali, edukacije i ostali programi) i uspostavljena suradnja s brojnim organizacijama koje djeluju u području suvremenoga plesa. Organizacije koje su realizirale programe u suradnji sa ZPC-om su:

- **Hrvatske organizacije i ustanove** (PULS, Nikad kraja, Studio za suvremeni ples, TeatruM, Plesni centar „Andreina soba“, Ansambl slobodnog plesa Liberdance, Eurokaz, Zagrebački plesni ansambl, k.o. kombinirane operacije, VRUM, Ekscena, Zadarski plesni ansambl, Plesni kolektiv d_lc, Plesni atelier „Naiva“, Centar za plesnu i izvedbenu umjetnost F.R.E.E. D.A.N.C.E., Udruga Domino, Histeria Nova, Rikšafilm, Hrvatski institut za pokret i ples, De facto, Pali Pikule, KUC Travno, PLEŠIMEDO, UO KUFER, FRONESIS, UO Nikad kraja, UO Malo sutra, Koreokroj, Tras studio, UO Škvadra, UO Grupa, UO De Facto, Plesni centar VEM, Plesna kompanija MASA,

Organizacija 21:21, UO ON/A, UO Shooma)

- **Inozemne organizacije:** KUD Cortesia (Ljubljana/SLO), Zavod Mirabelka (Ljubljana/SLO), Austrijski kulturni forum, Francuski institut, Experimental Academy of Dance (Salzburg / AUS), P-Bodies (Berlin/NJEMAČKA), Cocondance (Bonn/Njemačka), Fiction Artists Contemporary Theatre (San Francisco/SAD), EN-KNAP (Ljubljana/SLO), Cacao Bleu (Bruxelles/BELGIJA), Zavod EXODUS (Ljubljana/Slovenija), DK-BEL (Villiers-le-Bel/FRANCUSKA), Erreterriako Udala (Erreterria/Španjolska)

U sljedećem mandatnom razdoblju broj programa ima mogućnost rasta što znači veći intenzitet programa i jačanje rada na umjetničkoj izvrsnosti. Povećanje programa moguće je uz potporu Osnivača i otvaranje novih radnih mjesta prvenstveno na mjestima za rad na blagajni, poslovima čišćenja, poslovima tehnike, marketinga te Odnosa s javnošću. Naravno ako ZPC i dalje zadrži status koji ima, a što ovisi o Gradu Zagrebu.

Program Zagrebačkog plesnog centra dijelimo prema slijedećim kategorijama:

- Premijerni i reprizni rezidencijalni program
- Premijerni i reprizni nerezidencijalni program
- Program KOREOSPEKTAR
- Međunarodna gostovanja i partnerska suradnja
- Festivali
- Edukacije profesionalnih plesnih umjetnika
- Razvoj plesne publike
- Umjetničko edukativni programi za građanstvo

Premijerni i reprizni rezidencijalni program

Rezidencijalni program je krovni program ZPC-a koji koprodukcijskom suradnjom omogućava razvoj plesnih projekata u profesionalnim uvjetima u skladu s resursima kojima ZPC raspolaže. Od 2017. godine povjerenstvo izvršava selekciju pristiglih prijavljenih projekata preko javnog poziva koje ZPC objavljuje jednom godišnje. Ovakvim pristupom postignuta je decentralizacija odlučivanja. Povjerenstvo se sastoji od članova strukovnih plesnih udruga UPPU PULS-a i UPUH-a i iz redova priznatih plesnih umjetnika. Glavne smjernice kojima se povjerenstvo vodi

pri odlučivanju su kvaliteta koncepta projekta, društvena korisnost projekta i umjetnička izvrsnost autorskog tima. Broj projekata koji dobiju status rezidencijalnog programa mijenja se ovisno o broju prijavljenih kvalitetnih koncepata.

Reprizni rezidencijalni program je program koji je bio u rezidenciji u prošloj kazališnoj sezoni i reprizira se u sljedećoj kazališnoj sezoni **te ZPC preuzima brigu o honorarima izvođača.**

Cilj ovoga programa je razvoj plesne publike, izgradnja kontinuiranog repertoara, profiliranje umjetničke izvrsnosti u području plesa, osiguranje profesionalnih prostornih, tehničkih i administrativnih uvjeta, povećanje broja repriznih izvedaba i osiguravanje financijskih resursa potrebnih za realizaciju repriznih izvedaba.

U ovoj programskoj kategoriji umjetnici su plaćeni za izvođenje svojih predstava i cijena izvedbe se određuje obzirom na broj izvođača predstave. Svi rezidentni programi dobivaju podršku u tehničkoj produkciji programa (oblikovanje svjetla), kao i marketinšku podršku, tehničku podršku i vodstvo, snimatelja i fotografa, hostese i usluge prodaje ulaznica na blagajni i putem online prodaje, kako bi se dodatno pomoglo plesnim organizacijama i umjetnicima u realizaciji projekata.

Premijerni i reprizni nerezidencijalni program

Premijerni nerezidencijalni program je program koji omogućava svim plesnim umjetnicima realizaciju svojih programa u dogovoru sa voditeljem / voditeljicom plesnog programa ZPC-a sukladno slobodnim prostornim i tehničkim resursima. U ovom programu participiraju sve plesne organizacije koje se jave na javni poziv za rezidencijalni program i koji nisu dobile status rezidenta. Nerijetko ZPC izlazi u susret i onim organizacijama koje nisu prijavile određeni projekt. Smatramo da je nužno ovu programsku kategoriju učiniti što fleksibilnijom kako bi profesionalni plesni umjetnici s nezavisne plesne scene imali mogućnost realizacije svojih programa. ZPC je otvoren i za „prihvaćanje“ kvalitetnih projekata koji su realizirani i izvan ZPC-a.

ZPC svima koji su u ovoj programskoj kategoriji omogućava zadržavanje ukupnog prihoda od ulaznica. Svi nerezidenti dobivaju tehničku podršku, objave na web stranici i društvenim mrežama, hostese i usluge prodaje ulaznica na blagajni i putem online prodaje.

Cilj nerezidencijalnog programa je podržavanje različitih umjetničkih estetika, neovisno o povjerenstvu, umrežavanje s nezavisnim organizacijama i pružanje potpore (tehničke i prostorne) umjetnicima.

Program KOREOSPEKTAR

Program Koreospektar sve više dobiva na važnosti, a namjenjen je mladim i neafirmiranim umjetnicima kojima pružamo mogućnost rada u profesionalnim uvjetima, kao i mogućnost javne prezentacije radova. **Svi u ovoj programskoj kategoriji dobivaju tehničku podršku, objave na web stranici i društvenim mrežama, hostese i usluge prodaje ulaznica na blagajni i putem online prodaje.**

Međunarodna gostovanja i partnerska suradnja

Gostovanja inozemnih plesnih predstava u Zagrebačkom plesnom centru odvijaju se tijekom cijele sezone i pružaju zagrebačkoj publici informacije o inozemnim recentnim plesnim zbivanjima i praćenje istih tijekom cijele godine. Zagrebački plesni centar se afirmira kao mjesto na kojem se prikazuju inovativni, estetski i umjetnički relevantni plesni programi iz inozemstva.

ZPC daje mogućnost i održavanje inozemnih rezidencija u trajanju od dva tjedna. Održane su brojne rezidencije sljedećih umjetnika: Juliane Flierl (Njemačka), Aleksandar Georgiev (Makedonija), Dario Barreto Damas (Španjolska), Zhana Pencheva (Bugarska), Satoshi Kudo (Švedska), Daria Fain (USA), Gyula Cserepes (Mađarska), Claire Huber (Belgija), Maayan Nechama Sharon (Izrael), Alvaro Esteban (Njemačka), Vanessa Lossino (Italija). Većina umjetnika koji imaju rezidencije održavaju i edukacije za profesionalne plesne umjetnike u ZPC-u. Na završetku svake rezidencije umjetnici održavaju prezentaciju rada.

ZPC je član umjetničke mreže China-CEEC Dance Culture Union. Članstvo u ovoj mreži omogućio nam je sudjelovanje u godini Hrvatsko – kineske godine kulture i turizma 2019. u kojoj smo u suradnji s Ministarstvom kulture i medija ugostili na sceni ZKM-a predstavu „RATNIČKI PLES“ organizacije Beijing Yokya Culture and Communication Co. Ltd. U ovoj mreži nastavljamo djelovati i dalje.

ZPC je član umjetničke mreže PAN-ADRIA u sklopu koje djeluju partnerske organizacije iz Slovenije (ZAVOD EN-KNAP, STUDIO 25, KUD MOMENT, SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠĆE NOVA GORICA), Hrvatske (ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH (ZPC), ZAGREBAČKI PLESNI ANSAMBL, HRVATSKI KULTURNI DOM NA SUŠAKU) i Italije

(ARTISTI ASSOCIATI-GORIZIA). U okviru umjetničke mreže PAN-ADRIA realizirana su tri projekta „Free standing“ kor. Maša Kagao Knez, „SKUPA“ kor. Petra Hrašćanec i „INDEFINITE FREQUENCY“ kor. Milana Tomašika i Charlie Brittaina.

ZPC je dio europskog projekta „SHARE – Creative Powers of Art“ kao partner. Glavni organizator (eng. *lead partner*) je Zavod EXODUS (Ljubljana/Slovenija), a ostali partneri su DK-BEL (Villiers-le-Bel/FRANCUSKA), Erreneriako Udala (Erreneria/Španjolska). Trajanje projekta je bilo predviđeno do 2023., no zbog pandemije COVID – 19 i odgode početka projekta prolongiran je do 2024. godine.

Zbog pandemije COVID – 19 uvelike se smanjila umjetnička mobilnost stoga smo morali otkazivati brojne programe međunarodne suradnje koji će se u bliskoj budućnosti i realizirati. ZPC radi na učlanjenju u EDN-a (European Dance Network) tako da bi se u bliskoj budućnosti dodatno intenzivirala međunarodna suradnja. Nastavit ćemo stvarati međunarodna partnerstva, sudjelovati u međunarodnim koprodukcijama, povećavati broj inozemnih rezidencija u suradnji s veleposlanstvima, Ministarstvom kulture i medija i drugim partnerima.

Festivali

ZPC je prostor koji podržava rad plesne scene i organizacija koje održavaju međunarodne nezavisne plesne festivale. U ovom programu ZPC pruža tehničku podršku dok ostale segmente obnašaju nezavisne organizacije.

U ZPC-u se održavaju sljedeći festivali:

- Tjedan suvremenog plesa (Hrvatski institut za pokret i ples)
- Dance Inn (De Facto)
- Queer (Udruga Domino)
- Perforacije (Udruga Domino)
- Sounded Bodies (Udruga Domino)
- PIF (KUC Travno) i dr.

Cilj ovoga programa je prezentacija ZPC-a, umrežavanje i omogućavanje nezavisnim plesnim festivalima smanjenje troškova u području prostornih i tehničkih resursa.

Edukacije profesionalnih plesnih umjetnika

Profesionalna plesna edukacija namijenjena je isključivo profesionalnim plesnim umjetnicima s ciljem usavršavanja i održavanja tjelesne kondicije te stjecanja novih znanja i vještina i to potpuno besplatno. Treninzi i radionice dio su kreativnog procesa i održavaju ih hrvatski i inozemni pedagozi s profesionalnim iskustvom i znanjem iz područja suvremenoga plesa.

Programi profesionalnog usavršavanja obuhvaćaju:

- suvremene plesne tehnike
- tehnike improvizacija
- partneringa
- modernog baleta
- kondicijskih treninga
- yoge
- pilatesa
- somatskih disciplina poput Feldenkreis, Body – Mind – Centering, Klein, Aleksandar

Hrvatski umjetnici koji održavaju profesionalne plesne radionice i treninge u ZPC-u su:

Petra Hraščanec, Aleksandra Madsen, Almira Osmanović, Ana Mrak, Dina Eksštajn, Sonja Pregrad, Borna Babić, Mia Zalukar, Ida Jolić, Maja Drobac, Marin Lemić, Filipa Bavčević, Una Štalcar Furač, Roberta Milevoj, Petra Chelfi, Sven Bahat, Nastasja Štefanić, Martina Tomić, Petra Valentić, Zrinka Lukčec, Ljiljana Mikulčić, Martina Granić, Josipa Štulić, Tomislav Feller, Andreja Jandrić, Martina Nevistić, Marta Habulin, Eva kocić, Anna Javoran, Šimun Stankov, Ema Kani, Ema Crnić, Ariana Prpić, Maja Jakuš – Mejarec, Matea Bilosnić, Nika Janković, Sintija Kučić, Jovana Zelenović, Lucija Romanova.

Inozemni umjetnici koji su održali profesionalne plesne radionice i treninge u ZPC-u su:

Magdalena Justina Reiter, Aleksandar Georgiev, Juliane Flierl, David Hernandez, Doris Uhlich, Charles Sledner White, Daria Fain, Claire Huber, Dario Barreto Damas, Satoshi Kudo, Maayan Nechama Sharon, Alvaro Esteban

Program PLESONAUTI

ZPC aktivno provodi program PLESONAUTI – Program razvoja plesne publike od 2018. godine uz potporu Ministarstva kulture i medija. Program je verificiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja te Agencije za odgoj i obrazovanje.

Razvili smo suradnju s brojnim osnovnim i srednjim školama na području Republike Hrvatske koje su posjetile ZPC. Program se nastavio održavati i u pandemiji na način da su umjetnici i predavači odlazili u škole održavati programske aktivnosti s učenicima.

Ciljevi programa su odgajanje nove plesne publike, podizanje interesa za suvremeni ples i njegova razumijevanja kod djece i mladih, kreiranje znanja o kazalištu, plesu i nastanku plesne predstave te pozicioniranje ZPC-a kao vodeće institucije suvremenog plesa u RH.

Uočena je potreba za aktivnijim radom na dječjim plesnim predstavama i njihovom plasmanu kako bi se privukla najmlađa publika te na taj način sustavno educirala publika za ples. Potreban je aktivan rad na organiziranoj prodaji ulaznica za predstave, na razvoju suradnje sa školama, na upoznavanju učenika sa procesom rada na plesnim predstavama, na iniciranju razgovora s plesnim umjetnicima

Umjetničko edukativni programi za građanstvo

Plesno umjetničko edukativni programi za građanstvo održavaju se u popodnevnom terminima u studijima ZPC-a. Programi su prilagođeni različitim dobnim skupinama i namjenjeni su djeci i odraslima sa ili bez plesnog iskustva. Programe provode profesionalni plesni umjetnici preko svojih umjetničkih organizacija i u suradnji s ZPC-om. Umjetnicima koji održavaju umjetničko edukativne programe u ZPC-u nudi se mogućnost zakupa po vrlo povoljnim cijenama jer upravo preko ovakvih programa dodatno radimo na razvoju naše publike.

SWOT ANALIZA ZPC-a

SWOT analiza ZPC-a deskriptivno prikazuje snage, slabosti, prilike i prijetnje te njihove uzroke i posljedice. Jedna od glavnih **snaga** ZPC-a je njegova atraktivna lokacija u samom centru grada.

ZPC ima uspostavljenu organizacijsku strukturu, programske smjernice kako bi se plesnoj sceni omogućio rad u normalnim, sigurnim i profesionalnim uvjetima. ZPC ima zaposleno administrativno i tehničko osoblje te stalne vanjske suradnike koji svakodnevno rade na razvoju organizacije što dovodi do minimiziranja kriznih situacija i stvara pogodno okruženje za razvoj projekata sa nezavisne plesne scene. Umjetnicima se financiraju reprizne izvedbe i aktivno se provodi plesna edukacija koja je besplatna za umjetnike. Uspostavljen je repertoar i aktivno repriziranje plesnih izvedbi što je izuzetni važno za rast i razvoj nezavisne plesne scene.

ZPC kao jedinstveni prostor namijenjen suvremenom plesu daje umjetničku slobodu i prostor za kreaciju umjetnicima što znači da **plesne umjetničke organizacije i udruge samostalno kreiraju svoje predstave uz tehničku i administrativnu podršku ZPC-a**. ZPC planira realizirati vlastite produkcije unatoč manjku ljudskih resursa zaduženih za rad ZPC-a.

ZPC je postao dio plesnih mreža, ostvaruje međunarodne koprodukcije s priznatim umjetnicima i organizacijama, usko surađuje s brojnim veleposlanstvima i tako stvara partnerstva.

Glavna **slabost** je zgrada koja je napravljena neadekvatno za plesne izvedbe (nedovoljno velika pozornica, manjak prostora), održavanje je skupo a vrše se i učestali popravci. Povećanjem broja programa i umjetničkih zahtjeva imamo manjak djelatnika (tehničari, blagajnici, marketing i PR, čišćenje). Zbog prevelikog broja programa koji se godišnje realiziraju u ZPC-u dolazi do manjka prostora za rad.

Prilika koju ZPC ima promjenom upravljačkog modela, svakako je u autonomiji i osnivanju javne ustanove s jedinstvenom misijom i vizijom razvoj suvremenog plesa. Umrežavanjem s međunarodnim organizacijama daje ZPC-u priliku osiguravanja veće mobilnosti na nezavisnoj plesnoj sceni.

Prijetnje iz vanjskog okruženja su pandemija i loša financijska situacija u Gradu Zagrebu, kojima se ZPC prilagođava kao i svaka druga organizacija te pritom mora predvidjeti moguće krizne situacije koje utječu na rad. Nezainteresiranost medija i publike za suvremeni ples također su problem, kao i slaba zastupljenost plesne tematike u medijima.

Jedna od najvećih prijetnji je i pandemija COVID 19 i idonošenje epidemioloških mjera prema kojima se broj gledatelja drastično smanjuje što izravno utječe na vidljivost plesnih predstava koje se igraju u ZPC-u.

FINANCIJSKI PLAN ZAGEBAČKOG KAZALIŠTA MLADIH OD 2022. DO 2025.

U skladu s financijskim okvirom sredstava predviđenih Projekcijom proračuna Grada Zagreba u razdoblju za nadolazeće godine, od kojih dio iznosa odlazi na plaće, dio na materijalne troškove, a dio na program, nastojat ću kvalitetnim i promišljenim poslovanjem osigurati dodatna sredstva kroz suradnje s inozemnim kulturnim institutima ,koje sam već apostrofirala u tekstu prijedloga programa, kao i kroz koprodukcijski model suradnje s regionalnim i europskim kazalištima, ali i umrežavanje s kazalištima sličnih profila te sufinanciranjem takvih suradnji putem programa Europske unije Kreativna Europa – potprogram Kultura. Značajan dio prihoda namjeravam ostvariti i kroz prodaju predstava na gostovanjima, prodaju ulaznica, kotizacije za programe Učilišta, kroz sponzorske i donatorske ugovore te iz drugih izvora u skladu sa zakonima RH. S obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju, ZKM će se sve više trebati okretati novim izvorima financiranja, kao i povećanju samofinanciranja.

Kako bi se mogao predložiti uravnotežen i ostvariv plan prihoda i rashoda u promatranim razdobljima, nužno je praćenje postojećih, ali i najavljenih promjena u načinu planiranja i financijskog izvještavanja u sustavu proračuna i proračunskih korisnika. **Novi način planiranja i izvještavanja kroz digitalnu aplikaciju web-riznice proračunskih korisnika Grada Zagreba podrazumijeva vrlo precizno planiranje rashoda i izvora njihovih financiranja, uz zadane limite financiranja iz gradskog proračuna, unatoč tome što su elementi financijskog plana podložni promjenama zbog iznenadnih troškova uzrokovanih epidemiološkom situacijom i poskupljenjima robe i usluga te padom vlastitih prihoda.** U skladu s navedenim i u svrhu pojačane realizacije vlastitih prihoda, u predloženom financijskom okviru naglasak je u početnom razdoblju stavljen na implementiranje i razvoj digitalnog marketinga, uz ulaganje u informatičku opremu s ciljem razvoja vidljivosti i pojačanja međunarodne suradnje i financiranja iz sredstava programa Kreativne Europe – potprograma Kultura.

Tablice u nastavku prikazuju prijedlog troškovnika (projekciju proračuna kazališta) za sljedeće godine formiranog na temelju financijskih dokumenata. Finalni prijedlog budžetiranja napravio bi se u suradnji sa zaposlenicima kazališta.

2022.

PLAN RASHODA

2022.

Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi, doprinosi i ostale naknade)	20.706.000,00
Troškovi programa (produkcija predstava, reprize i gostovanja)	3.076.000,00
Troškovi edukacije zaposlenika	70.000,00
Redovni materijalni troškovi poslovanja	2.126.000,00
Troškovi marketinga	125.000,00
Troškovi redovnog i investicijskog održavanja, te ulaganje u infrastrukturu i opremu	280.000,00
SVEUKUPNO 2022.	26.383.000,00

PLAN PRIHODA

2022.

A. IZRAVNO FINANCIRANJE / redovna djelatnost i programska sredstva

Proračun Grada Zagreba	23.453.000,00
Vlastita sredstva	2.540.000,00
Sponzori i donatori	15.000,00
Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture	250.000,00

B. NEIZRAVNO FINANCIRANJE i IN KIND

Sredstva koprodukcijских partnera, sponzorske kontribucije u materijalima i uslugama, medijsko pokroviteljstvo te volonterski rad	125.000,00
SVEUKUPNO 2022.	26.383.000,00

RAZLIKA PRIHODA I RASHODA u 2022.

0,00

2023.

PLAN RASHODA	2023.
Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi, doprinosi i ostale naknade)	20.810.000,00
Troškovi programa (produkcija predstava, reprize i gostovanja)	3.885.000,00
Troškovi edukacije zaposlenika	100.000,00
Redovni materijalni troškovi poslovanja	2.262.000,00
Troškovi marketinga	232.000,00
Troškovi redovnog i investicijskog održavanja, te ulaganje u infrastrukturu i opremu	420.000,00
SVEUKUPNO 2023.	27.709.000,00

PLAN PRIHODA	2023.
A. IZRAVNO FINANCIRANJE / redovna djelatnost i programska sredstva	
Proračun Grada Zagreba	23.523.000,00
Vlastita sredstva	2.593.000,00
Sponzori i donatori	15.000,00
Program Kreativna Europa – potprogram Kultura (Creative Europe programme CREA)	1.089.000,00
Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture	289.000,00
B. NEIZRAVNO FINANCIRANJE i IN KIND	
Sredstva koprodukcijских partnera, sponzorske kontribucije u materijalima i uslugama, medijsko pokroviteljstvo te volonterski rad	200.000,00
SVEUKUPNO 2023.	27.709.000,00

RAZLIKA PRIHODA I RASHODA u 2023.	0,00
--	-------------

2024.

PLAN RASHODA	2024.
Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi, doprinosi i ostale naknade)	20.915.000,00
Troškovi programa (produkcija predstava, reprize i gostovanja)	3.378.000,00
Troškovi edukacije zaposlenika	70.000,00
Redovni materijalni troškovi poslovanja	2.132.000,00
Troškovi marketinga	125.000,00
Troškovi redovnog i investicijskog održavanja, te ulaganje u infrastrukturu i opremu	280.000,00
SVEUKUPNO 2024.	26.900.000,00

PLAN PRIHODA	2024.
A. IZRAVNO FINANCIRANJE / redovna djelatnost i programska sredstva	
Proračun Grada Zagreba	23.523.000,00
Vlastita sredstva	2.600.000,00
Sponzori i donatori	45.000,00
Program Kreativna Europa – potprogram Kultura (Creative Europe programme CREA)	272.000,00
Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture	260.000,00
B. NEIZRAVNO FINANCIRANJE i IN KIND	
Sredstva koprodukcijских partnera, sponzorske kontribucije u materijalima i uslugama, medijsko pokroviteljstvo te volonterski rad	200.000,00
SVEUKUPNO 2024.	26.900.000,00
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA u 2024.	0,00

2025.

PLAN RASHODA	2025.
Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi, doprinosi i ostale naknade)	21.020.000,00
Troškovi programa (produkcija predstava, reprize i gostovanja)	3.380.000,00
Troškovi edukacije zaposlenika	70.000,00
Redovni materijalni troškovi poslovanja	2.135.000,00
Troškovi marketinga	100.000,00
Troškovi redovnog i investicijskog održavanja, te ulaganje u infrastrukturu i opremu	150.000,00
SVEUKUPNO 2025.	26.855.000,00

PLAN PRIHODA	2025.
A. IZRAVNO FINANCIRANJE / redovna djelatnost i programska sredstva	
Proračun Grada Zagreba	23.593.000,00
Vlastita sredstva	2.662.000,00
Sponzori i donatori	75.000,00
Kreativna Europa – potprogram Kultura (Creative Europe Programme CREA)	
Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture	275.000,00
B. NEIZRAVNO FINANCIRANJE i IN KIND	
Sredstva koprodukcijских partnera, sponzorske kontribucije u materijalima i uslugama, medijsko pokroviteljstvo te volonterski rad	250.000,00
SVEUKUPNO 2025.	26.855.000,00

RAZLIKA PRIHODA I RASHODA u 2025.	0,00
--	-------------